

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

โดย

นางสาวชนิษฐา พลายเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

โดย

นางสาวชนิษฐา พลายเพชร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

**THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL SUPERVISION AND INSTRUCTIONAL
BEHAVIOR OF SECONDARY MATHEMATICS TEACHERS IN SCHOOLS UNDER
THE JURISDICTION OF SUPHANBURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

By

Khanitha Phlaiphet

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

MASTER OF EDUCATION

Department of Educational Administration

Graduate School

SILPAKORN UNIVERSITY

2008

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้วิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่าง
การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” เสนอโดย นางสาวกนิษฐา พลายเพ็ชร เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1. อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งกูร)

...../...../.....

.....กรรมการ

(นายชาติ สว่างศรี)

...../...../.....

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

...../...../.....

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร) (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

...../...../.....

...../...../.....

49252303 : สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คำสำคัญ : การนิเทศภายในของผู้บริหาร / พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา

ชนิษฐา พลายเพชร : ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อ.ดร.ศรียา สุขพานิช , ผศ. ว่าที่ พ.ต.ดร.นพดล เจนอักษร และ ผศ.ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์. 133 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 32 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ รวมทั้งสิ้น 128 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ตามแนวคิดของแฮริส (Harris) และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1) การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร และการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง

2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

3) การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2551

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ 1.....2.....3.....

49252303: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION

KEYWORDS : INTERNAL SUPERVISION OF ADMINISTRATORS/INSTRUCTIONAL BEHAVIOR OF SECONDARY MATHEMATICS TEACHERS

KHANITHA PHLAIPHET : THE RELATIONSHIP BETWEEN INTERNAL SUPERVISION AND INSTRUCTIONAL BEHAVIOR OF SECONDARY MATHEMATICS TEACHERS IN SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF SUPHANBURI EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2. THESIS ADVISOR : SARIYA SUKHABANIJ, Ph.D., ASST.PROF.MAJ. NOPADOL CHENAKSARA , RTAR., Ph.D., AND ASST. PROF. PRASERT INTARAK, Ed.D. 133 pp.

The purposes of this research were to find 1) the internal supervision of secondary school administrators in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2, 2) the instructional behavior of secondary mathematics teachers in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2, and 3) the relationship between the internal supervision of secondary school administrators and the instructional behavior of secondary mathematics teachers in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2. The samples were 32 opportunity extension schools and secondary schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2. The informants were school directors, academic deputy directors, heads of mathematics strand, and teachers of mathematics strand, 128 in total. The research instrument was a questionnaire on the internal supervision of administrators based on Harris's concept and the instructional behavior of secondary mathematics teachers in schools according to the Teaching Profession Standard Criteria of B.E.2537. The statistics applied were frequency, percentage, mean, standard deviation and Pearson's product moment correlation coefficient.

The research findings were as follow :

1) The internal supervision of secondary school administrators in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2, as a whole, was at a moderate level. When considering individual aspect, coordination was at a high level, while working condition evaluation, problem priority arrangement, work design, resource management and supervision were at a moderate level.

2) The instructional behavior of secondary mathematics teachers in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2, as a whole, was at a moderate level.

3) The internal supervision of administrators and the instructional behavior of secondary mathematics teachers in schools under the jurisdiction of Suphanburi Educational Service Area Office 2, as a whole, were related at the statistical significance of .01.

Department of Educational Administration Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2008

Student's signature

Thesis Advisors' signatures 1..... 2.....3.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความอนุเคราะห์อย่างยิ่ง จาก อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร.นพดล เจนอักษร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์ กรรมการผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตังกูร ประธานสอบวิทยานิพนธ์ และนายชาติ สว่างศรี ผู้อำนวยการโรงเรียนดลิ่งชั้นวิทยา ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ มากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณคณาจารย์ในภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ให้ความรู้ แนวคิด แนวทาง ในการทำวิจัย ตลอดจนให้กำลังใจในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ คณิตศาสตร์ และครูผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ซึ่งให้ความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามเพื่อการวิจัยเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ นายจรงค์ศักดิ์ พุ่มขจร นางจิราธร สามารต นางลำดวน ไกรคุณาศัย และ ดร.วราภรณ์ แยมพิมพ์ ที่แนะนำช่วยเหลือใน เรื่องการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์ ผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาและผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ฎ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ปัญหา.....	6
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	9
ข้อคำถามการวิจัย.....	9
สมมติฐานของการวิจัย.....	10
ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย.....	10
ขอบเขตของการวิจัย.....	13
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	16
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	17
การนิเทศภายใน.....	17
ความหมายของการนิเทศการศึกษา.....	17
จุดหมายของการนิเทศการศึกษา.....	19
หลักการนิเทศการศึกษา.....	20
หลักการนิเทศการศึกษาที่ดี.....	21
กิจกรรมการนิเทศ.....	22
กระบวนการนิเทศการศึกษา.....	24
ความหมายของการนิเทศภายใน.....	26
จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน.....	27
กระบวนการนิเทศภายใน.....	29
กิจกรรมการนิเทศภายใน.....	32
งานที่เป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารในการนิเทศ.....	33
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่มีต่อการนิเทศภายใน.....	34

บทที่	หน้า
พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์.....	36
เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537	37
ความเป็นมาของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.....	37
พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพ ครู พ.ศ. 2537.....	38
มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ครูอย่างเสมอ.....	39
มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิด กับผู้เรียน.....	40
มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ.....	40
มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง.....	41
มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ.....	42
มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิด แก่ตัวผู้เรียน.....	42
มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ.....	43
มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน.....	44
มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์.....	45
มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน.....	46
มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา.....	46
มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์.....	47
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
งานวิจัยในประเทศ.....	48
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	54
สรุป.....	57
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	59
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	59
ระเบียบวิธีวิจัย.....	60
แผนแบบการวิจัย.....	60
ประชากร.....	61

บทที่	หน้า
กลุ่มตัวอย่าง.....	61
ผู้ให้ข้อมูล.....	61
ตัวแปร.....	62
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	65
การสร้างเครื่องมือ.....	65
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	67
สรุป.....	67
4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	69
ตอนที่ 2 การนิเทศภายในของผู้บริหารระดับมัธยมศึกษาในสถาน ศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2.....	72
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2.....	78
ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับ พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาใน สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2.....	91
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	95
สรุปผลการวิจัย.....	95
การอภิปรายผล.....	96
ข้อเสนอแนะ.....	101
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	101
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	101
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	109
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย.....	110

บทที่		หน้า
	ภาคผนวก ข หนังสือขอทดลองเครื่องมือ.....	113
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	116
	ภาคผนวก ง ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ.....	120
	ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	123
ประวัติผู้วิจัย.....		133

สารบัญญัตินี้

ตารางที่		หน้า
1	สรุปจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน 0 มากที่สุด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2549.....	7
2	จำนวนประชากร ตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล.....	61
3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และประสบการณ์ ในการทำงาน.....	70
4	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2.....	72
5	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการประเมินสภาพการทำงาน.....	73
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของ ผู้บริหารระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา.....	74
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน.....	75
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการจัดสรรทรัพยากร.....	76
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการประสานงาน.....	77

ตารางที่	หน้า
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการอำนวยการ..... 77
11	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 78
12	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับ การพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ..... 80
13	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจไปปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดย คำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน..... 81
14	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็ม ตามศักยภาพ..... 81
15	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติ ให้เกิดผลจริง..... 82
16	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มี ประสิทธิภาพอยู่เสมอ..... 83

ตารางที่	หน้า
17	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนโดย เน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน..... 84
18	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ..... 85
19	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน..... 86
20	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นใน สถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์..... 87
21	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่าง สร้างสรรค์ในชุมชน..... 88
22	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 11 แสวงหา และใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา..... 89
23	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ใน ทุกสถานการณ์..... 89
24	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกาณิชภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรม การสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2..... 91

บทที่ 1

บทนำ

โลกยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้โลกมีลักษณะแคบลงหรือเป็นโลกที่ไร้พรมแดน นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น การผสมผสานความรู้ ทัศนคติ ตลอดจนวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของพลโลก การจัดระเบียบของโลกใหม่ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองระหว่างประเทศความร่วมมือทางการค้า การลงทุน รวมทั้งการถ่ายทอดและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีร่วมกันมากขึ้น การแพร่กระจายและเชื่อมโยงด้วยข่าวสารอย่างรวดเร็วได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงชีวิตสังคมและสิ่งแวดล้อมทั่วโลก จึงจำเป็นที่แต่ละประเทศต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา และเตรียมพร้อมที่จะเผชิญกับความท้าทายจากกระแสโลก¹

การพัฒนาสังคมท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอันมีผลกระทบเชื่อมโยงจากบริบทโลก เพื่อให้สังคมไทยสามารถก้าวไปข้างหน้าอย่างมั่นคง แข่งขันกับนานาประเทศได้อย่างมีศักดิ์ศรีบนฐานแห่งความเป็นไทย โดยที่ประชาชนมีความสุข ครอบคลุม ชุมชน และสังคมมีสันติ การพัฒนาคนจึงสำคัญที่สุด ดังในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนใน 3 มิติ คือ การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ โดยมุ่งให้เกิดการเสริมสร้างความรู้ตามความเหมาะสมของคนทุกกลุ่มทุกวัย เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ก้าวสู่สังคมฐานความรู้ได้อย่างมั่นคง และสนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศ ในขณะเดียวกัน มุ่งเสริมสร้างคนไทยให้มีสุขภาวะที่ดี ควบคู่กับการเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข การคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคม กระบวนการยุติธรรมการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและมีความปลอดภัยในการดำเนินชีวิต² ดังนั้นการศึกษาจะต้องมี

¹สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก (กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2543), 1.

²แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ,บทที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 20 สิงหาคม 2551. เข้าถึงจาก <http://dd.go.th/Thai-html/05022007/PDF/PDF01/007.pdf>.

ความเชื่อมโยงสัมพันธ์ส่งเสริมเกื้อกูลกันทั้งระบบ โดยมุ่งสู่การเรียนรู้ที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่แท้จริงเป็นสำคัญ ซึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มตามศักยภาพ สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและรู้จักแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกกระบวนการคิด ทักษะจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามประสบการณ์จริง ส่งเสริมให้คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น รวมทั้งการพัฒนาปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนค่านิยมที่พึงประสงค์³ ดังนั้นผู้ที่ทำหน้าที่สอน ต้องมีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันได้เป็นอย่างดี การดำเนินการทั้งหลายทั้งปวงในระบบการจัดการศึกษา ผู้สอนต้องยึดผู้เรียนเป็นเป้าหมายหลักของการจัดการศึกษา ควรคำนึงถึงประสิทธิภาพของผู้เรียนที่จะออกมา และขาดไม่ได้เลยก็คือ นอกจากผู้เรียนจะสำเร็จการศึกษาออกมาอย่างมีประสิทธิภาพแล้วควรจะต้องคำนึงถึงประสิทธิผลที่ตามมาด้วย จึงจะถือว่าการจัดการศึกษานั้นประสบความสำเร็จอย่างแท้จริง นอกจากผู้สอนแล้วผู้บริหารสถานศึกษาก็เป็นบุคคลสำคัญในการปลูกเร้า กระตุ้น ชักจูง สนับสนุนให้ครูทดลองการจัดการเรียนการสอน โดยใช้เทคนิควิธีการสอนใหม่ ๆ ที่จะกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าทำ กล้าแสดงออก ผู้บริหารอาจจะกระตุ้นให้ครูเกิดแรงจูงใจที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการสอนและการประเมินผล โดยเปิดโอกาสให้ครูทุกคนเข้ารับการอบรมเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ และสนับสนุนการทำงานเป็นทีมในโรงเรียน เพราะการทำงานเป็นทีมย่อมเป็นผลดีต่อการจัดการเรียนการสอน และให้ยึดหลักคิด ตัดสินใจลงมือปฏิบัติ ให้รางวัลเพื่อความเจริญงอกงามของเด็กเป็นแนวทางสำคัญ⁴

คณิตศาสตร์เป็นเครื่องมือนำไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งยังเป็นพื้นฐานสำหรับการค้นคว้าวิจัยทุกประเภท ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ทุกแขนงล้วนจำเป็นต้องอาศัยหลักการทางคณิตศาสตร์ทั้งสิ้น และเป็นที่ยอมรับว่า

³วราณัน ขุนศรี, “การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์,” วารสารวิชาการ 6, 3 (มีนาคม 2546) : 73.

⁴สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร, “ยุทธวิธีสู่การปฏิรูป,” เด็กดีมีครูสร้างที่บางกอก (มกราคม 2547) : 18.

คณิตศาสตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ให้สามารถคิดได้อย่างมีระบบมีเหตุผล แก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁵ ดังนั้นผู้ที่มีบทบาทมากที่สุดในการที่จะทำให้การเรียนการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ประสบความสำเร็จก็คือ ครูผู้สอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ซึ่งกระบวนการจัดการเรียนการสอนต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ และเต็มตามศักยภาพ และการที่จะทำให้แนวการจัดการศึกษابرรลุตามหลักการดังกล่าว จึงขึ้นอยู่กับพัฒนาครูผู้สอนให้มีประสิทธิภาพโดยการนิเทศการศึกษา ดังคำกล่าวที่ว่า “ ณ ที่ใดมีการสอน ที่นั่นมีการนิเทศ ” คำกล่าวนี้ตรงกับความหมายของการนิเทศที่เน้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพในด้านการสอนให้ดีขึ้น เนื่องจากการนิเทศคือกระบวนการทำงานร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษาเพื่อหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานของบุคลากรรวมทั้งการเรียนการสอน การทำงานเป็นทีม การสร้างเจตคติที่ดีในการทำงาน ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา ทั้งนี้เพื่อมุ่งสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยรวม ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด⁶

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญที่สุดประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาดังต่าง ๆ ในสังคมได้ เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต ตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและความสามารถต่าง ๆ ที่จะดำรงชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุข รู้ทันการเปลี่ยนแปลงรวมเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนในปัจจุบันการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นการศึกษาภาคบังคับที่มุ่งให้เด็กซึ่งมีอายุย่างเข้าปีที่เจ็ดเข้าเรียนในสถานศึกษาจนอายุย่างเข้าปีที่สิบหก มีความรู้ความสามารถในขั้นพื้นฐานให้สามารถคงสภาพการอ่านออก เขียนได้ คิดคำนวณได้ เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข สมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คู่คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ประกอบอาชีพ

⁵ พวงพยอม ฅ ลำปาง, “การสร้างชุดการเรียนการสอนแบบวรรณิในวิชาคณิตศาสตร์เรื่อง การแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6” (ปรินญาณีพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2542), 1.

⁶ ชารี มณีศรี, การนิเทศการศึกษา, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ ฯ : โสภณการพิมพ์, 2542), 2.

ตามควรแก่วัย และดำรงตนเป็นพลเมืองดีของประเทศชาติ⁷ นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า การศึกษามีบทบาทและความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในโลกยุคใหม่นั้น ทรัพยากรที่สำคัญที่สุด คือ “ทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้” เพราะความสามารถและศักยภาพในการผลิตของแต่ละประเทศขึ้นอยู่กับองค์ความรู้ของคนในชาติ ประเทศที่มีพลเมืองมีการศึกษาคือยอมได้เปรียบในการแข่งขันเสมอ ไม่ว่าจะเป็นด้านเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม⁸

คณิตศาสตร์เป็นวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อชีวิตประจำวันของมนุษย์ เป็นเครื่องมือที่นำความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี เศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนเป็นพื้นฐานของการค้นคว้าวิจัยทุกประเภท และเป็นที่ยอมรับกันว่าคณิตศาสตร์เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาคุณภาพมนุษย์ เพราะคณิตศาสตร์ช่วยพัฒนาความคิดของผู้เรียนให้สามารถคิดอย่างเป็นระบบมีเหตุผล และแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁹ นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพทางสมองในด้านการคิด การมีเหตุผลและการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ¹⁰ เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนศาสตร์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตและช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น สามารถช่วยพัฒนาคนให้สมบูรณ์ มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และอารมณ์ สามารถคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข¹¹

⁷ สมเดช ศรีแสง, ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู, คู่มือบริหารโรงเรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ : แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) การพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ (นครสวรรค์ : หจก. ริมปิงการพิมพ์ , 2546) 155.

⁸ อารุง จันทวานิช และไพฑูริย์ แจ่มพงษ์, “ การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ,” วารสารวิชาการ 2 , 9 (กันยายน 2542) : 3.

⁹ กระทรวงศึกษาธิการ , กรมวิชาการ, กองวิจัยทางการศึกษา , การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2542), 1.

¹⁰ สุวรร กาญจนมยุร, เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา (กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2544), 11.

¹¹ กระทรวงศึกษาธิการ, กรมวิชาการ, คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545), 1.

ธรรมชาติของรายวิชาคณิตศาสตร์ เป็นวิชาที่ครูต้องเป็นผู้ดำเนินการสอนเสียเป็นส่วนใหญ่ เพราะเนื้อหาเป็นเรื่องของการคำนวณ นักเรียนไม่สามารถที่จะเรียนรู้ได้จากการอ่านด้วยตัวเอง เพียงอย่างเดียว ต้องอาศัยผู้สอน ผู้รู้ เป็นผู้ท้อธิบายวิธีการดำเนินการเพื่อหาคำตอบให้ได้เสียก่อน แล้วนักเรียนจึงจะสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองจากการฝึกหัดทำโจทย์เพิ่มเติม หรืออาจจะเกิดที่ตัวผู้เรียนไม่มีความสนใจในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เพราะเป็นวิชาที่นักเรียนยังมีความรู้สึกอยู่ว่า ยากเกินกว่าที่ตนเองจะทำได้ และเมื่อนักเรียนไม่สนใจตั้งแต่แรก เรื่องหลัง ๆ นักเรียนก็จะทำไม่ได้ เพราะวิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่มีความต่อเนื่องของเนื้อหา ในบทต่อไปต้องมีการนำความรู้พื้นฐานที่นักเรียนเคยเรียนมาแล้วมาใช้ในการคำนวณ เมื่อนักเรียนเรียนเรื่องใหม่ไม่รู้เรื่องก็เลยไม่สนใจที่จะเรียนเลย หรืออาจจะเกิดจากการประเมินผลของครูที่ไม่เน้นตามสภาพจริงของผู้เรียน ซึ่งการประเมินผลตามสภาพจริงจะแตกต่างจากการประเมินผลการเรียนหรือการประเมินผลรับรองผลงาน การประเมินผลตามสภาพจริงเน้นการให้ความสำคัญกับการพัฒนา การต้องการความช่วยเหลือ และการประสบความสำเร็จของผู้เรียนมากกว่าการประเมินผลการเรียนที่เน้นให้คะแนนผลผลิตและจัดลำดับเปรียบเทียบกับกลุ่ม มิได้วัดเฉพาะความรู้และทักษะบางส่วน ซึ่งเป็นการวัดโดยอ้อม นอกจากนี้การประเมินผลตามสภาพจริงจะมีความต่อเนื่องในการให้ข้อมูลคุณภาพที่เป็นประโยชน์ต่อครูผู้สอนได้ใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมเป็นรายบุคคลได้¹²

การนิเทศการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นการให้ได้มาซึ่งคุณภาพของนักเรียน โดยที่การนิเทศการศึกษาเป็นการทำงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บุคคลเหล่านี้ได้พัฒนาความรู้ความเข้าใจและสามารถปฏิบัติงานสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเรื่องการนิเทศการศึกษาจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้บริหารควรจะได้ศึกษาให้เกิดความเข้าใจ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนต่อไป¹³ การนิเทศการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การนิเทศภายนอกของโรงเรียน ได้แก่ การนิเทศที่ได้รับจากหน่วยศึกษานิเทศก์ หรือ ผู้บริหารการศึกษาระดับต่าง ๆ ที่อยู่ภายนอกโรงเรียน และการนิเทศภายใน ได้แก่ การนิเทศที่เกิดจากการดำเนินการของบุคลากรภายในโรงเรียน โดยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดวิชา ครูผู้มีความประสงค์ และเพื่อนครูด้วยกัน ทำหน้าที่นิเทศครูในโรงเรียน ทั้งนี้การจัดการนิเทศภายในโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จส่งผลต่อประสิทธิภาพในการ

¹² สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ, เทคนิคแห่งความสำเร็จ เรียนรู้สู่ครูมืออาชีพ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ที.พี.พรินท์ จำกัด, 2543), 209.

¹³ ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ (กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542), 1.

จัดการเรียนการสอนนั้น จะต้องคำนึงถึงการจัดองค์กรณีพิเศษภายในโรงเรียน กระบวนการพิเศษภายในโรงเรียน งานพิเศษภายในโรงเรียน และกิจกรรมการพิเศษภายในโรงเรียน¹⁴

จากความสำคัญและความจำเป็นของการพิเศษ และปัญหาการเรียนการสอนในรายวิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา สะท้อนให้เห็นว่า สถานศึกษาทุกแห่งจะต้องมีการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยมีผู้บริหารเป็นบุคคลสำคัญที่จะต้องใช้ความรู้ความสามารถและเข้าใจกระบวนการพิเศษภายใน ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีพิเศษภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อจะได้นำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนากรณีพิเศษภายในของผู้บริหาร และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นส่งผลไปยังผู้เรียนให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด

ปัญหา

สภาพการจัดการศึกษาของประเทศไทยในปัจจุบันถือว่าผลที่ออกมาไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) สำนักติดตามและประเมินผล ได้แก่ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหารและการจัดการ ด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. ได้จัดทำระบบรายงานผลการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (สพท.) โดยให้ สพท. 175 เขตทั่วประเทศกรอกข้อมูลใน 6 ด้าน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้านผลงานดีเด่นและสร้างสรรค์และด้านปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะนั้น ผลปรากฏเบื้องต้นพบว่า ในด้านคุณภาพการเรียนการสอน ในปีการศึกษา 2549 มีผู้ได้รับการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานหรือชั้นเด็กเล็กจนถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนรวม 10,147,743 คน แบ่งเป็นสถานศึกษาสังกัด สพฐ. จำนวน 8,577,853 คน สถานศึกษาสังกัดอื่นๆ อาทิ สถานศึกษาเอกชน สถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 1,569,890 คน โดยผลการเรียนของผู้เรียนตามช่วงชั้นต่างๆ ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ ในปีการศึกษา 2548 แบ่งเป็นนักเรียนระดับประถมศึกษาในช่วงชั้นที่ 1 หรือชั้น ป.1-3 นักเรียนมีผลการเรียนเป็นศูนย์จำนวน 51,924 คน โดยเป็นวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด 9,850 คน รองลงมาวิชา

¹⁴นิเวศน์ ทิดยาว, “ความต้องการพิเศษภายในโรงเรียนของครูผู้สอนเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์” (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542) , 2.

ภาษาไทย 9,082 คน ในระดับช่วงชั้นที่ 2 หรือชั้น ป.4-6 นักเรียนมีผลการเรียนเป็นศูนย์ 25,060 คน โดยเป็นวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด 4,996 คน รองลงมาวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 4,187 คน ในระดับช่วงชั้นที่ 3 หรือชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.1-3) นักเรียนมีผลการเรียนเป็นศูนย์ จำนวน 277,503 คน โดยเป็นวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด 51,852 คน รองลงมาวิชาภาษาอังกฤษ 45,572 คน ในระดับช่วงชั้นที่ 4 หรือชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.4-6) นักเรียนมีผลการเรียนเป็นศูนย์ 147,373 คน โดยเป็นวิชาคณิตศาสตร์มากที่สุด จำนวน 28,438 คน รองลงมาวิชาภาษาอังกฤษ 24,144 คน¹⁵ สรุปได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปจำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน 0 มากที่สุด กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2549

ช่วงชั้นที่	จำนวนนักเรียนที่มีผลการเรียน 0 มากที่สุด ซึ่งอยู่ในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์	จำนวนนักเรียนทั้งหมดที่มีผลการเรียน 0
1	9,850	51,924
2	4,996	25,060
3	51,852	277,503
4	28,438	147,373

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ., รายงานการศึกษา [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 26 มิถุนายน 2550. เข้าถึงจาก <http://mattayom2006.net>.

จากสภาพปัญหาดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงสภาพการจัดการศึกษาของไทยที่มีคุณภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ บุคคลที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้โดยตรง คือ ครูผู้สอน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการที่จะพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องสัมพันธ์กับความต้องการของชุมชนและประเทศชาติ ช่วยให้ผู้เรียนมีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ จากวัตถุประสงค์ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติที่ระบุไว้ว่าเพื่อพัฒนาเยาวชนและประชาชนให้มีศักยภาพในการแข่งขันระดับนานาชาติบน

¹⁵ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน , สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ., รายงานการศึกษา [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 26 มิถุนายน 2550. เข้าถึงจาก <http://mattayom2006.net>.

เวทีโลกและสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งต้องการให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ให้คนไทยทุกคนคิดเป็น ทำเป็น มีเหตุผล มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เรียนรู้ได้ตลอดชีวิตรู้เท่าทันโลก¹⁶ ซึ่งในการที่สถานศึกษาจะจัดการศึกษาให้มีคุณภาพนั้น จำเป็นต้องพัฒนากระบวนการในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาพร้อมกันทั้ง 3 กระบวนการ คือ กระบวนการเรียนการสอน กระบวนการบริหาร และกระบวนการนิเทศการศึกษา โดยที่กระบวนการทั้งสามนี้ต้องประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดีและมีประสิทธิภาพ หากขาดกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งอาจส่งผลให้คุณภาพการศึกษาด้อยลงไปได้ โดยมีกระบวนการบริหารและกระบวนการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการที่สนับสนุนให้กระบวนการเรียนการสอนพัฒนาบรรลุตามความมุ่งหมาย¹⁷

พฤติกรรมการสอนของครูนั้นมีผลต่อกระบวนการเรียนของนักเรียน โดยจะช่วยให้ นักเรียนมีความเจริญงอกงามทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ดังนั้น ครูผู้สอนคณิตศาสตร์จึงต้องมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนได้รับการพัฒนาดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น¹⁸ การที่ครูจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การสอนได้ สิ่งหนึ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญก็คือ การนิเทศ โดยครูที่ได้รับการช่วยเหลือและสนับสนุนทางการนิเทศจะมีลักษณะดังต่อไปนี้ คือ มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถประเมินผลการทำงานด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน มีการวางแผนจัดทำ เป้าหมาย แน่แนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งมีความคิดเชิงนามธรรมสูงขึ้น ยิ่งไปกว่านั้น การที่ครูมีขวัญและกำลังใจที่ดี การมีความรักใคร่ปรองดองกันของเพื่อนร่วมงาน สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ครูมีกำลังใจในการจัดการเรียนการสอน เป็นพลังผลักดันให้เกิดการพัฒนาทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอน และการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการสอน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น¹⁹ โดย

¹⁶แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 , แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9(พ.ศ. 2545 – 2549) (กรุงเทพฯ ฯ :โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2545) , 1- 10.

¹⁷สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายใน (กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ.เอ็ม.ที., 2543), 14.

¹⁸คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาการสอนคณิตศาสตร์ หน่วยที่ 1 – 7 , พิมพ์ครั้งที่ 5 (กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2543), บทนำ.

¹⁹Carl D. Glickman, Gordon S.P. and J.M. Ross-Gordon , Supervision and Instructional Leadership A Developmental Approach, 3th ed. (Boston : Allyn and Bacon Inc., 1995), 43-44.

ผู้นิเทศจะมีกระบวนการปฏิบัติการนิเทศสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพัฒนาอยู่เสมอ จนบรรลุเป้าหมายของการพัฒนาเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้ได้สนับสนุนด้านข่าวสาร แนวคิดนวัตกรรมต่าง ๆ และร่วมปฏิบัติการตามที่ผู้นิเทศต้องการร่วมแสวงหา และพัฒนาจุดเด่นจุดค้อยของคุณภาพผู้นิเทศ มีการกำหนดจุดพัฒนาใช้วิธีการ และนวัตกรรมการนิเทศที่สอดคล้องกับความต้องการและความจำเป็นของครู โดยมุ่งเน้นให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความสามารถพัฒนาทักษะต่าง ๆ โดยเฉพาะในด้านการสอนความจำเป็นของการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายในสถานศึกษา การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการนิเทศ ได้แก่ นโยบาย โครงสร้าง จุดมุ่งหมายของสถานศึกษา การสอนของครู การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับบุคลากร²⁰

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อทราบ

1. การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2
2. พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2
3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

ข้อคำถามการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาปัญหาผู้วิจัยได้กำหนดข้อคำถามเพื่อตอบปัญหาในการวิจัย ดังนี้

1. การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด
2. พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับใด

²⁰ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ , การนิเทศการสอน (กรุงเทพฯ ฯ :ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ , 2546), 61.

3. การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันหรือไม่

สมมติฐานของการวิจัย

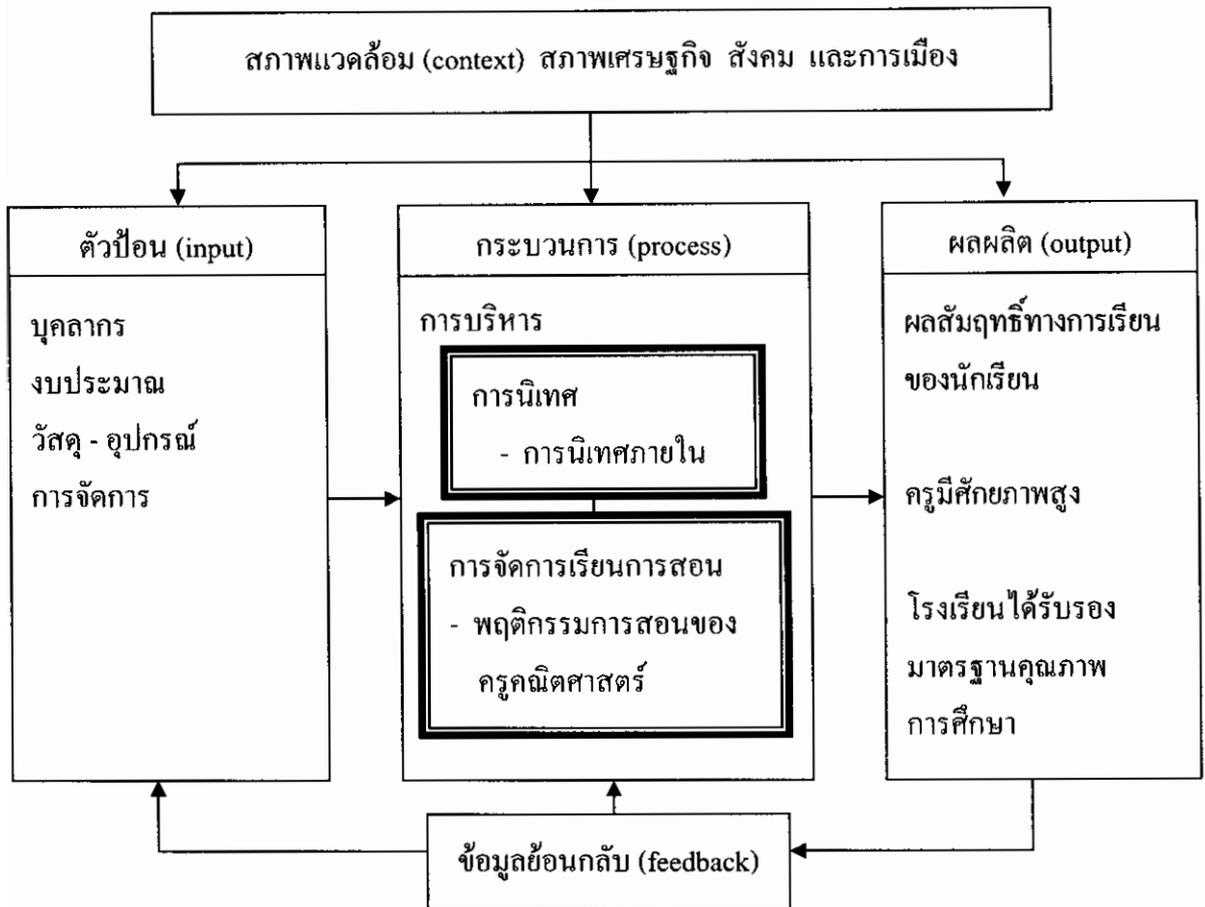
เพื่อเป็นแนวทางในการตรวจสอบคำตอบของข้อคำถามการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดสมมติฐานทางการวิจัย ดังนี้

1. การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
2. พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
3. การนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กัน

ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

เคทซ์และคาร์น (Katz and Kahn) กล่าวว่า โรงเรียนในฐานะที่เป็นระบบเปิดมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามความต้องการของสังคม จะประกอบด้วย ตัวป้อน (input) กระบวนการ (process) ผลผลิต (output) ภายใต้สภาพแวดล้อม (context) ต่าง ๆ และข้อมูลย้อนกลับ (feedback)²¹ ดังแผนภูมิที่ 1

²¹ Daniel Katz and Robert L. Kahn , The Social Psychology of Organization , 2nd ed. (New York : John wiley & Son, 1978), 20.

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : Daniel Katz and Robert L. Kahn , The Social Psychology of Organization , 2nd ed. (NewYork : John wiley & Son, 1978), 20.

: Ben M. Harris, Supervision Behavior in Education, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, 1985), 12 – 15.

: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 30 – 57.

สำหรับการนิเทศภายใน มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศไว้ดังนี้ คอปแลนด์ และโบยัน(copeland and Boyan) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 8 ขั้นตอนย่อยในงาน 4 ขั้นตอนหลัก โดยเรียงตั้งแต่ขั้นตอนย่อยที่ 1 – 8 โดยทุกขั้นตอนจะต้องเป็นการร่วมกันปฏิบัติระหว่างผู้นิเทศและครู โดยมีขั้นตอนหลักดังนี้ 1) การประชุมปรึกษาหารือก่อนการสังเกต (preservation conference) ทาหรือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ ตกลงพฤติกรรมที่จะ

สังเกตและการเลือกหรือการสร้างเครื่องมือในการสังเกต 2) การสังเกตการสอน (observation) เป็นการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู 3) การวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตการสอน (analysis) เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกต และร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง 4) การประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกต (postobservation conference) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการสังเกตและพิจารณายุทธวิธีการแก้ปัญหาของครู²² กลิคแมน กอร์ดอน และรอส - กอร์ดอน (Glickman, Gordon and Ross – Gordon) กล่าวถึงงานนิเทศการสอนที่ส่งผลถึงการพัฒนาศึกษาการเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดยตรง 5 งาน คือ 1) การช่วยเหลือครูโดยตรง 2) การพัฒนากลุ่ม 3) การพัฒนาหลักสูตร 4) การพัฒนาบุคลากร 5) การประเมินผลการนิเทศ²³ แฮริส (Harris) ได้เสนอองค์ประกอบกระบวนการนิเทศไว้ 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสภาพการทำงาน (assessing) 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (prioritizing) 3) การออกแบบวิธีการทำงาน (designing) 4) การจัดสรรทรัพยากร (allocating resources) 5) การประสานงาน (coordination) 6) การอำนวยความสะดวก (directing)²⁴ กลิคแมน (Glickman) ได้นำเสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประชุมร่วมกับครู (preconference with teacher) 2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (observation of classroom) 3) การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกตการสอน และพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู 4) ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (postconference with teacher) 5) วิเคราะห์และพัฒนาคำแนะนำ 4 ขั้นตอนเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มาก²⁵ แอชสัน และ กอล (Acheson and Gall) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (planning conference) 2) การสังเกตการสอน (observation) 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback conference)²⁶ ส่วน สจัด อุทรานันท์ กล่าวว่ากระบวนการ

²² Boyan. N.J. and W.D. Copeland, Instructional Supervision Training Process (Columbus : Chaeles E. Merril Publishing Company, 1976), 4 - 6.

²³ Allan A. Glatthorn, Differentiate Abstract International (Washington D.C. : Association of Supervision and Curriculum Development, 1984), 285.

²⁴ Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education (Englewood : Cliffs N.J.,1985), 10-12.

²⁵ Carl D. Glickman, Gordon S.P. and J.M. Ross – Gordon, Supervision of Instruction : A Developmental Approach , 2nd ed. (Massachusetts :Allyn and Bacon Inc.,1990) , 281.

²⁶ Keith A. Acheson and Gall D. Meredith, Techniques in the Clinical Supervision of Teachers Preservice and Inservice Application , 4th ed. (New York : Longman, 2003), 90.

นิเทศที่สอดคล้องกับสังคมไทยมี 5 ขั้นตอน คือ 1) การวางแผนการนิเทศ 2) การสร้างความเข้าใจก่อนการนิเทศ 3) การปฏิบัติงาน 4) การสร้างเสริมกำลังใจในการนิเทศ 5) การประเมินผลการนิเทศ²⁷

สำหรับแนวคิดที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการสอนคณิตศาสตร์ มีนักการศึกษาได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพฤติกรรมกรรมการสอนไว้ดังนี้ กาเย่ (Gagne) ได้เสนอแนวคิดว่า ในกระบวนการเรียนการสอนควรแสดงพฤติกรรมกรรมการสอนในลักษณะดังต่อไปนี้ 1) สร้างความสนใจในบทเรียน 2) บอกจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) การสร้างความสนใจให้นักเรียนระลึกรู้ถึงความรู้เดิม 4) การใช้สื่อการเรียนการสอน²⁸ สำหรับพฤติกรรมกรรมการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) มีทั้งหมด 12 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์²⁹

ขอบเขตของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้แนวคิดการนิเทศภายในของ แฮริส (Harris) โดยมีขั้นตอนการนิเทศ 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสภาพการทำงาน (assessing) 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (prioritizing) 3) การออกแบบวิธีการทำงาน (designing) 4) การจัดสรรทรัพยากร (allocating resources) 5) การประสานงาน (coordination) 6) การอำนวยความสะดวก

²⁷ สัจด์ อุทรานันท์, การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพฯ : มิตรสยาม, 2541), 85.

²⁸ Robert M. Gagne, Leslie J. Briggs and Water W. Wager, Principle of Instructional Design (Florida : Harcourt Brace Jovanovich College Publishers, 1992), 190.

²⁹ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 30 – 57.

(directing)³⁰ สำหรับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ผู้วิจัยได้ใช้พฤติกรรมการสอนของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) โดยแบ่งเป็นมาตรฐานทั้งหมด 12 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพครูอย่างเสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์³¹ ดังแสดงในขอบเขตของการวิจัยในแผนภูมิที่ 2

³⁰Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education (Englewood : Cliffs N.J., 1985), 10-12.

³¹สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 30 – 57.

การนิเทศภายในของผู้บริหาร (X_{tot})	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{tot})
<ol style="list-style-type: none"> 1. การประเมินสภาพการทำงาน (X_1) 2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2) 3. การออกแบบวิธีการทำงาน (X_3) 4. การจัดสรรทรัพยากร (X_4) 5. การประสานงาน (X_5) 6. การอำนวยความสะดวก (X_6) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) 2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y_2) 3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) 4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) 5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) 6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลวาทที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) 7. รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) 8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) 9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) 10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) 11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) 12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : Ben M. Harris, *Supervision Behavior in Education*, 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice – Hall, 1985), 12 – 15.

: สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, *เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู* (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 30 – 57.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ไว้ดังนี้

การนิเทศภายใน หมายถึง การดำเนินการปฏิบัติงานหรือขั้นตอนการทำงานในการพัฒนาคุณภาพการทำงานของครูและบุคลากรในโรงเรียน โดยกระทำอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบระเบียบและชัดเจน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งมี 6 ขั้นตอน คือ การประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน และการอำนวยการ

ผู้บริหาร หมายถึง บุคลากรที่รับผิดชอบการบริหารโรงเรียนแต่ละแห่ง ที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 หรือเรียกชื่อตามตำแหน่ง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา

พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ หมายถึง การกระทำของครูที่แสดงออกทั้งทางร่างกาย ความคิด และความรู้สึก ในการจัดประสบการณ์ สถานการณ์หรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยยึดตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) ซึ่งมี 12 มาตรฐาน ดังนี้ มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 หมายถึง โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตั้งอยู่ในอำเภอต่าง ๆ ของจังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 3 อำเภอ คือ อำเภออู่ทอง อำเภอสองพี่น้อง และอำเภอดอนเจดีย์

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับ “ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหาร กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” ดังนั้นเพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดเนื้อหาสาระของการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้ คือ การนิเทศภายใน พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

การนิเทศภายใน

การนิเทศการศึกษาในระบบการศึกษาของไทยนั้น ได้เริ่มเป็นที่รู้จักคุ้นเคยในฐานะที่เป็นงานของศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นตำแหน่งของบุคลากรที่อยู่ภายนอกสถานศึกษา และประการสำคัญสมัยก่อนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถยังมีจำนวนจำกัด ดังนั้นการช่วยเหลือและพัฒนาครูประจำการให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานให้ดีขึ้น จึงต้องอาศัยศึกษานิเทศก์ แต่การดำเนินการยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากไม่สามารถติดตามให้การนิเทศอย่างสม่ำเสมอได้ ประกอบกับปัจจุบันครูอาจารย์มีคุณวุฒิสูงขึ้น โรงเรียนมีนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย ระบบการนิเทศการศึกษาจึงต้องปรับปรุงพัฒนาให้ทันกับสภาพปัจจุบันที่เปลี่ยนไป การนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน จึงเป็นแนวทางหนึ่งในความพยายามที่จะปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด¹

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการตามวิวัฒนาการทางการศึกษาคงหมาย และแนวทางการจัดการศึกษาของแต่ละสมัย ได้แก่ สเปียร์ (Spear) กล่าวว่า การนิเทศ

¹ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ (Educational Supervision : Theory and Practice) (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542), 175.

การศึกษาเป็นกระบวนการที่จะทำให้เกิดการเรียนการสอน และการกระตุ้นความเจริญก้าวหน้าของครู โดยมุ่งหวังช่วยเหลือครูเพื่อให้ครูได้ช่วยตัวเอง² โอลิวา (Oliva) มีความคิดเห็นว่าการนิเทศเป็นบริการที่จัดขึ้นเพื่อช่วยเหลือครูให้ปฏิบัติงานดีขึ้น แต่เน้นการบริการครูที่เป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ช่วยครูเป็นการเฉพาะ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อปรับปรุงการสอนของครู³ และแฮริส (Harris) ได้ให้ความหมายของการนิเทศไว้ว่า การนิเทศ หมายถึง การที่บุคลากรในโรงเรียนได้กระทำต่อบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยมีจุดประสงค์ให้การดำเนินงานของโรงเรียนเกิดประสิทธิผลในการจัดการเรียนการสอน⁴ คาร์ล ดี กลlickแมน (Carl D. Glickman) ได้กล่าวว่า การนิเทศการสอนจะต้องเป็นการพัฒนาหรือมีการพัฒนา ถ้าต้องการให้โรงเรียนประสบผลสำเร็จ การนิเทศไม่เพียงแต่ตอบสนองต่อการปฏิบัติงานในปัจจุบันของครู แต่จะต้องกระตุ้นส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองของครูให้มากยิ่งขึ้น ต้องส่งเสริมกระตุ้นการคิดอย่างมีอิสระ และเป็นการปฏิบัติงานร่วมกันของคณะครู แต่ครูทุกคนย่อมมีคุณสมบัติ คุณลักษณะ เจตคติ ระดับความคิด ระดับการพัฒนา ระดับการตั้งใจ ระดับการยอมรับ การมีภาระผูกพันต่อหน้าที่ (commitment) ที่ต่างกัน ผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาจึงต้องมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรการสอนและการนิเทศ (knowledge and supervision) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ (human skills) และทักษะด้านเทคนิค (technical skills) จึงสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ⁵ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ให้ความเห็นว่า การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานสู่ความสำเร็จที่คาดหวัง⁶ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้ให้ความหมายไว้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกัน การช่วยเหลือแนะนำและการให้คำปรึกษาหารือโดยใช้

² Harold Spear, Improving the Supervision of Instruction (Englewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall, 1967), 16.

³ Peter F. Oliva, Supervision for Today's School (New York : Harper and Row Publisher Inc., 1976), 7.

⁴ Ben M. Harris, Supervisory Behavior in Education, 3rded. (Englewood Cliffs N.J. : Prentice – Hall, 1985), 10 – 11.

⁵ Carl D. Glickman, Gordon S.P. and J.M. Ross – Gordon, Supervision of Instruction : A Developmental Approach, 2nd ed. (Massachusetts : Allyn and Bacon Inc., 1990), 281.

⁶ กรมวิชาการ, คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา : การนิเทศ (กรุงเทพฯ ฯ : กุรุสภา, 2541), 2.

เหตุผลและปัญหาในการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอน เพื่อให้ครูเกิดความมั่นใจว่าได้ปฏิบัติอย่างถูกต้อง สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถและพฤติกรรมการสอนได้ด้วยตนเอง⁷ ส่วนพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 ได้ให้ความหมายของ “นิเทศ” ว่าหมายถึง ชี้แจง หรือแสดง ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า “supervise” และการนิเทศ (supervision) เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับดูแล ควบคุม หรือให้คำแนะนำชี้แจงในเรื่องของงาน⁸

สรุปโดยรวมก็คือ จากความหมายของการนิเทศการศึกษาตามแนวคิดของนักการศึกษาต่างประเทศ และนักการศึกษาไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน จะพบว่า มีการให้ความหมายของการนิเทศไว้หลากหลาย อย่างไรก็ตามความหมายโดยรวมของการนิเทศก็คือ เป็นการกระทำระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนไปในทางที่ดีขึ้น อีกทั้งผู้นิเทศยังมีส่วนช่วยส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในการสอนและกระบวนการในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงกิจกรรมใด ๆ ที่กำลังดำเนินการในห้องเรียนและนอกห้องเรียน และส่งผลสะท้อนต่อพัฒนาการของนักเรียน นักเรียนสามารถรับการเรียนรู้จากครูผู้สอนได้อย่างเต็มที่และเต็มตามศักยภาพ

จุดหมายของการนิเทศการศึกษา

ความมุ่งหมายในการจัดการนิเทศการศึกษา มีผู้ให้ความหมายไว้หลายประการ ดังนี้ กู๊ด (Good) กล่าวว่า จุดหมายของการนิเทศการศึกษา คือ เพื่อช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอน ซึ่งจะเป็นการกระตุ้นให้เกิดความเจริญงอกงามทางวิชาชีพและการพัฒนาตนเองในการเลือกและปรับปรุงจุดประสงค์การสอน สื่อการสอน วิธีการสอน และการประเมินผลการเรียน⁹ กวิน (Gwynn) ได้กำหนดจุดหมายของการนิเทศดังนี้ 1) เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กยิ่งขึ้น 2) ช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 3) ช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกสื่อการสอน 4) ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงการสอน 5) ช่วยส่งเสริมลักษณะการเป็นผู้นำให้แก่ครูโดยการนำเอาความสามารถพิเศษออกมา

⁷ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศ 100% (กรุงเทพฯ ๗ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541), 86.

⁸ พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 (กรุงเทพฯ ๗ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546), 588.

⁹ Carter V. Good, Dictionary of Education, 3rd ed. (New York : McGraw-Hill Book Co.,1973), 574.

ช่วยเหลือครูคนอื่น 6) ช่วยเหลือครูในการประเมินผลการเรียน 7) ช่วยกระตุ้นครูให้รู้จักการประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าของตนเอง 8) ช่วยให้ครูมีความรู้สึกว่าได้ประสบความสำเร็จ มีความมั่นคงและปลอดภัยในการทำงาน 9) ช่วยกระตุ้นครูให้ร่วมกันปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ให้เหมาะสม 10) เพื่อประชาสัมพันธ์การทำงานและความก้าวหน้าของโรงเรียนต่อชุมชน¹⁰

สรุปได้ว่า จุดหมายของการนิเทศการศึกษา คือ การมุ่งช่วยเหลือครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถพัฒนาปรับปรุงตนเองเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ตลอดจนสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูมีความรู้สึกมั่นคงในการทำงาน เกิดความร่วมมือกันระหว่างบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะส่งผลให้ได้มาซึ่งคุณภาพของผู้เรียนในที่สุด

หลักการนิเทศการศึกษา

ในการปฏิบัติงานการนิเทศการศึกษา จำเป็นต้องมีหลักการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสม เจมส์ อาร์ มาร์ค อีเมอรี สตูปซ์ และจอยซ์ คิง สตูปซ์ (Masks, Emery and Joyce) ได้ให้หลักการเบื้องต้นของหลักการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้ 1) การนิเทศการศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของโปรแกรมการศึกษา ซึ่งเป็นการบริการที่ทำเป็นคณะ และอาศัยความร่วมมือซึ่งกันและกัน 2) ครูทุกคนต้องได้รับการบริการช่วยเหลือด้านการนิเทศ ซึ่งในการบริการนี้จะอยู่ในความรับผิดชอบของครูใหญ่ 3) การนิเทศการศึกษาควรปรับให้ตรงกับความต้องการของบุคลากรในโรงเรียน 4) การนิเทศการศึกษาต้องช่วยจำแนกให้เห็นความต้องการของบุคลากรในโรงเรียนอย่างเด่นชัด 5) การนิเทศการศึกษาต้องช่วยทำให้เป้าหมายและจุดหมายของการศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น 6) การนิเทศการศึกษาต้องช่วยทำให้ทัศนคติและสัมพันธภาพของบุคลากรในโรงเรียนและชุมชนดีขึ้น 7) การนิเทศการศึกษาต้องช่วยการจัดและบริหารกิจการร่วมหลักสูตร ซึ่งได้จัดสำหรับนักเรียน 8) ความรับผิดชอบในการปรับโครงการของการนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องเป็นหน้าที่ของครู ซึ่งทำเพื่อชั้นเรียนและเป็นความรับผิดชอบครูใหญ่ในการบริหารเพื่อโรงเรียน 9) จะต้องจัดงบประมาณการนิเทศการศึกษาไว้ในงบประมาณประจำปี 10) การวางแผนด้านการนิเทศระยะสั้นและระยะยาวต้องให้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วม 11) จะต้องให้มีคณะบุคคลเป็นผู้บริหารโครงการนิเทศ 12) การนิเทศการศึกษาควรจะช่วยในการนำการค้นพบการวิจัยทางการศึกษาใหม่ ๆ มาใช้ 13) การวัดประสิทธิผลของโครงการนิเทศการศึกษาควรจะทำโดยผู้ร่วมโครงการและผู้มีส่วนช่วยเหลือ¹¹

¹⁰Minor J.Gwynn, *Theory and Practice of Supervision* (New York:Dodd, Mead&Company,1974),27-31.

¹¹Robert James Marks, "Emery Stoops and Joyce King Stoops," in *Handbook of Educational Supervision : A Guide for the Practice* (Boston : Allyn and Bacon Inc., 1978), 5 - 6.

หลักการนิเทศการศึกษาที่ดี

จากการที่ได้กล่าวมาแล้วเบื้องต้น เราสามารถรวบรวมหลักการนิเทศการศึกษาที่ดีได้ ดังนี้ 1) นิเทศการศึกษาจะต้องสัมพันธ์กับการบริหาร การบริหารนอกจากจะให้บริการในสิ่งต่าง ๆ แล้ว ยังจัดให้มีอาคารและเครื่องมือต่าง ๆ อีกด้วย เหล่านี้คือ ส่วนหนึ่งของสภาพการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษาเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงสถานการณดังกล่าว “ถึงแม้ว่าการนิเทศการศึกษาจะเป็นงานที่อยู่ใต้ขอบข่ายการบริหาร แต่ถือกันว่าเป็นส่วนสำคัญของการบริหาร การนิเทศการศึกษางานที่ไม่เกี่ยวข้องกับการจัดการ ภายใต้วความรับผิดชอบของการบริหาร” เป็นที่เข้าใจอย่างแจ่มแจ้งว่าการนิเทศการศึกษากับการบริหารมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด การบริหารและการนิเทศการศึกษาที่ดีมีหน้าที่เหมือนกัน นั่นก็คือ การสร้างสรรค์สภาพที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการศึกษา และคงไว้ซึ่งระดับความมีประสิทธิภาพของสิ่งดังกล่าวในกระบวนการทั้งสองนี้ถือว่าขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดไม่ได้ การบริหารทำให้เกิดสภาพการเรียนการสอนและการนิเทศการศึกษาในสถานการณดังกล่าวแล้วประเมินผลดีผลเสีย จากนั้นก็หาวิธีการปรับปรุงในสิ่งดังกล่าว 2) การนิเทศการศึกษาควรตั้งอยู่บนพื้นฐานของปรัชญา หมายความว่า นโยบาย แผน ค่านิยม และความหมายของการนิเทศการศึกษาควรถูกกำหนดโดยแนวทางของปรัชญา หรือวิถีชีวิตในสังคมซึ่งเราจะให้การศึกษาแก่บุคคลในสังคมนั้น จุดมุ่งหมาย เป้าหมาย นโยบาย และแผนจะถูกตรวจสอบโดยวิธีการทางปรัชญาโดยให้สอดคล้องกับชีวิตในชุมชน ด้วยเหตุนี้ ข้อมูลทางปริมาณจะถูกตรวจสอบอย่างพิถีพิถะ เพื่อแสดงถึงคุณภาพหรือความสำคัญและความเพียงพอ จะต้องมีการตีค่าจุดมุ่งหมายและเป้าหมายโดยอาศัยความต้องการ อุดมการณ์ และความพึงพอใจของชุมชน สิ่งเหล่านี้ต้องอาศัยกระบวนการวิวัฒนาการของโลก และความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ในขณะที่เราใช้วิธีการทางปรัชญา จำเป็นอย่างยิ่งที่จะใช้กระบวนการทางตรรกวิทยาและความคิดอย่างพิถีพิถะ นี่เป็นงานยากพอสมควร และจำเป็นต้องอาศัยบุคคลที่ได้รับการฝึกฝนมาแล้วจึงจะได้ข้อสรุปที่ถูกต้อง สมบูรณ์และมีเหตุผล 3) การนิเทศการศึกษาควรเป็นวิทยาศาสตร์ กิจกรรม แผน วิธีการและเทคนิคต่าง ๆ ควรตั้งอยู่บนพื้นฐานเจตคติและวิธีการทางวิทยาศาสตร์ 4) การนิเทศการศึกษาควรเป็นประชาธิปไตย 5) การนิเทศการศึกษาควรเป็นการสร้างสรรค์ 6) การนิเทศการศึกษาควรส่งเสริมความเจริญก้าวหน้า หมายความว่า การนิเทศการศึกษาควรเล็งไปที่การส่งเสริมความเจริญของงานของนักเรียนและครู และให้เขาได้ปรับปรุงสังคมอีกต่อหนึ่ง 7) การนิเทศการศึกษาควรเป็นวิชาชีพ คือต้องมีการประเมินผลตนเองอยู่เสมอในด้านเป้าหมายและจุดมุ่งหมาย นอกจากนี้ยังควรประเมินแผนวิธีการและบุคลากรเพื่อที่จะได้พัฒนามาตรฐาน

และความรู้พิเศษ ทักษะ ตลอดจนเทคนิคต่าง ๆ การประเมินผลใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการพยากรณ์และการพัฒนาเท่านั้น¹²

กิจกรรมการนิเทศ

กิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ในการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญเพื่อส่งเสริมและพัฒนาการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน และการปฏิบัติงานของครู ซึ่งจะช่วยให้การดำเนินการนิเทศบรรลุเป้าหมาย กิจกรรมการนิเทศมีมากมายหลายแบบ ซึ่งจะต้องเลือกใช้กิจกรรมแต่ละชนิดอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ครูและนักเรียน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ผู้นิเทศจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศ และสามารถเลือกใช้กิจกรรมการนิเทศให้เหมาะสม เพราะกิจกรรมแต่ละชนิดให้ประโยชน์ต่อผู้รับการนิเทศมากน้อยต่างกัน แฮริส (Harris) ได้เสนอกิจกรรมการนิเทศ 23 กิจกรรม ดังนี้ คือ 1) การบรรยาย (lecturing) เป็นกิจกรรมที่เน้นการถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจของผู้นิเทศ ใช้เพียงการพูดและการฟังเท่านั้น 2) การบรรยายโดยใช้สื่อประกอบ (visualized lecturing) เป็นการบรรยายที่ใช้สื่อเข้ามาช่วย เช่น สไลด์ แผนภูมิ แผนภาพ ฯลฯ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ฟังมีความสนใจมากยิ่งขึ้น 3) การบรรยายเป็นกลุ่ม (panel presenting) เป็นกิจกรรมการให้ข้อมูลเป็นกลุ่มที่มีจุดเน้นที่การให้ข้อมูลตามความคิดหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน 4) การให้ดูภาพยนตร์หรือโทรทัศน์ (viewing film or television) เป็นการใช้อุปกรณ์ที่เป็นสื่อทางสายตา ได้แก่ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วีดิโอเทป เพื่อทำให้ผู้รับการนิเทศได้รับความรู้และเกิดความสนใจมากยิ่งขึ้น 5) การฟังคำบรรยายจากเทปวิทยุและเครื่องบันทึกเสียง (listening to tape, radio recordings) กิจกรรมนี้เป็นการใช้เครื่องบันทึกเพื่อนำเสนอแนวความคิดของบุคคลหนึ่งไปสู่ผู้ฟังคนอื่น 6) การจัดนิทรรศการเกี่ยวกับวัสดุและเครื่องมือต่าง ๆ (exhibiting materials and equipments) เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการฝึกอบรม หรือกิจกรรมสำหรับพัฒนาสื่อต่าง ๆ 7) การสังเกตในชั้นเรียน (observing in classroom) เป็นกิจกรรมที่ทำการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงของบุคลากร เพื่อวิเคราะห์สภาพการปฏิบัติงานของบุคลากร เพื่อใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และใช้ในการพัฒนาบุคลากร 8) การสาธิต (demonstrating) เป็นกิจกรรมการให้ความรู้ที่มุ่งให้ผู้อื่นเห็นกระบวนการและวิธีการดำเนินงาน 9) การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interviewing) เป็นกิจกรรมสัมภาษณ์ที่กำหนดจุดประสงค์ชัดเจนเพื่อให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ ตามต้องการ 10) การสัมภาษณ์เฉพาะเรื่อง (focused

¹²ชาอุชัย อัจฉินสมาจาร, การนิเทศการสอนแผนใหม่ (กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, 2547), 56 – 65.

Interviewing) เป็นกิจกรรมการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยจะทำการสัมภาษณ์เฉพาะโรงเรียนที่ผู้ตอบมีความสามารถจะตอบได้เท่านั้น 11) การสัมภาษณ์แบบไม่ชี้นำ (non – directive interview) เป็นการพูดคุยและอภิปรายหรือการแสดงแนวความคิดของบุคคลที่สนทนาด้วย ลักษณะของการสัมภาษณ์จะสนใจกับปัญหาและความสนใจของผู้รับการสัมภาษณ์ 12) การอภิปราย (discussing) เป็นกิจกรรมที่ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศปฏิบัติร่วมกัน ซึ่งเหมาะกับกลุ่มขนาดเล็ก มักใช้ร่วมกับกิจกรรมอื่น ๆ 13) การอ่าน (reading) เป็นกิจกรรมที่ใช้มากกิจกรรมหนึ่ง สามารถใช้ได้กับคนจำนวนมาก เช่น การอ่านข้อความจากวารสาร มักใช้ผสมกับกิจกรรมอื่น 14) การวิเคราะห์ข้อมูลและการคิดคำนวณ (analyzing and calculating) เป็นกิจกรรมที่ใช้ในการติดตามประเมินผล การวิจัยเชิงปฏิบัติการและการควบคุมประสิทธิภาพการสอน 15) การระดมสมอง (brainstorming) เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเสนอแนวความคิดโดยเสรี ไม่มีการวิเคราะห์หรือพิพากษ์วิจารณ์แต่อย่างใด 16) การบันทึกวิดีโอและการถ่ายภาพ (videotaping and photographing) วิดีโอเทปเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นรายละเอียดทั้งภาพและเสียง ส่วนการถ่ายภาพมีประโยชน์มากในการจัดนิทรรศการ กิจกรรมนี้มีประโยชน์ในการประเมินผลงานและการประชาสัมพันธ์ 17) การจัดเครื่องมือและข้อทดสอบ (instrumenting and testing) กิจกรรมนี้เกี่ยวข้องกับการใช้แบบทดสอบและแบบประเมินต่าง ๆ 18) การประชุมกลุ่มย่อย (buzz session) เป็นกิจกรรมการประชุมกลุ่มเพื่ออภิปรายในหัวข้อเรื่องที่เฉพาะเจาะจง มุ่งเน้นการปฏิสัมพันธ์ภายในกลุ่มมากที่สุด 19) การจัดทัศนศึกษา (field trip) กิจกรรมนี้เป็นการเดินทางไปสถานที่อื่นเพื่อศึกษาและดูงานที่สัมพันธ์กับงานที่ตนปฏิบัติ 20) การเยี่ยมเยียน (intervisiting) เป็นกิจกรรมที่บุคคลหนึ่งไปเยี่ยมและสังเกตการทำงานของอีกบุคคลหนึ่ง 21) การแสดงบทบาทสมมติ (role playing) เป็นกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นความรู้สึกนึกคิดของบุคคล กำหนดสถานการณ์ขึ้นแล้วให้ผู้ทำกิจกรรมตอบสนองหรือปฏิบัติตนเองไปตามธรรมชาติที่ควรจะเป็น 22) การเขียน (writing) เป็นกิจกรรมที่เป็นสื่อกลางในการนิเทศเกือบทุกชนิด เช่น การเขียนโครงการนิเทศ การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงาน การเขียนบันทึก ฯ 23) การปฏิบัติตามคำแนะนำ (guided practice) เป็นกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติ ในขณะที่การปฏิบัติมีการคอยดูแลช่วยเหลือ มักใช้กับรายบุคคลหรือกลุ่มขนาดเล็ก¹³

¹³ วัชรวิภา เถาเรียนดี, เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 462 412 การนิเทศการสอน (นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2548), 14 - 15.

กระบวนการนิเทศการศึกษา

กระบวนการนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่เป็นขั้นตอน ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การประเมินมีการวางระบบระเบียบไว้อย่างชัดเจน ต่อเนื่องกัน ซึ่งนักการศึกษาได้กล่าวถึงกระบวนการในการนิเทศไว้ดังนี้ คอปแลนด์ และ โบยัน (Copeland and Boyan) กล่าวว่า กระบวนการนิเทศการศึกษาประกอบด้วย 8 ขั้นตอนย่อยในงาน 4 ขั้นตอนหลัก โดยเรียงตั้งแต่ขั้นตอนย่อยที่ 1 – 8 โดยทุกขั้นตอนจะต้องเป็นการร่วมกันปฏิบัติระหว่างผู้นิเทศและครู โดยมีขั้นตอนดังนี้ 1) การประชุมปรึกษาหารือก่อนการสังเกต (preservation conference) หารือเกี่ยวกับประเด็นที่น่าสนใจ ตกลงพฤติกรรมที่จะสังเกตและการเลือกหรือการสร้างเครื่องมือในการสังเกต 2) การสังเกตการสอน (observation) เป็นการสังเกตพฤติกรรมการสอนของครู 3) การวิเคราะห์ข้อมูลการสังเกตการสอน (analysis) เป็นการวิเคราะห์ผลที่ได้จากการสังเกต และร่วมกันพิจารณาพฤติกรรมที่ต้องคงไว้หรือเปลี่ยนแปลง 4) การประชุมปรึกษาหารือหลังการสังเกต (postobservation conference) เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับการสังเกต และพิจารณายุทธวิธีการแก้ปัญหาของครู¹⁴ แฮริส (Harris) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ 1) ประเมินสภาพการทำงาน (assessing) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่จะนำมาเป็นตัวกำหนดความต้องการจำเป็น เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล การสังเกตสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบถี่ถ้วน การทบทวนและตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง และการวัดพฤติกรรมการทำงานและเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (prioritizing) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย การระบุจุดประสงค์ในการทำงาน การกำหนดทางเลือก และการจัดลำดับความสำคัญ 3) การออกแบบวิธีการทำงาน (designing) ได้แก่ การจัดสายงานให้ส่วนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน การหาวิธีการนำเอาทฤษฎีแนวคิดมาสู่การปฏิบัติ การเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน การจัดระบบการทำงาน และการกำหนดแผนในการทำงาน การวางแผนเป็นหลักการสำคัญขั้นมูลฐานของกระบวนการบริหาร แผนที่ดีจะช่วยให้การบริหารงานสำเร็จลุล่วงไปด้วยความราบรื่น แผนงานเป็นแนวทางที่จะช่วยให้การบริหารงานดำเนินด้วยดี เกิดประสิทธิภาพแก่งาน แผนงานที่ดีจะช่วยให้งานดำเนินไปอย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพช่วยให้การตรวจสอบและควบคุมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่

¹⁴ Boyan. N.J., W.D. Copeland, Instructional Supervision Training Process (Columbus : Chaeles E. Merril Publishing Company, 1976), 4 - 6.

การทำงานของผู้นำบังคับบัญชาให้น้อยลง สามารถระดมกำลังคน ทรัพยากรต่าง ๆ มาใช้อย่างได้ผลโดยทั่วถึง และช่วยให้การขยายงานและการปรับปรุงองค์การให้ดำเนินไปได้โดยสะดวก

รวดเร็ว 4) การจัดทรัพยากร (allocating resources) เป็นกระบวนการที่กำหนดและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ คือ การกำหนดทรัพยากรที่จะต้องใช้ตามความต้องการของบุคคลหรือโครงการ การจัดทรัพยากรในหน่วยงานต่าง ๆ การกำหนดตัวบุคลากร ในการทำงาน การกำหนดแหล่งทรัพยากร และการมอบหมายงานบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการ หรือแต่ละเป้าหมาย 5) การประสานงาน (coordination) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่าง เพื่อที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จของงานในกระบวนการประสานงาน ได้แก่ การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปด้วยกันด้วยความราบรื่น การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน การปรับการทำงานในส่วนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การกำหนดเวลาในการทำงานแต่ละช่วง และการกำหนดบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์ การประสานงานที่ที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่ก่อให้เกิดความร่วมมือ เพื่อให้การปฏิบัติงานประสานสอดคล้องกลมกลืนราบรื่นและเรียบร้อยบรรลุตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ 6) การอำนวยการ (directing) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสมสามารถบรรลุผลสำเร็จแห่งการเปลี่ยนแปลงให้ได้มากที่สุด ซึ่งได้แก่ การแต่งตั้งบุคลากร การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์การทำงาน การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราความเร็วในการทำงาน การแนะนำการปฏิบัติงาน การชี้แจงกระบวนการทำงาน และการตัดสินใจหาทางเลือกในการปฏิบัติงาน การอำนวยการมีการจัดสายงานซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐานในการทำงาน ประสานงานกับบุคลากร และพัฒนานโยบายในการทำงาน การดำเนินการปฏิบัติการณ์พิเศษเป็นส่วนหนึ่งของการอำนวยการ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศลงมือปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับมาจากการดำเนินการของผู้ให้การนิเทศ ผู้ทำการนิเทศจะนิเทศและทำการควบคุมคุณภาพให้งานสำเร็จออกมาทันตามเวลากำหนด และมีคุณภาพสูง และการปฏิบัติงานของผู้สนับสนุนการนิเทศ ผู้บริหารก็จะให้บริการสนับสนุนในเรื่องวัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนเครื่องมือใช้ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างได้ผล กระบวนการควบคุมก็เช่นกัน เป็นส่วนหนึ่งของการอำนวยการ¹⁵ กลlickแมน(Glickman) ได้นำเสนอกระบวนการในการนิเทศการสอนไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประชุมร่วมกับครู (preconference with teacher) 2) การสังเกตการสอนในชั้นเรียน (observation of Classroom) 3) การวิเคราะห์และติดตามผลการสังเกต

¹⁵Ben M. Harris, *Supervisory Behavior in Education* (Englewood : Cliffs N.J.,1985), 13–15.

การสอน และพิจารณาวางแผนการประชุมร่วมกับครู 4) ประชุมร่วมกับครูภายหลังการสังเกตการสอน (postconference with teacher) 5) วิเคราะห์และพัฒนาคำเนินการ 4 ขั้นตอน เพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และควรให้ครูได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นให้มาก¹⁶ แอชสัน และ กอล (Acheson and Gall) ได้เสนอกระบวนการในการนิเทศไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) จัดประชุมเพื่อวางแผน (planning conference) โดยมีผู้นิเทศกับครู ผู้รับการนิเทศเพื่อให้ครูได้มีโอกาสในการนำเสนอความต้องการ ประเด็นที่สนใจจะปรับปรุงและพัฒนา และความมุ่งหวังที่พัฒนาบทบาทของผู้นิเทศในขั้นตอนนี้ก็คือ ช่วยให้ผู้ครูเข้าใจเรื่องที่ครูสนใจ ให้ครูได้มองเห็นภาพการสอนของตนเองในปัจจุบัน ร่วมกันพิจารณาเทคนิคใหม่ ๆ ที่ครูสนใจจะนำไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน 2) การสังเกตการสอน (observation) การสังเกตการสอนต้องดำเนินการต่อกระบวนการที่มีการวางแผน กำหนดแนวทางและวิธีการสังเกตการสอนที่เหมาะสม เวลาที่ทำการสังเกตการสอนในชั้นเรียน และวิธีการให้ข้อมูลย้อนกลับ 3) การประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback conference) ขั้นตอนนี้ผู้นิเทศและครูประชุมร่วมกันเพื่อว่าด้วยผลการสังเกตการสอน และร่วมกันตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหา และแนวทางการแก้ไข¹⁷

จากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการนิเทศการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น สรุปได้ว่า ขั้นตอนของกระบวนการนิเทศการศึกษาที่สำคัญมี 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสภาพการทำงาน 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 3) การออกแบบวิธีการทำงาน 4) การจัดสรรทรัพยากร 5) การประสานงาน 6) การอำนวยความสะดวก

ความหมายของการนิเทศภายใน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการนิเทศภายในไว้ดังนี้ กู๊ด (Good) ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน หมายถึง ความพยายามของผู้ทำหน้าที่ที่จะช่วยในการให้คำแนะนำแก่ครูหรือผู้อื่นที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้สามารถปรับปรุงการสอนของตนให้ดีขึ้น การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามในด้านวิชาชีพ ช่วยพัฒนาความสามารถของครู ช่วยในการคัดเลือกแบบและปรับปรุงวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ช่วยในการเลือกจัดสรร

¹⁶ Carl D. Glickman, Gordon S.P. and J.M. Ross – Gordon, Supervision of Instruction : A Developmental Approach ,2nd ed. (Massachusetts :Allyn and Bacon Inc., 1990) , 281.

¹⁷ Keith A. Acheson and Gall D. Meredith, Techniques in the Clinical Supervision of Teachers Preservice and Inservice Application , 4th ed. (New York : Longman, 2003), 90.

วัตถุประสงค์การสอน ปรับปรุงวิธีสอนและช่วยในการประเมินผลการเรียนการสอน¹⁸ ดุลล์ (Dull) ได้ให้ความหมายว่า การนิเทศการศึกษาเป็นการกระทำหลาย ๆ อย่างของนักการศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการปรับปรุงการสอนของครู¹⁹

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า การนิเทศภายใน หมายถึง การทำงานของผู้บริหารโรงเรียนที่ทำงานร่วมกับครูอย่างมีกระบวนการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

จุดมุ่งหมายของการนิเทศภายใน

อาดัมส์และดิกกี (Adam and Dicky) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้ 1) เพื่อช่วยครูให้รู้จักทำงานด้วยตัวของตัวเอง (self-directive) 2) เพื่อช่วยให้ครูรู้จักแยกแยะและวิเคราะห์ปัญหาของตนเอง (isolate and analyze their problems) 3) เพื่อให้ครูรู้สึกมั่นคงและปลอดภัย และพัฒนาความเชื่อมั่นในการใช้ความสามารถในการแก้ปัญหาต่าง ๆ (security and develops confidence in their ability to solve problems) 4) เพื่อให้ครูคุ้นเคยกับแหล่งวิทยาการในการแก้ปัญหาต่าง ๆ (sources of aid in solving their problems) 5) ช่วยให้ชุมชนเข้าใจแผนการเรียนการสอนของโรงเรียน (interpret the school program to the community) 6) ช่วยให้ครูพัฒนาแนวความคิดและเข้าใจถึงปรัชญาการศึกษาอย่างถ่องแท้ (strives to develop with teacher a sound education philosophy)²⁰ กวิน (Gwynn) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ 1) เพื่อช่วยเหลือครูให้เข้าใจเด็กได้ดียิ่งขึ้น 2) ช่วยพัฒนาครูให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน 3) ช่วยเหลือครูในการจัดหาและเลือกสื่อการสอน 4) ช่วยเหลือครูในการปรับปรุงสื่อการสอน 5) ช่วยสร้างลักษณะความเป็นผู้นำให้แก่ครู โดยการนำเอาความสามารถพิเศษของครูแต่ละคนมาช่วยเหลือครูคนอื่น ๆ 6) ช่วยเหลือครูในการประเมินผลการเรียน 7) ช่วยกระตุ้นครูให้รู้จักประเมินผลการทำงานและความก้าวหน้าของตนเอง 8) ช่วยให้ครูมีความรู้สึกว่าได้ผลสำเร็จ มีความมั่นคงปลอดภัยในการทำงาน 9) ช่วยกระตุ้นให้ครูร่วมมือกันในการปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม 10) เพื่อประชาสัมพันธ์การ

¹⁸ Carter V. Good, Dictionary of Education, 3rd ed. (New York : McGraw -Hill Book Co.,1973), 121.

¹⁹ Dull W. Lioyd , Supervision : School Leadership Handbook (Ohio : Charles E.Merrill Publishing Co., 1981), 5.

²⁰ Harold D.Adam and Frank G. Dicky, Basic Principles of Supervision (New York : American Book Company, 1953), 22 – 24.

ทำงาน และความก้าวหน้าของโรงเรียนแก่ชุมชน²¹ มาร์ค สตูปส์ และคิง สตูปส์ (Mark, AStoops and King-Stoops) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ดังนี้ 1) ช่วยให้คณะครูมองเห็นเป้าหมายของการศึกษาชัดเจนยิ่งขึ้น และผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการนิเทศในระดับการศึกษาแต่ละคนเห็นบทบาทของผู้นิเทศที่จะทำงานให้เกิดผลสำเร็จตามเป้าหมายเหล่านั้นได้ 2) ช่วยเหลือครูให้มองเห็นปัญหาและความต้องการของเด็กและเยาวชนได้ชัดเจนมากขึ้น 3) ใช้ภาวะผู้นำแบบประชาธิปไตยส่งเสริมให้เกิดการปรับปรุงโรงเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของภาวะผู้นำดังกล่าว ทำให้เกิดความสัมพันธ์ร่วมมือกันอย่างราบรื่น กระตุ้นให้เกิดการทำงานเป็นคณะ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 4) สร้างขวัญและกำลังใจของกลุ่ม และความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของครูให้มีผลต่อการทำงานเป็นหมู่คณะ เพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย 5) กำหนดงานให้ครูแต่ละคนอย่างเหมาะสม งานที่มอบหมายนั้นสนับสนุนให้ครูได้พัฒนาความสามารถของตน 6) ช่วยครูในการพัฒนาความสามารถในการสอนให้สูงขึ้น 7) ช่วยครูใหม่ให้เข้ากับระบบโรงเรียนได้ 8) ประเมินผลการทำงานของครูโดยดูความเจริญงอกงามของเด็กกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ 9) ช่วยเหลือครูหาสาเหตุและแก้ปัญหา อุปสรรคในการเรียนของนักเรียน ให้ชุมชนได้เข้าใจถึงแผนการเรียนการสอนของโรงเรียน 10) ปกป้องคณะครูให้พ้นจากข้อเรียกร้องที่ไม่มีเหตุผล ยุติธรรม และการวิพากษ์วิจารณ์ที่ไม่เป็นธรรม²² สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ไว้ดังนี้ 1) เพื่อส่งเสริมพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2) เพื่อแก้ปัญหาให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษาแก่ผู้บริหาร ครูผู้สอน และบุคลากรในโรงเรียน ในสังกัดในการดำเนินงานจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามหลักสูตรให้บรรลุจุดหมาย²³

²¹Minor J.Gwynn,Theory and Practice of Supervision (New York : Dodd Mead & Company,1974), 23-27.

²²Jame R. Mark, Stoop Emery and Stoop Joyce King, Handbook of Educational Supervision : A Guide for the Practitioner (Boston : Ally and Bacon Inc.,1978), 93.

²³สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,หน่วยศึกษานิเทศก์, ชุดอบรมศึกษานิเทศก์การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2541), 4.

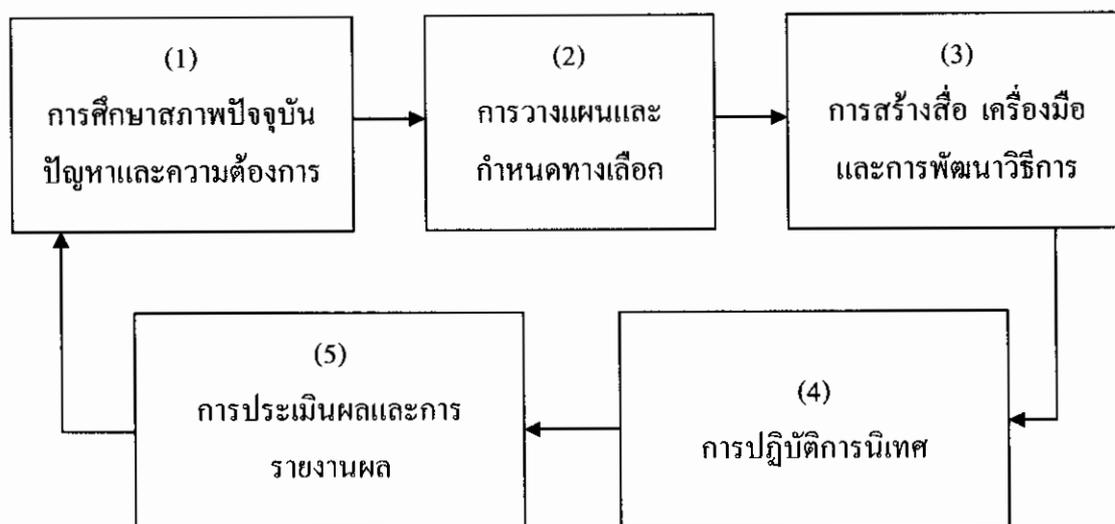
กระบวนการนิเทศภายใน

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน หมายถึง ขั้นตอนในการดำเนินการการนิเทศภายในโรงเรียน อาจจะเป็นทั้งการนิเทศภายในโรงเรียน หรือการนิเทศการสอน และต้องมีการดำเนินการตามลำดับขั้น โดยที่แต่ละขั้นตอนการปฏิบัติต้องกำหนดบุคลากรให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติและสามารถติดตามและประเมินผลได้เพื่อการปรับปรุงให้เหมาะสม ก่อนที่จะดำเนินการในขั้นต่อไป ซึ่งกระบวนการในการนิเทศภายในโรงเรียนจะยึดแนวทางของกระบวนการการนิเทศการศึกษาทั่ว ๆ ไปเป็นหลักร่วมกันกับกระบวนการนิเทศการสอนในชั้นเรียน โดยมีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษาได้เสนอขั้นตอนการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้ แฮริส (Harris) ได้กล่าวถึงกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนไว้ 5 ขั้นตอน ซึ่งสามารถใช้ดำเนินการในการนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้ 1) ขั้นการวางแผน (planning) การคิดและตั้งวัตถุประสงค์ กำหนดงาน ขั้นตอนการดำเนินงาน วางแผนโครงการ 2) ขั้นการจัดโครงการ (organizing) โดยการตั้งเกณฑ์มาตรฐานร่วมกับทรัพยากร บุคคล วัสดุ อุปกรณ์และสื่อต่าง ๆ มอบหมายงาน ประสานงาน กระจายงานตามแผน ตามตำแหน่งหน้าที่ที่วางไว้ 3) ขั้นนำไปปฏิบัติ (leading) มีการตัดสินใจ เลือกสรรบุคลากร ฝึก และสาธิตการปฏิบัติ จูงใจ ให้คำแนะนำเป็นขั้นของการติดตามดูแล สั่งการ พิจารณาผลงาน ให้รางวัล โทษ ให้โอกาสและชี้แนะให้ปฏิบัติ 5) ขั้นประเมินผล (evaluating) เป็นขั้นตอนของการประเมินผลงาน ผลการปฏิบัติงานอย่างมีแบบแผน ที่เที่ยงตรง และมีการวิจัย²⁴ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน โดยยึดแนวปฏิบัติตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ มี 5 ขั้นตอนด้วยกัน ดังแผนภูมิที่ 3²⁵

²⁴วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, หลักการนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), 40.

²⁵สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2541), 52.

แผนภูมิที่ 3 กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียน

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2541), 7 - 9.

จากแผนภูมิที่ 3 แสดงให้เห็นว่ากระบวนการนิเทศการศึกษา ต้องดำเนินการต่อเนื่องเป็นระบบจึงจะประสบความสำเร็จ ซึ่งมีรายละเอียดวิธีดำเนินการในแต่ละขั้นดังนี้ ขั้นที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงในขณะนั้นว่าเป็นอย่างไร มีความต้องการอย่างไร เพื่อจะดำเนินการวางแผนแก้ไขได้ตรงจุด ซึ่งวิธีการศึกษาสภาพปัญหาปัจจุบันสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับโรงเรียนหรือผู้นิเทศจะนำมาใช้แบบใด แต่ควรคำนึงถึงความเหมาะสมและสามารถวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเป็นธรรมชาติและเที่ยงตรง มี 4 ขั้นตอน คือ 1) ใช้วิธีระดมสมองค้นหาปัญหา 2) นำปัญหาที่ค้นพบเข้าตารางประเมินสภาพปัญหา 3) พิจารณาปัญหาเข้าแผนภูมิแกงปลา 4) นำปัญหาเข้าตารางวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ปัญหา ขั้นที่ 2 การวางแผนและกำหนดทางเลือก ขั้นนี้ต้องอาศัยข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการอันจะเป็นข้อกำหนดให้เกิดการวางแผน การกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหา ปรับปรุง ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตรงตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ โดยมีขั้นตอนควรปฏิบัติ คือ 1) ทำความเข้าใจกับข้อบ่งชี้ อำนาจหน้าที่ และบทบาทของผู้นิเทศภายในโรงเรียน ทำแผน และโครงการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน 2) นำผลการศึกษาข้อมูลจากสภาพปัจจุบัน และความต้องการมาจัดลำดับความสำคัญให้ทราบแน่ชัดว่าปัญหาใดที่ต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไขก่อนหลัง 3) ศึกษานโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และแนวปฏิบัติของหน่วยงานระดับอำเภอ จังหวัด และระดับกรม เพื่อจัดทำแผนให้สอดคล้องกันในการจัดทำโครงการนิเทศ

ภายในโรงเรียน ชั้นที่ 3 การสร้างสื่อ เครื่องมือในการนิเทศ ชั้นนี้เป็นการค้นหาสิ่งที่จะช่วยในการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษา เพื่อให้ทราบที่มาของปัญหา เพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาการทำงานของครูให้มีประสิทธิภาพ โดยมีเครื่องมือการนิเทศซึ่งแบ่งตามลักษณะการใช้งานเป็น 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

- 1) เครื่องมือสำหรับตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสำรวจ/แบบประเมิน แบบทดสอบ แบบสังเกตการสอน รวมทั้งแบบสังเกตอื่น ๆ
- 2) เครื่องมือส่งเสริมคุณภาพการศึกษา ได้แก่ 2.1) เครื่องมือนิเทศเพื่อป้องกัน เป็นเครื่องมือในลักษณะส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้รับการนิเทศมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น ได้แก่ เอกสารทางวิชาการ หนังสือ คู่มือครู ฯลฯ
- 2.2) เครื่องมือการนิเทศเพื่อแก้ไข เป็นเครื่องมือที่ต้องการบันทึกภาพหรือเสียง ใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ เข้ามา เช่น เทปบันทึกภาพ เทปบันทึกเสียง ฯลฯ

ชั้นที่ 4 การปฏิบัติการนิเทศการศึกษา เป็นขั้นตอนที่จะต้องนำผลจาก 3 ขั้นตอนแรกที่ผ่านมาไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนด เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเมื่อมีแผนที่กำหนดไว้สมบูรณ์แต่ไม่มีการปฏิบัติ การพัฒนาจะไม่บังเกิดผล ซึ่งลักษณะของการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนอาจดำเนินการได้ 2 ทาง คือ 1) การนิเทศทางตรง เป็นการปฏิบัติการนิเทศด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการปฏิบัติตามโครงการแผนงาน สื่อการนิเทศต่าง ๆ และวิธีการนิเทศที่เตรียมไว้ 2) การนิเทศทางอ้อม เป็นการนิเทศโดยใช้สื่อแทน ได้แก่ การให้การศึกษา เอกสาร หลักสูตร คู่มือครู นิตยสาร จุลสาร เทป สไลด์ วีดีโอ เป็นต้น หรืออาจเชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญตามความรู้ในสาขาต่าง ๆ มาช่วยเหลือแนะนำ²⁶

กระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนจะต้องประกอบด้วย การประเมินสภาพการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน และการอำนวยความสะดวก ดังจะเห็นได้ว่าการดำเนินผลการนิเทศภายในโรงเรียน ของนักการศึกษาที่กล่าวมาแล้วข้างต้น จะไม่เน้นการประเมินผลที่เกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนโดยตรง ให้ความสำคัญกับผลการนิเทศที่เกิดขึ้นกับครูเป็นสำคัญ แต่ในการนิเทศการสอนในโรงเรียนที่เป็นการนิเทศที่มีเป้าหมายเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนในชั้นเรียนนั้น มีความซับซ้อนมากกว่า เพราะต้องวิเคราะห์การสอนของครูและการเรียนของนักเรียน มีการสังเกตการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อมุ่งปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนของครูและผลการเรียนของนักเรียนเป็นสำคัญด้วย จึงต้องควรมีการประเมินผลการเรียนรู้ของนักเรียนเพราะเป็นตัวชี้วัดหนึ่งของสมรรถภาพการสอนของครูที่มีการพัฒนาที่ดีขึ้น จากความร่วมมือโครงการนิเทศการสอนของครู ซึ่งก็คือการทำวิจัยในชั้นเรียนของครูนั่นเอง ถึงแม้ว่าจะไม่สามารถควบคุมตัวแปรต่าง ๆ ได้มากเท่าที่ควร การมีการนิเทศ

²⁶ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การนิเทศการศึกษา (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2541), 52.

การสอนอย่างสม่ำเสมอ และโดยความร่วมมือของคณะครูหลายฝ่ายน่าจะยืนยันได้ว่า การนิเทศการสอนในชั้นเรียนในโรงเรียน นอกจากจะช่วยส่งเสริมพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนการสอนของครู และยังพัฒนาผลการเรียนรู้ของนักเรียนได้อีกด้วย ดังผลการวิจัยเกี่ยวกับการนิเทศการสอนที่ได้มีการดำเนินการไปในระยะเวลา 5 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2542-2547) ซึ่งสามารถจะสืบค้นดูได้จากเว็บไซต์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร²⁷

กิจกรรมการนิเทศภายใน

กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนมีกิจกรรมที่ใช้กันมากมายหลายวิธี และเป็นกิจกรรมเช่นเดียวกับการนิเทศการศึกษาทั่วไป ซึ่งการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียนที่ใช้กันมาก ได้แก่ 1) การประชุมก่อนเปิดภาคเรียน เป็นกิจกรรมการประชุมครูทั้งหมดในโรงเรียน เพื่อเตรียมการให้พร้อมที่จะดำเนินการเรียนการสอนในวันเปิดภาคเรียน โดยนำผลการปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ผ่านมามาปรับปรุงแก้ไข เป็นแนวทางสำหรับการปฏิบัติงานในภาคเรียนถัดไป 2) การประชุมปรึกษาหารือและแนะนำ คือ การประชุมหารือ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของผู้เข้าประชุม อาจจะเป็นการประชุมตามปกติธรรมดา หรือประชุมเพื่อแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนทั่วไป เพื่อนำไปใช้ในการปฏิบัติงานของครู 3) การเยี่ยมนิเทศในชั้นเรียน เป็นเทคนิคการนิเทศเพื่อช่วยครูปรับปรุงการสอนให้ดีขึ้น มีขั้นตอนที่จะต้องปฏิบัติร่วมกันของผู้ให้และผู้รับการนิเทศ บนพื้นฐานของการมีวัตถุประสงค์ร่วมกัน 4) การจัดทัศนศึกษา คือ การนำบุคลากรของโรงเรียนไปชมกิจกรรมหรือดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียนอื่น ๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ และเห็นแนวทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นการเพิ่มประสบการณ์ตรงกับครูมากที่สุด เพราะเป็นการเรียนรู้จากสภาพการณ์จริง 5) การสังเกตการสอน โดยการสังเกตการสอนจากครูในโรงเรียน หรือผู้เชี่ยวชาญอื่น ซึ่งจะต้องมีการวางแผน การปรึกษาหารือ กำหนดข้อตกลง ตลอดจนมีเครื่องมือการสังเกตการสอนที่ได้รับการยอมรับร่วมกัน จะทำให้ครูเกิดประสบการณ์ และมีแนวทางในการพัฒนาการสอนของตนเองให้ดียิ่งขึ้น 6) การฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่ช่วยในการเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและประสบการณ์แก่ครู การฝึกอบรมต้องมีจุดมุ่งหมายและหลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องที่จะฝึกอบรม ครูจะได้รับความรู้ใหม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง 7) การประชุมปฏิบัติการ เป็นกิจกรรมที่บุคลากรได้ร่วมมือกันปฏิบัติร่วมกันคิดเพื่อแก้ปัญหาคำ

²⁷ วัชรวิภา เกล้าเรียนดี, เอกสารประกอบการสอน รายวิชา 462 412 การนิเทศการสอน (นครปฐม : ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์, 2548), 27 - 28.

ปฏิบัติงานของตนเองหรือปัญหาวิชาชีพ ตลอดจนเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เข้าประชุมได้ลงมือปฏิบัติงานแก้ปัญหาด้วยกันเป็นกลุ่ม ผลของการประชุมจะได้ผลงานหรือคำตอบต่อปัญหา

8) การศึกษาเอกสารวิชาการ การเพิ่มพูนความรู้ คือ ต้องอ่านและวิชาชีพครูต้องอ่านมาก เพราะการอ่านจะนำไปสู่ความรู้ ความคิดใหม่และทันสมัย 9) การสาธิต คือ กิจกรรมที่ทำให้บุคคลได้เห็นและเรียนรู้วิธีการ อุปกรณ์และกระบวนการที่ดีต่าง ๆ โดยการที่บุคลากรในโรงเรียนเองเป็นผู้สาธิต หรือจะเชิญบุคคลที่เชี่ยวชาญมาสาธิตก็ได้ การเรียนรู้หรือเลียนแบบจากผู้เชี่ยวชาญประหยัดเวลา และได้ประสบการณ์ตรง 10) การจัดนิทรรศการ การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ การนำเสนอให้เป็นที่น่าสนใจ เทคนิคการใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีทางการศึกษาเข้ามาช่วย การจัดนิทรรศการทางการศึกษา คือ การแสดงกิจการผลงานของโรงเรียน การกระตุ้นให้ครูนึกถึงการวางโครงการต่าง ๆ ทางการเรียนการสอน รวมทั้งการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียน²⁸

งานที่เป็นภารกิจสำคัญสำหรับผู้บริหารในการนิเทศ

งานที่เป็นภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องการปฏิบัติงานนิเทศในโรงเรียนที่ควรรู้ และนำไปปฏิบัติ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับงานนิเทศภายในโรงเรียนดังนี้ แฮร์ริส (Harris) ได้กำหนดงานหลักที่สำคัญของผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศการศึกษา 10 ประการคือ

- 1) งานพัฒนาหลักสูตร เป็นการออกแบบหลักสูตรหรือปรับปรุงหลักสูตรที่จะนำมาใช้โดยคำนึงถึงเวลา สถานที่ และรูปแบบในการจัดการเรียนการสอน การสร้างคู่มือหลักสูตร การกำหนดมาตรฐานทางวิชาการ แผนการสอนและกำหนดบทเรียน
- 2) การจัดการเรียนการสอนเป็นการจัดทำแผนเพื่อนำหลักสูตรไปใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ และสื่อการสอน โดยคำนึงถึงเวลาและวัตถุประสงค์ของการสอนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ขอบข่ายของงานนี้ ได้แก่ การจัดชั้นเรียน การจัดตารางสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการจัดครูเข้าสอน
- 3) งานจัดบุคลากร เป็นการคัดเลือกผู้สอนให้เหมาะกับการสอน ดำเนินการตามกระบวนการสรรหาบุคลากรเพื่อให้ได้บุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ความสามารถ
- 4) งานจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นการออกแบบและคัดเลือกเตรียมเครื่องอำนวยความสะดวกสำหรับการสอน การพิจารณาในเรื่องของเครื่องมือเครื่องใช้ที่เหมาะสม
- 6) งานฝึกอบรมครูประจำการ เป็นการวางแผนและจัดประสบการณ์ในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอน ได้แก่ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การให้คำปรึกษา การจัดทัศนศึกษา และการ

²⁸ ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ, การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ (Educational Supervision : Theory and Practice) (กรุงเทพฯ ฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542), 175.

ฝึกอบรม 7) งานปฐมนิเทศครูใหม่ เป็นการจัดให้คณะทำงานได้รับทราบข้อมูลเบื้องต้นที่จำเป็นต้องงานที่รับผิดชอบตามที่กำหนด ได้แก่ การจัดครูที่ใหม่ให้คุ้นเคยกับสิ่งอำนวยความสะดวก ตลอดจนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์กร 8) การจัดบริการพิเศษเกี่ยวกับการสอน เป็นการให้บริการการสอน เป็นการให้บริการเพื่อให้ความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายของโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนานโยบาย การจัดลำดับความสำคัญ และการกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารบุคลากร เพื่อให้บรรลุผลสูงสุดทั้งนี้เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน 9) งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเป็นการจัดเตรียมข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ในเนื้อหาที่สอนในชุมชน และนำข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับชุมชนมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าชุมชนและการจัดการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กัน 10) งานประเมินผลการสอน เป็นการวางแผนการจัดสรร การใช้กระบวนการ การใช้การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์และการแปลผลเพื่อตัดสินใจพัฒนาการสอน²⁹

บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่มีต่อการนิเทศภายใน

ปัจจุบันงานนิเทศการศึกษาที่มีความสำคัญมากขึ้นเป็นลำดับ เพราะความเปลี่ยนแปลงทางด้านการจัดการศึกษา ด้านวิทยาการ ด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ตลอดจนโรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายขึ้น ทำให้ศึกษานิเทศก์ไม่สามารถนิเทศได้อย่างต่อเนื่องและทั่วถึง การจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียนจึงมีบทบาทสำคัญที่ผู้บริหารพึงปฏิบัติ และต้องทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศ เพราะนอกจากจะช่วยส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาคุณภาพบุคลากรแล้วยังมีผลต่อด้านการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนอีกด้วย ในทางปฏิบัติแล้วการนิเทศการศึกษาเป็นงานที่ผู้บริหารควรรับผิดชอบโดยตรง แต่ผู้บริหารอาจดำเนินการเอง หรืออาจมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียนดำเนินการแทนก็ได้ ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารที่มีต่อการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ ลูซิโอ และ แม็คเนล (Lucio and Mc Nell) ได้กำหนดหน้าที่ของผู้บริหารในการนิเทศการศึกษาไว้ดังนี้ คือ 1) มีหน้าที่วางแผนร่วมกับครูเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่คณะในการกำหนดนโยบายและจุดหมายในการจัดการศึกษา 2) มีหน้าที่ในการบริหาร โดยวินิจฉัยสั่งการประสานงานและกำหนดแนวทางที่จำเป็น 3) มีหน้าที่นิเทศการศึกษา โดยให้การปรึกษาหารือเป็นรายบุคคล และเป็นหมู่คณะเพื่อปรับปรุงคุณภาพการสอน 4) มีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรโดยตรง ในการกำหนดจุดหมาย เลือกรื้อหาวิชาสร้างคู่มือครูและคัดเลือกวัสดุอุปกรณ์

²⁹ Ben M. Harris, Supervision Behaviors in Education , 3rd ed. (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Inc., 1985), 2.

การสอน 5) มีหน้าที่สาธิตการสอนโดยเป็นผู้จัดให้มีการสาธิตการสอนด้วยตนเอง ในเรื่องวิธีเกี่ยวกับวิธีการสอน การใช้อุปกรณ์การสอน รวมทั้งช่วยเหลือด้านอื่น ๆ แก่ครูผู้กำลังสอนในชั้นเรียน

6) ทำการวิจัยอย่างมีระเบียบแบบแผน เช่น การสำรวจ การทดสอบและศึกษาค้นคว้าแนวคิดต่าง ๆ ที่ดี เพื่อเผยแพร่ให้ครูนำไปใช้ในชั้นเรียน³⁰ ส่วน ไวลส์ (Wiles) กล่าวถึงบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้นำ ดังนี้ 1) บทบาทด้านมนุษยสัมพันธ์ ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันดีภายในกลุ่ม และพยายามจัดข้อขัดแย้งต่าง ๆ ที่เกิดภายในกลุ่ม

2) บทบาทในฐานะผู้นำ ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่ดังต่อไปนี้ คือ พัฒนาความเป็นผู้นำให้เกิดขึ้นแก่ตัวผู้อื่น ช่วยให้ผู้อื่นมีความรับผิดชอบ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมในการใช้อำนาจ และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ 3) บทบาทในด้านการจัดการและดำเนินงานในหน่วยงาน ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ดังนี้ พัฒนาการจัดการของหน่วยงานในโรงเรียน ช่วยให้การดำเนินงานของคณะกรรมการต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในการตัดสินใจเรื่องใดก็ตามต้องดำเนินต่อไปตามขั้นตอนและกระบวนการตัดสินใจ เมื่อกลุ่มตัดสินใจเรื่องใดไปแล้วจะต้องไม่คัดค้านพยายามทำให้ทุกคนมีกลุ่มเป้าหมายเดียวกัน เพื่อให้เกิดมีวินัยในกลุ่มและส่งเสริมให้ทุกคนมีวินัยในตัวเอง 4) บทบาทในการคัดเลือกและใช้ประโยชน์จากบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ดังนี้ คือ พิจารณาคัดเลือกบุคลากรใหม่ให้ตรงตามความต้องการ โดยให้ครูในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกด้วย ช่วยให้บุคลากรที่เข้ามาทำงานใหม่รู้สึกว่าเขาเป็นที่ต้องการของโรงเรียน มีความอบอุ่นใจ และมีความเชื่อมั่นในตนเอง 5) บทบาทในการสร้างขวัญของครู ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ คือ ช่วยให้ครูพอใจในงานที่ทำ มีความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ให้ครูมีส่วนร่วมในการวางโครงการและนโยบายต่าง ๆ ของโรงเรียน ช่วยให้ครูมีความเชื่อมั่นในงานของตนเอง ให้ครูรู้สึกว่าคุณมีความสำคัญและเป็นที่ต้องการของบุคคลอื่น จัดให้มีการบริการต่าง ๆ เช่น คู่มือครู การศึกษาต่อ การอบรมตามที่ครูต้องการ 6) บทบาทในการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีหน้าที่ คือ จัดให้มีการอบรมในหน่วยงาน จัดให้ตรงตามความต้องการของครู การประชุมครูที่จัดให้มีขึ้นช่วยให้ครูมีความก้าวหน้า ใช้วิธีสังเกตการสอน แต่ต้องมีความเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย ใช้วิธีวัดผลเพื่อพัฒนาบุคลากรให้เกิดประสิทธิภาพด้านการเรียนการสอน³¹

³⁰ William H. Lucio, and John D. McNell, Supervision in Thought and Action (New York : McGraw – Hill, 1979), 23 - 25.

³¹ Kimball Wiles, Supervision for Better School, 5th ed. Engle Wood : Cliffs, (New Jersey : prentice – Hall, 1983), 261 – 267.

พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์

ครูต้องจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ระบุในหมวด 4 ทั้งนี้ครูต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และมีความสามารถทางวิชาการ ด้วย โดยเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ความรู้คุณธรรม และบูรณาการในเรื่องต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับระดับการศึกษาในประเด็นต่อไปนี้ 1) ครูถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ พัฒนาตนเองได้ตามธรรมชาติ และเต็มศักยภาพ 2) การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดย 2.1) จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมตามความสนใจ ความถนัดของผู้เรียน และคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน เอาใจใส่ผู้เรียนเป็นรายบุคคล แสดงความเมตตาต่อผู้เรียนอย่างทั่วถึง 2.2) ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญ และแก้ปัญหา จัดกิจกรรมและสถานการณ์ให้ผู้เรียนได้แสดงออก และคิดอย่างสร้างสรรค์ 2.3) จัดให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงให้คิดเป็น คิดชอบ ทำได้และทำเป็น รวมทั้งรักการอ่านและไม่รู้้อย่างต่อเนื่อง 2.4) ส่งเสริมกิจกรรมและแลกเปลี่ยนความรู้จากกลุ่ม พร้อมทั้งสังเกต ส่งเสริมส่วนดีและปรับปรุงส่วนด้อยของผู้เรียน 2.5) ผสมผสานสาระความรู้ต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วน สมดุลกัน และสอดคล้องคุณธรรม ค่านิยมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ทุกรายวิชา 2.6) จัดบรรยากาศ สิ่งแวดล้อมที่ปลูกเร้า จูงใจและเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และอำนวยความสะดวกให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้และรอบรู้ รวมทั้งใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 2.7) ครูและผู้เรียนเกิดการเรียนรู้พร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ได้แก่ ห้องสมุด พิพิธภัณฑ์ หอศิลป์ สวนสัตว์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษศาสตร์ อุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี อุทยานแห่งชาติ ศูนย์การศึกษาและนันทนาการ ฯลฯ 2.8) ประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนเพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ 3) ความรู้และทักษะ เตรียมเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงในเรื่องต่าง ๆ ต่อไปนี้ 3.1) ตนเองและความสัมพันธ์กับสังคมรอบตัว ได้แก่ ครอบครัว ชุมชนชาติไทย และสังคมโลก 3.2) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี การจัดการบำรุง รักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล และยั่งยืน 3.3) ศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย และการกีฬา 3.4) คณิตศาสตร์ และภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาไทย 3.5) การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข 4) การประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน “ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ” ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น การทดสอบ การประเมินพัฒนาการ และความประพฤติของผู้เรียน และสังเกตพฤติกรรมการเรียน การร่วมกิจกรรม³²

³²สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก: ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบลิ๊อค, 2543), 61.

เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544)

เนื่องจากอาชีพครูเป็นอาชีพที่มีเกียรติ และมีศักดิ์ศรีเป็นที่ยอมรับของสังคมมาช้านาน จึงทำให้มีองค์กรวิชาชีพครูแห่งชาตินี้ เรียกว่า ครูสภา ทำหน้าที่พัฒนาครูและควบคุมดูแลจรรยาบรรณครู ครูสภาได้กำหนดจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู และเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติตน และปฏิบัติงานของครู โดยเริ่มจากการออกระเบียบว่าด้วยจรรยาบรรณครูและวินัยตามระเบียบประเพณีครูเมื่อ พ.ศ. 2506 และได้ปรับปรุงแก้ไขเรื่อยมาเป็นระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 เพื่ออธิบายข้อความตามจรรยาบรรณแต่ละข้อ พร้อมทั้งยกตัวอย่างพฤติกรรมที่ครูแสดงออกด้วย³³

ระเบียบคุรุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 มี 9 ข้อ ดังนี้ 1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า 2) ครูต้องอบรม สั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้เกิดแก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ 3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งทางกาย วาจา และจิตใจ 4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์ 5) ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ให้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ 6) ครูต้องพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพ และวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาการทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ 7) ครูต้องรักและศรัทธาในวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู 8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครู และชุมชนในทางที่สร้างสรรค์ 9) ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญา และวัฒนธรรมไทย³⁴

ความเป็นมาของเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู

คุรุสภาในฐานะองค์กรวิชาชีพครูและเป็นสภาในกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดให้มีการควบคุมมาตรฐานวิชาชีพครู และให้ครูได้รับบริการต่าง ๆ อย่างเสมอภาค ทั้งทางด้านสวัสดิการ วิชาการ พัททภัณฑสิทธิ์ตรงตามความต้องการที่แท้จริง โดยเฉพาะในการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครู ซึ่งถือเป็นนโยบายสำคัญข้อแรกคือ เร่งส่งเสริมให้มีเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อเป็นการส่งเสริม

³³ นลินี บำเรอราช และสุนทร บำเรอราช, “เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537” รายงานการศึกษา [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2550. เข้าถึงจาก <http://Lib.buu.ac.th/eastresearch154633chapter2.pdf/>.

³⁴ เรื่องเดียวกัน.

วิชาชีพครู มีความเห็นว่าบุคคลที่ประกอบวิชาชีพครู ควรมีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและมีพัฒนาการในทุกด้าน ทั้งควรมีคุณลักษณะอย่างน้อย 4 ประการ คือ 1) ความรอบรู้ คือ จะต้องมีความรู้เกี่ยวกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งความเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่เกิดขึ้นในสังคมของตนและของโลก มีความรู้รอบวิชาชีพของตน เช่น ปรัชญาการศึกษา ประวัติการศึกษา หลักการศึกษา นโยบายการศึกษา แผนและโครงการพัฒนาการศึกษา และจะต้องมีความรู้อย่างเชี่ยวชาญในเรื่องหลักสูตร วิธีสอน และวิธีประเมินผล การศึกษาในวิชาหรือกิจกรรมที่ตนเองรับผิดชอบ 2) สอนดี คือ จะต้องทำการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ มีพัฒนาการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถและความสนใจของนักเรียน อีกทั้งสามารถให้บริการแนะแนวในด้านการเรียน การครองตน และการรักษาสุขภาพอนามัย จัดทำและใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งสามารถปรับการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับสถานการณ์บ้านเมืองในปัจจุบัน 3) ความมีคุณธรรม จรรยาบรรณ คือ มีศรัทธาในวิชาชีพ ตั้งใจใช้ความรู้ความสามารถทางวิชาชีพเพื่อให้บริการแก่นักเรียนและสังคม มีความซื่อสัตย์ต่อหลักการของอาชีพครู มีความรับผิดชอบในด้านการศึกษาต่อสังคม ชุมชน และนักเรียน มีความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดีต่อนักเรียน อุทิศตนและเวลาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนทุกคนได้รับความเจริญเติบโตและพัฒนาการในทุกด้าน 4) มุ่งพัฒนา คือ รู้จักสำรวจและปรับปรุงตนเอง สนใจใฝ่รู้และศึกษาหาความรู้ต่าง ๆ รู้จักเพิ่มพูนวิถียุทธศาสตร์ของตนเองและคิดค้นและทดลองใช้วิธีการใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และเป็นประโยชน์ต่อชุมชนด้วย³⁵

พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537

คุรุสภาซึ่งเป็นคุรุสภาในกระทรวงศึกษาธิการ ในฐานะองค์กรส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2533 ประกอบด้วยเกณฑ์ 4 มาตรฐาน คือ รอบรู้ สอนดี มีคุณธรรมจรรยาบรรณ มุ่งมั่นพัฒนา และได้เผยแพร่เกณฑ์ดังกล่าวไปยังครูและหน่วยงานและการประเมินจึงไม่มีความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามเกณฑ์เท่าที่ควร ในปี พ.ศ. 2547 คุรุสภาได้พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูจากเดิม 4 มาตรฐานเป็น 11 มาตรฐาน เกณฑ์มาตรฐานนี้มีเนื้อหาครอบคลุมเกณฑ์เดิม สามารถปฏิบัติและประเมินพฤติกรรมที่พึงปรารถนาของครูได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ครูผลักดันจากคุณภาพภายในตัวครู เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 มาตรฐานนี้

³⁵ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา 2540 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541), คำนำ.

กำหนดขึ้นบนพื้นฐานของความเชื่อถือว่าทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ ครูจึงต้องคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูสามารถเลือกวิธีสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ เมื่อสอนไปแล้วสามารถตรวจสอบ แก้ไข ปรับปรุง และชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้เรียน เกณฑ์มาตรฐานทั้ง 11 มาตรฐาน เป็นเกณฑ์ของการปฏิบัติตน และปฏิบัติงานในหน้าที่ครูเพื่อประกันเกณฑ์ แต่ละข้อมีคำอธิบายซึ่งครูสามารถนำเกณฑ์ไปปฏิบัติได้ทันที ต่อมาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 คณะกรรมการอำนวยการของคุรุสภาจึงได้อนุมัติเกณฑ์มาตรฐานเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่ 12 เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544³⁶ ดังนั้น เกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จึงมีจำนวน 12 มาตรฐาน แต่ละมาตรฐานมีคำอธิบายและมีระดับคุณภาพโดยกำหนดไว้เป็น 3 ระดับ คือ 1) ระดับ 1 เป็นลักษณะที่พึงผู้อื่น 2) ระดับ 2 การปฏิบัติเป็นอิสระริเริ่มเอง 3) ระดับ 3 การปฏิบัติช่วยเหลือสังคมและผู้อื่นได้ ดังรายละเอียดดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอหมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น เช่น การประชุม การอบรม

ระดับที่ 1 แสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพครูอยู่เสมอ

การสัมมนา และการประชุมปฏิบัติการ เป็นต้น ทั้งนี้ต้องมีผลงานหรือรายงานที่ปรากฏชัดเจน

การศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ

การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนา

ระดับที่ 2 มีบทบาทในการพัฒนาวิชาชีพครู

การเป็นสมาชิกและการเข้าร่วมกิจกรรมขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง

การเป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู

การเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการทางวิชาชีพครู

ระดับที่ 3 เป็นผู้ดำเนินการพัฒนาวิชาชีพครู

เป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือคณะทำงานขององค์กร สมาคม ชมรมที่ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพครู นอกเหนือจากที่ทางราชการจัดตั้ง

³⁶ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 28-29.

เป็นวิทยากรการประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู

เป็นผู้จัดทำและเสนอรายงานทางวิชาการในการประชุม อบรม สัมมนา
มีผลงานทางวิชาการเผยแพร่อยู่เสมอ

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและกิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

ระดับที่ 1 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นแก่ผู้เรียนเฉพาะในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน

เป็นกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถของผู้เรียนได้จริง

เป็นกิจกรรมสร้างนิสัยในการลงมือปฏิบัติแก่ผู้เรียน

เป็นกิจกรรมสร้างคุณธรรมที่มีผลให้ผู้เรียนปฏิบัติตาม

ระดับที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียนทั้งในด้านการเรียนการสอนในชั้นเรียน รวมไปถึงกิจกรรมเสริมความรู้ และ กิจกรรมเสริมหลักสูตร (โดยพิจารณาจากการเลือกปฏิบัติกิจกรรมเสริมตามลำดับความสำคัญก่อนหลัง โดยให้ความสำคัญกับกิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยตรง มากกว่ากิจกรรมที่มีผลต่อเด็กโดยอ้อม

ระดับที่ 3 ตัดสินใจปฏิบัติงานทุกด้านในหน้าที่ครูให้สอดคล้องสัมพันธ์กัน และส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกด้าน

กิจกรรมทุกอย่างมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการของผู้เรียน

กิจกรรมและงานต่าง ๆ ในหน้าที่ครูส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนทุกด้าน

กิจกรรมและการปฏิบัติงานต่าง ๆ แสดงถึงความสัมพันธ์ในการพัฒนาความสามารถของผู้เรียนอย่างเป็นระบบให้ส่งผลถึงตัวผู้เรียนอย่างชัดเจน

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

ระดับที่ 1 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน

การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้เนื้อหาวิชาเป็นหลัก

การสอนซ่อมเสริมตามข้อบกพร่องของผู้เรียน

ระดับที่ 2 มีการแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน และพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น
กว่าเดิม

การตรวจสอบข้อบกพร่องของผู้เรียน โดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนด้านต่าง ๆ เป็นหลัก

การจัดกิจกรรมเสริมความสามารถของผู้เรียน โดยการปรับเปลี่ยนวิธีสอน ตามด้านที่
บกพร่องอย่างเหมาะสม

ระดับที่ 3 พัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น เต็มขีดความสามารถของแต่ละคน
อย่างเป็นระบบ

การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของผู้เรียนเป็นรายคน เป็นรายสมรรถภาพ

การจัดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถของผู้เรียนเหมาะสม และเต็มศักยภาพ
ตามลำดับขั้นการพัฒนา

การตอบสนองความถนัด ความสนใจของผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้
หลายรูปแบบ อย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง หมายถึง การเลือกใช้
ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกรายการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถ
นำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับที่ 1 เลือกใช้แผนการสอนที่มีอยู่ได้อย่างเหมาะสม

แผนการสอนที่ใช้มีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน

แผนการสอนที่ใช้นั้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

แผนการสอนที่ใช้นั้นกิจกรรมการปฏิบัติตามกระบวนการแสวงหาความรู้ และการ
สร้างความรู้

ระดับที่ 2 ปรับปรุงแผนการสอนที่มีอยู่ให้สอดคล้อง กับข้อจำกัดของผู้เรียน ครู และ
สถานศึกษา

แผนการสอนที่ปรับปรุงมีองค์ประกอบต่างๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน

แผนการสอนที่ปรับปรุงเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง
มากขึ้น

แผนการสอนที่ปรับปรุงสอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และข้อจำกัดของ
สถานศึกษา

ระดับที่ 3 สร้างและพัฒนาแผนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้นมีองค์ประกอบต่าง ๆ ครอบคลุม สัมพันธ์กัน

แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้น เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติและค้นหาคำตอบด้วยตนเอง

แผนการสอนที่สร้างและพัฒนาขึ้น สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียน และข้อจำกัดของสถานศึกษา

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต เลือกลงใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ระดับที่ 1 เลือกใช้สื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเหมาะสม (โดยพิจารณาจากความสัมพันธ์ของสื่อการเรียนกับองค์ประกอบของการสอน คือ ผู้เรียน กิจกรรมการเรียนรู้ และจุดประสงค์การเรียนรู้)

ระดับที่ 2 ใช้สื่อการเรียนการสอนประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ความเหมาะสมของสื่อกับผู้เรียน กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการใช้ และบำรุงรักษา

สื่อมีความหลากหลาย ตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน เน้นการลงมือปฏิบัติของผู้เรียน

ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิด และการตัดสินใจของตนเอง

ระดับที่ 3 คิดค้น ผลิต และปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนที่มีผลต่อการเรียนรู้ และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการคิดค้น ผลิต และใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนได้มาจากวัสดุในท้องถิ่น

ประเมินผลการใช้สื่อและปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

เผยแพร่การใช้สื่อการเรียนการสอนที่ใช้ได้ผลแล้ว

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ตัวผู้เรียน หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคล ด้วยการใช้ปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

ระดับที่ 1 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดเนื้อหาเป็นหลัก

ผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้

ผู้เรียนปฏิบัติตามตามแบบ หรือทำตามตัวอย่าง

ผู้เรียนทำตามข้อกำหนดหรือคำสั่ง

ระดับที่ 2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดความคิดรวบยอด (concept) เป็นหลัก

ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิด

รวบยอด

ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ

ระดับที่ 3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยยึดกระบวนการและการสร้างนิสัยเป็นหลัก

ผู้สอนเป็นผู้กระตุ้นให้ผู้เรียนค้นหาความรู้และพัฒนาความรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

โดยการใช้สถานการณ์ต่างๆ อย่างหลากหลาย

ผู้เรียนเลือกและปฏิบัติตามศักยภาพ

ผู้เรียนประเมินตนเองและปรับปรุงตนเอง

การเรียนการสอนมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัว

ผู้เรียนตลอดไป

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการได้รับการพัฒนาและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2) เทคนิค วิธีการ หรือ นวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

ระดับที่ 1 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ในภาพรวมของกลุ่มผู้เรียน หรือห้องเรียนที่รับผิดชอบ

ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายในการพัฒนาที่เป็นภาพรวมกลุ่มใหญ่ หรือผู้เรียนทั้งห้อง

เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอเป็นเทคนิคที่ใช้กับผู้เรียนเป็นแบบเดียวกันทั้งห้อง

รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือ นวัตกรรม เป็นภาพรวมของการพัฒนาผู้เรียนทั้ง

ห้อง

ข้อเสนอแนะใหม่ ๆ เป็นการเสนอในการปฏิบัติต่อนักเรียนเหมือนกันทั้งห้อง

ระดับที่ 2 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึงการพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นกลุ่มต่างๆ ของห้องเรียนที่รับผิดชอบ

ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่ม เก่ง กลุ่มปานกลาง กลุ่มอ่อน หรือ กลุ่มเฉพาะอย่างอื่น ๆ

เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองตอบต่อสภาพของผู้เรียนรายกลุ่ม

รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือ นวัตกรรม แสดงผลการพัฒนาผู้เรียน รายกลุ่ม

ข้อเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสอดคล้องต่อการพัฒนาในแต่ละระดับผู้เรียน

ระดับที่ 3 เป็นรายงานการพัฒนาคุณภาพที่แสดงถึง การพัฒนาผู้เรียน จำแนกเป็นรายบุคคล

ข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการ และเป้าหมายการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นรายบุคคล

เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมที่นำเสนอในการพัฒนาผู้เรียนสนองตอบต่อสภาพความแตกต่าง ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียนรายบุคคล

รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรม แสดงถึงพัฒนาการของผู้เรียนรายบุคคล

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาผู้เรียนรายบุคคล

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน หมายถึง การแสดงออก การประพฤติ และปฏิบัติตนในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

ระดับที่ 1 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ

การแต่งกายสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ

การใช้วาจาสุภาพ

มีความประพฤติเรียบร้อย

มีความเมตตากรุณาต่อผู้เรียน

รับผิดชอบปฏิบัติงานอย่างขยันขันแข็ง

ระดับที่ 2 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ให้คำแนะนำและแก้ไขข้อบกพร่อง ในลักษณะสร้างสรรค์ ตลอดจนสอดแทรกใน

กระบวนการเรียนการสอน

การให้คำแนะนำ

การเชิญชวนให้ปฏิบัติ

การแก้ไขข้อบกพร่อง

การสอดแทรกในกระบวนการเรียน

ระดับที่ 3 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี จนผู้เรียนเกิดศรัทธา และปฏิบัติตนตามแบบอย่าง que เลือกสรรแล้วเป็นปกตินิสัย

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมของครูในสถานศึกษา

เปิดโอกาสให้ผู้เรียนตัดสินใจเลือกพฤติกรรมของตนเอง

เสริมแรงทางบวกแก่ผู้เรียน

เผยแพร่วิธีการที่ถูกต้องในการสร้างคุณธรรม

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

ระดับที่ 1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน

ความเข้าใจงาน

ความสำเร็จของงาน

ความเต็มใจรับผลกระทบบางงาน

ระดับที่ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ความสามารถ และความถนัด ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ

การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม

ความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ผลงานของสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย

ระดับที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานและสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ จนเป็นนิสัย

การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาตามเป้าหมายอย่างครอบคลุม และสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

การเป็นผู้นำในการพัฒนางานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบ

การช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนางาน

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน หมายถึง การตระหนักในความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

ระดับที่ 1 ปฏิบัติงานทางการศึกษาเกี่ยวกับชุมชน ตามที่ได้รับมอบหมายได้ครบถ้วน บรรลุวัตถุประสงค์ของงาน

ความรู้ความเข้าใจงานที่ได้รับมอบหมาย

ความสำเร็จของงาน และประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน

ความเต็มใจรับผลกระทบของงาน

ระดับที่ 2 อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถ หรือความถนัด

การเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำ

การปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม

ความพึงพอใจในระหว่างการปฏิบัติงาน

ความพึงพอใจในบทบาทของคนที่ช่วยให้ผลงานบรรลุเป้าหมาย

ระดับที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนางานการศึกษาเพื่อชุมชน และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างเป็นระบบ เป็นนิสัย

การเป็นผู้นำในการวางแผนพัฒนาชุมชนที่ครอบคลุมและสัมพันธ์กับงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

การเป็นผู้นำในการพัฒนางาน ทำให้งานมีประสิทธิภาพเป็นระบบ

ช่วยเหลือและพัฒนาผู้ร่วมงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและกลุ่ม แล้วนำมาปรับปรุง พัฒนางาน

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง การค้นหา สังกัดจดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพครู สามารถวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

ระดับที่ 1 สามารถแสวงหาข้อมูล ข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับสภาพทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมในระดับท้องถิ่นในระดับประเทศ และระดับโลก (โดยการพิจารณาจากการมีข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน)

ระดับที่ 2 สามารถรวบรวมข้อมูลข่าวสารที่จำเป็น และนำมาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนได้ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนและวิชาชีพครู (โดยการพิจารณาจากภาวะที่ข้อมูล และนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน)

ระดับที่ 3 สามารถจัดระบบข้อมูลข่าวสาร นำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้เป็นปกตินิสัย

การจัดระบบข้อมูลข่าวสารได้

การให้บริการข้อมูลข่าวสารได้

การนำข้อมูลข่าวสารมาใช้ในการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้โดยการนำปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียน และ การจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียน มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่งที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหา แล้วค้นมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหาต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแง่ลบแบบตรงตัว ครูสามารถมองหักมุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่น่าสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

ระดับที่ 1 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหา และวิกฤติต่าง ๆ ในลักษณะเดียว โดยพิจารณาจากการพัฒนาหรือการแก้ปัญหาแบบตรงตัวใช้ตัวแปรตัวเดียว ลักษณะเดียว มีสูตรตายตัว กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาผู้เรียนหรือการแก้ปัญหา มีทางเลือกทางเดียว ไม่คำนึงถึงองค์ประกอบอื่น ๆ

ระดับที่ 2 การพัฒนาหรือการแก้ปัญหาใช้องค์ประกอบรอบด้าน โดยพิจารณาจากนำองค์ประกอบรอบด้านมาช่วยในการพัฒนาหรือแก้ปัญหา นำเอาข้อมูลมารวบรวมสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วจึงเลือกทางเลือกที่ดีกว่าสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่จะเกิดขึ้นได้ใน ภายหน้า

ใช้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการแก้ปัญหา

ระดับที่ 3 สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจาก

มีการนำเสนอองค์ประกอบตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งระบบ
 ให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน ประเมินการแสดงของตนว่ามีผลดี มี
 จริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด
 ให้ผู้เรียนสร้างแนวทางในการพัฒนาตนเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นใน
 อนาคตได้อย่างถาวร³⁷

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ประพิศ สีสัน ได้ศึกษาเกี่ยวกับการศึกษางานนิเทศการศึกษาในโรงเรียน กลุ่มสหวิทยา
 เขตศรีนครินทร์ กรุงเทพมหานคร สรุปผลการวิจัยพบว่า การนิเทศการศึกษาพบมากที่สุด
 ในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ กรุงเทพมหานคร ได้แก่ เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ผู้สอน
 โดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ทำผลงานทางวิชาการ กำหนดผู้รับผิดชอบงานชัดเจน ส่งครูเข้ารับ
 การอบรมเกี่ยวกับด้านวิชาการตามที่สถาบันต่าง ๆ จัดขึ้น รายงานผลการเรียนของนักเรียนให้
 ผู้ปกครองทราบ และควบคุมดูแลการวัดและการประเมินผลให้เป็นไปตามระเบียบของ
 กระทรวงศึกษาธิการ ปัญหาการนิเทศการศึกษาพบมากที่สุด ได้แก่ เอกสารหลักสูตรมีไม่เพียงพอ ครู
 บางคนไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอน ขาดการสำรวจความต้องการของบุคลากรในหมวด /
 ฝ่าย ขาดงบประมาณสนับสนุน ขาดการสำรวจและวิเคราะห์ปัญหาในการปฏิบัติงานของครู และ
 งานนิเทศการศึกษาของผู้บริหารและครู ส่วนใหญ่แตกต่างกันตามเพศ ตำแหน่ง อายุ
 ประสบการณ์ และวุฒิการศึกษา ปัญหางานนิเทศการศึกษาส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน³⁸

วันเพ็ญ กิจกำจร ได้ศึกษาเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของ
 ผู้บริหารกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม
 ผลการวิจัยพบว่า สมรรถภาพของผู้นิเทศตามความคิดเห็นของครูโดยภาพรวมอยู่ในระดับปาน
 กลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นขนาดโรงเรียนพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในระดับมาก โรงเรียน

³⁷ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู (กรุงเทพฯ :
 โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2544), 30 - 57.

³⁸ ประพิศ สีสัน, “การศึกษางานนิเทศในโรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์
 กรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
 บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543), บทคัดย่อ.

ขนาดกลาง และขนาดเล็กอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มรายวิชาพบว่า กลุ่มวิชาพัฒนาบุคลิกภาพและกลุ่มวิชาการงานอาชีพอยู่ในระดับมาก ส่วนกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ กลุ่มวิชาภาษาและกลุ่มวิชาสังคมศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง สำหรับพฤติกรรมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมและแยกพิจารณาเป็นขนาดโรงเรียนและกลุ่มวิชาพบว่าอยู่ในระดับมาก³⁹

สมรักษ์ กิจเดช ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม พบว่า การปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหาร และประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม ทั้งโดยภาพรวมและแต่ละด้าน อยู่ในระดับมาก และการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอน โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁴⁰

ศรีวรรณ สงวนทรัพย์ ได้ศึกษาบทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการสอนของครูตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี ผลการวิจัยพบว่า ด้านการปฏิบัติหน้าที่การเรียนการสอน ผู้บริหารส่งเสริมมากที่สุดคือ การอนุญาตให้ครูพานักเรียนไปศึกษาคูงานในแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในท้องถิ่น ด้านการพัฒนาคุณภาพของครู ผู้บริหารส่งเสริมมากที่สุดคือ การส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนาต่อ และด้านส่งเสริมครูมีความก้าวหน้าในวิชาชีพ ผู้บริหารส่งเสริมมากที่สุดคือ ให้ครูตระหนักในหน้าที่ความเป็นครู⁴¹

ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์ ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการสอนของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา พบว่า คุณภาพชีวิต

³⁹วันเพ็ญ กิจกำจร, “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารกับการสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), บทคัดย่อ.

⁴⁰สมรักษ์ กิจเดช , “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544), บทคัดย่อ.

⁴¹ศรีวรรณ สงวนทรัพย์, “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการสอนของครูตามความคิดเห็นของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี” (วิทยานิพนธ์ปริญญา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี, 2545, บทคัดย่อ.

ในการสอนของครูโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูอยู่ในระดับสูง คุณภาพชีวิตในการสอนของครูโรงเรียนเอกชนด้านโอกาสความก้าวหน้าของบุคลากรส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและทุกรายด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ คุณภาพชีวิตในการสอน ด้านความร่วมมือในการปฏิบัติงาน และลักษณะของงานที่เป็นงานประจำส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยภาพรวมและอีกสองรายด้าน ได้แก่ ด้านเทคนิควิธี และด้านคุณลักษณะ⁴²

สุภาวดี มิสุณา ศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ทักษะการนิเทศโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน ผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเทียบเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 12 ด้าน และทักษะการนิเทศเทคนิควิธีการส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2⁴³

กำพล วิทยาลัย ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน ผลการวิจัยพบว่า 1) การเตรียมการนิเทศภายในโรงเรียนพบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การนิเทศภายในโรงเรียน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการนิเทศภายในโรงเรียน มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ มีการวางแผนการนิเทศภายในโรงเรียน มีการเตรียมบุคลากร มีการเตรียมงบประมาณและเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในโรงเรียน มีการกำหนดช่วงเวลาการนิเทศภายในโรงเรียนและมีการเตรียมการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศภายในโรงเรียน โดยครูมีส่วนร่วมเกือบทุกขั้นตอน ยกเว้นไม่มีส่วนร่วมในการกำหนดช่วงเวลาในการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียน ปัญหาที่พบ คือ ครูมีภาระงานมากจึงไม่มีเวลาเพียงพอในการให้คำแนะนำในการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ และไม่สามารถกำหนดช่วงเวลาการนิเทศภายในที่เหมาะสมได้

⁴²ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์, “คุณภาพชีวิตในการสอนของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546), บทคัดย่อ.

⁴³สุภาวดี มิสุณา, “ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547), 82-84.

2) การปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการใช้กิจกรรมการนิเทศภายในโรงเรียน มีการส่งเสริมสนับสนุนการนิเทศภายในโรงเรียน มีการกำกับติดตามการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน โดยครูมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ปัญหาที่พบ คือ ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการกำกับติดตามการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียน 3) การประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการประเมินผลการเตรียมการนิเทศภายในโรงเรียน มีการประเมินผลการปฏิบัติการนิเทศภายในโรงเรียนและไม่พบปัญหาในการประเมินผลการนิเทศภายในโรงเรียน⁴⁴

เจนวิทย์ สุวงศ์วาร ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบมีส่วนร่วม โรงเรียนบ้านแม่จัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ครูสายปฏิบัติการสอน จำนวน 44 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิด แบบสอบถามปลายเปิดและประเด็นการสนทนากลุ่ม การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมการนิเทศภายในและความพึงพอใจในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป แบบสอบถามปลายเปิด และการสนทนากลุ่มย่อย ใช้วิธีการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลสรุป นำเสนอเป็นความเรียง ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนการนิเทศภายในบุคลากรมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในขั้นปฏิบัติการตามแผน การมีส่วนร่วมในการประเมินผล การปฏิบัติการนิเทศ การมีส่วนร่วมในการปรับปรุงกระบวนการปฏิบัติงานในการดำเนินการครั้งต่อไป บุคลากรมีส่วนร่วมในระดับมาก ความพึงพอใจในกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษามีระดับคุณภาพสูงสุด⁴⁵

ปราณี พรภวิษย์กุล ได้ศึกษาเรื่อง ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ โดยใช้โมเดลการสร้างมโนทัศน์ที่มีต่อมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โมเดลการสร้างมโนทัศน์มีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดโดยกระทรวงศึกษาธิการ คือ สูง

⁴⁴ ก้าพล วิลยาลัย, “การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษาและพัฒนาลัทธกสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), บทคัดย่อ.

⁴⁵ เจนวิทย์ สุวงศ์วาร, “การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, 2549), บทคัดย่อ.

กว่าร้อยละ 50 ของคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบวัดมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โมเดลการสร้างมโนทัศน์มีมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้โมเดลการสร้างมโนทัศน์มีความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁴⁶

ธนัชชัย อยู่มั่น ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา ผลการวิจัยพบว่า 1) กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้งโดยภาพรวมและแต่ละขั้นตอนการนิเทศภายใน อยู่ในระดับมากทุกขั้นตอน โดยมีการปฏิบัติขั้นตอนการสร้างเสริมกำลังใจในการนิเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนอยู่ในระดับดี 3) กระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁴⁷

กองสิน อ่อนวาด ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ใช้การเรียนแบบร่วมมือสูงกว่าก่อนการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อวิชาคณิตศาสตร์อยู่ในระดับดี⁴⁸

⁴⁶ปราณี พรภวิษย์กุล , “ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลการสร้างมโนทัศน์ที่มีต่อมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์ และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549), บทคัดย่อ.

⁴⁷ธนัชชัย อยู่มั่น, “ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2549), บทคัดย่อ.

⁴⁸กองสิน อ่อนวาด, “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียนแบบร่วมมือ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2550), บทคัดย่อ.

เชษฐา ไชยเดช ได้ศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ พบว่า คุณภาพชีวิตการทำงานของครู และการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และคุณภาพชีวิตการทำงานของครูโดยภาพรวม ไม่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครูในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ ในขณะที่คุณภาพชีวิตการทำงานของครुरายด้าน คือ การเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กับสังคมและการบูรณาการด้านสังคมส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพครู ในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05⁴⁹

วณิชพงษ์ สวยสม ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษาในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาของครูในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับน้อย 2) ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาของครูในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษาของครูในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ⁵⁰

อาคม มากมีทรัพย์ ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) โรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ มีการดำเนินการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ตามแนวทางที่ กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการกำหนด 7 ขั้นตอน ปัญหาในการบริหารจัดการ

⁴⁹เชษฐา ไชยเดช, “คุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ในสถานศึกษาคาทอลิก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550), บทคัดย่อ.

⁵⁰วณิชพงษ์ สวยสม, “ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษาในอำเภอคลองหาด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1 ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550), บทคัดย่อ.

หลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 พบว่ามีปัญหาด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยค่อนข้างต่ำกว่าเป้าหมาย สื่อการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์มีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนวิชาเอกคณิตศาสตร์มีเพียง 1 คน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ไม่เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการเรียนรู้ ด้านทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ การดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ขาดการนิเทศ ติดตามผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง 2) กระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ได้ดำเนินการตามกระบวนการบริหารคุณภาพด้วยวงจรเดมมิ่งอย่างเป็นระบบ โดยการร่วมศึกษา ร่วมพัฒนา ร่วมเรียนรู้ และร่วมสรุปความรู้ ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนอันประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ธุรการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน และบุคลากรในชุมชน ด้วยการประชุม ปฏิบัติการ การสังเกต การสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม การสอบถามความคิดเห็นและการนิเทศแบบ กัลยาณมิตร⁵¹

งานวิจัยในต่างประเทศ

แมคคอร์ต (McCourt) ได้ศึกษาเรื่อง ผลการยอมรับตนเองของครูและการถ่ายทอดความคาดหวังของครูในการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการร่วมมือกันฝึกหัด พบว่า การนิเทศการสอนแบบเพื่อนช่วยเพื่อนมีผลกระทบต่อ การยอมรับของครู เพื่อตอบสนองความก้าวหน้าในวิชาชีพ และทำให้ครูมีโอกาสแบ่งปันช่วยเหลือกันในเรื่องวิธีการเรียนการสอน นอกจากนั้นการนิเทศการสอนแบบเพื่อนนิเทศเพื่อนยังเกิดประโยชน์อย่างมากในห้องเรียน⁵²

เซมัวร์ (Seymour) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคู่มือการนิเทศการสอนในชั้นเรียนของครูใหญ่ พบว่า ครูใหญ่หรือผู้บริหารควรสนับสนุนการนิเทศการสอนในการเรียนการสอน และควรเพิ่มทักษะ

⁵¹ อาคม มากมีทรัพย์, “การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตร สถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, 2550), บทคัดย่อ.

⁵² Joanna Roger McCourt, “ The impact of peer coaching on teaching perceptions of self-efficacy and on the transfer of Teacher Expectations and Student Achievement (TESA) Interactions from training to practice,” Dissertation Abstracts International (January 2000) : 62.

เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรให้กับครูผู้สอน รวมทั้งใช้กลยุทธ์ร่วมมือกันในการนิเทศการสอน⁵³

วาตามูระ (Watumura) ได้ทำการศึกษาการเรียนรู้ที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง เพื่อเปรียบเทียบกับการสอนแบบตรงในวิชาคณิตศาสตร์ชั้นประถมศึกษา เนื่องจากมีการโต้เถียงกันมากในวงการศึกษา วิธีการสอนที่เหมาะสมที่จะให้การศึกษาแก่เด็ก นักการศึกษาบางคนสนับสนุนการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง แต่บางคนยืนยันว่าเด็ก ๆ เรียนรู้ได้ดีที่สุดในสภาพแวดล้อมการสอนแบบตรง การวิจัยสมองและได้รับสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ที่มากขึ้น เมื่อได้รับการสอนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางกับมากขึ้น ส่วนการสอนแบบตรงทำให้เด็กที่รู้ข้อเท็จจริงที่แยกแยะออกจากกันได้ แต่ไม่สามารถจะเชื่อมโยงข้อเท็จจริงเหล่านั้นเข้าด้วยกันเป็นประเด็นรวมที่ใหญ่ขึ้นได้ และเด็กเหล่านี้ไม่มีความคงทนของสารสนเทศนี้ ผลการศึกษาเปรียบเทียบชั้นเรียนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางกับชั้นเรียนที่ใช้วิธีการสอนแบบตรง พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในด้านความรู้ โดยชั้นเรียนที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลางผลิตเด็กที่มีฐานความรู้กว้างไกลกว่าและเป็นเด็กนักเรียนที่สามารถเชื่อมโยงความรู้ที่มีอยู่เดิมเข้ากับโลกรอบ ๆ ตัวพวกเขาได้⁵⁴

ฟาร์โร-ลินด์ และแอน (Farro-Lynd and Ann) ได้ศึกษาความเข้าใจ และความเข้าใจผิดพลาดของครูฝึกสอน ในระดับประถมศึกษา การทดสอบข้อเขียน 12 รายการ และติดตามสัมภาษณ์ข้อเขียนเป็นการทดสอบความสามารถที่คิดขึ้นมาใหม่ของครูฝึกสอนในระดับประถม 1) การกระจายแบบจำลอง เปรียบเทียบหรือลำดับ และการบวกหรือการลบ บันทึกลงในค่าประจำหลัก 2) ความสัมพันธ์ทางด้านความจำเป็นระหว่างการเปลี่ยนกลุ่มและการเปลี่ยนค่าประจำหลัก และสัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ พบว่า ขั้นตอนในการอธิบายความรู้ในเลขฐานสิบ แผ่กระจายถึงการเรียนรู้เด็กตลอดจนผู้ใหญ่ ความเข้าใจโครงสร้างของค่าประจำหลักที่ไม่ชัดเจนขัดแย้งกับความสามารถในวิชาที่จะสอนและเหตุผลวิธีการที่เหมาะสม สภาวะที่แสดงออกในห้องเรียน และความต้องการวิจัยและอธิบายในอนาคต⁵⁵

วาวัสเซอร์ (Vavasseur) ได้ศึกษาเรื่อง วิธีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนของครูใหญ่ที่มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาระดับกลาง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ให้

⁵³Robert Lee Seymour. "Research development and validation of principle's information-age technology," *Dissertation Abstracts International* (December 2000) : 74.

⁵⁴Kalhleen Patricia Watumura, "Child-centered Learning Versus Direct Instruction in Mathematics in the Elementary Classroom," *Dissertation Abstracts International*. 39,5 (October 2001) : 1279-A.

⁵⁵Lynd Farro, Ann Deborah, *Pre-service elementary teachers understanding and misconceptions regarding place value* [Online], accessed 09 December 2004. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3083524>.

เข้าใจวิธีการที่ครูใหญ่มีปฏิสัมพันธ์กับครูในโรงเรียน และบทบาทที่ครูใหญ่ตั้งสมมติฐานว่าน่าจะเกิดขึ้นระหว่างที่ปฏิสัมพันธ์ต่อกัน 2) บ่งบอกวิธีการที่ครูรับรู้การเข้าร่วมกิจกรรม ระดับความสามารถและประสิทธิภาพในการรับรู้ พบว่า การที่ครูใหญ่ได้ช่วยเหลือหรือร่วมกิจกรรมกับชุมชน จะส่งผลอันเป็นประโยชน์ต่อครูทั้งด้านภาพพจน์ที่ดี ความน่าศรัทธาเชื่อถือ และด้านการปฏิสัมพันธ์เพื่อการพัฒนาวิชาชีพครู การให้การสนับสนุนและการเร่งรัดในยุทธวิธีที่ต่างกัน บ่งบอกภาวะการณ์เป็นผู้นำของครูใหญ่ต่อการมีส่วนร่วมกิจกรรมในชุมชน⁵⁶

อัลมาดิ ซเฮด (Al-Madhi Sadd) ได้ศึกษามิติการนิเทศของโรงเรียนในทรนสะของกระทรวงศึกษาธิการซาอุดีอาระเบีย และศึกษานิเทศก์โรงเรียนประจำเขตเมืองริยาร์ด จากการตอบแบบสอบถามของศึกษานิเทศก์ 202 คน และวิเคราะห์เอกสาร ผลแสดงให้เห็นว่าช่องว่างของศึกษานิเทศก์และการนิเทศของกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาการนิเทศ การพัฒนาทีมงาน ภาวะผู้นำ การสร้างความสัมพันธ์ การคมนาคม และการประเมินผล พบว่า ไม่แตกต่างกัน ที่เกี่ยวกับตัวแปร ประสบการณ์ทำงาน ระดับการศึกษา ขนาดโรงเรียนที่รับผิดชอบตำแหน่ง เห็นว่า การนิเทศตามนโยบาย ไม่กระทบต่อการปฏิบัติการนิเทศ แสดงให้เห็นถึงกระทรวงศึกษาธิการสามารถลดช่องว่างโดยให้อิสระทางความคิดแก่การปฏิบัติงานนิเทศ⁵⁷

คลาร์ก (Clark) ศึกษาประสบการณ์ตรงในการนิเทศ และประโยชน์ของความยั่งยืน ค้นหาภาวะผู้นำต่อประสิทธิภาพของงานนิเทศการศึกษาที่สามารถสร้างความสำเร็จและรักษาได้ไว้อย่างยั่งยืนจากการใช้เวลาในการศึกษาการนิเทศทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ต การปฏิสัมพันธ์ผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ในโรงเรียนชนบท โดยให้ผู้มีส่วนร่วมใช้เวลา 9 เดือน ตรวจสอบคุณภาพของการนิเทศโดยวิเคราะห์ข้อมูลจากจดหมายอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งการให้ข้อมูลย้อนกลับจากการมีส่วนร่วมของผู้ให้การนิเทศและผู้รับการนิเทศ จัดข้อความที่ได้รับเป็นหมวดหมู่ จากการประชุม บันทึกลง ผลการวิจัยพบว่า การนิเทศก่อให้เกิดความไว้วางใจ ทั้งคู่ต้องเปิดเผย จริงใจ และ

⁵⁶Cynthia Beatty Vavasseur, How Principal Participation in an Online Community of Practice Impacts the Professional Development Experience of Middle School Teacher [Online], accessed 12 Desember 2005. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit>.

⁵⁷Al – Madhi, Sadd M., The dimensions school supervision as Viewed by Saudi Arabia’Misinity of Education and Riyadh School District supervisors [Online], accessed 22 December 2007. Available from <http://umi.com/dissertation/fullcit/3114807>.

ใช้อำนาจออกแบบให้มีการเห็นถึงความมีมนุษยสัมพันธ์⁵⁸

ริซโซ (Risso) ได้ศึกษามุมมองของครูและศึกษานิเทศก์เกี่ยวกับแนวคิดในการนิเทศการศึกษา และการติดตามผลในปัจจุบัน โดยใช้แบบสอบถามของ 43 รายการ ตามครู 345 คน และศึกษานิเทศก์ 58 คน ผลการศึกษาพบว่าความแตกต่างระหว่างแนวคิดของครูและศึกษานิเทศก์ เห็นว่า การติดต่อสื่อสาร การปฏิบัติงานที่มีลักษณะยืดหยุ่นและทักษะการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งมีความสำคัญที่สุดในกระบวนการนิเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความรู้ด้านต่าง ๆ สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ คุณลักษณะที่จะสามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ และทักษะเชิงเทคนิคความจริงใจก็เป็นค่านิยมที่เห็นว่ามีค่ามาก สิ่งที่ศึกษานิเทศก์มีความเห็นว่าพวกเขาได้รับมากที่สุดจากการอบรมนั้น เป็นเรื่องของการพัฒนาทักษะเชิงเทคนิค⁵⁹

รีด (reid) ได้ศึกษาเรื่อง การตรวจสอบการยอมรับของครูเกี่ยวกับความต้องการพัฒนาวิชาชีพครูตามขบวนการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาด้วยการตรวจสอบการยอมรับของครูต่อความต้องการพัฒนาวิชาชีพ พบว่า งานที่ได้รับมอบหมายทางด้านการสอนเป็นตัวบ่งชี้การพัฒนาวิชาชีพครูที่เด่นชัดที่สุด รองลงมาได้แก่ คุณวุฒิ และครูที่ไม่ได้ทำสัญญาภาวะการณืเป็นผู้นำของครูใหญ่มีผลโดยตรงต่อการรับรู้ถึงความต้องการพัฒนาวิชาชีพของครูประเภทของนักเรียนที่สอนมีอิทธิพลต่อลำดับปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาวิชาชีพครู⁶⁰

สรุป

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลงานการวิจัยของนักวิชาการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องดังกล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ครูผู้สอนเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอน จึงต้องหาวิธีการที่จะช่วยให้ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีคุณภาพและศักยภาพในการจัดการเรียนการสอน วิธีหนึ่งก็คือ การนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ จำเป็นต้องมีหลักในการบริหารจัดการและมีภาวะผู้นำที่ดี เพื่อให้เกิดการ

⁵⁸ Ann T. Clark, An expioration of combined distance and direct supervision experiences [Online], accessed 22 December 2007. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3115457>.

⁵⁹ John F. Risso, Teacher and Supervision perceptions of current and experiences [Online], accessed 22 December 2007. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3110901>.

⁶⁰ Shani A. Reid, An Examination of the Role of Teacher Perceptions of Their Professional Development Needs in the Professional Development Process [Online], accessed 25 December 2007. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit>.

ประสานงานทั้งการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอน และการจัดการนิเทศการศึกษา ซึ่งลักษณะของการจัดการนิเทศภายในนั้นมีขั้นตอนการดำเนินการตามแนวคิดของแฮริส (Harris) 6 ขั้นตอน คือ 1) การประเมินสภาพการทำงาน (assessing) 2) การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (prioritizing) 3) การออกแบบวิธีการทำงาน (designing) 4) การจัดสรรทรัพยากร (allocating Resources) 5) การประสานงาน (coordination) 6) การอำนวยความสะดวก (directing) โดยการนิเทศจะมีบทบาทสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู ซึ่งพฤติกรรมการสอนของครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงแก้ไขเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) ประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติการต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และมาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ใช้โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 35 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน กลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน เครื่องมือที่ใช้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารตามแนวคิดของแฮร์ริส (Harris) และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงแก้ไขเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) ซึ่งการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย รายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับการวิจัยครั้งนี้ จึงได้กำหนดการดำเนินการวิจัยไว้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ศึกษาปัญหาที่จะทำการวิจัย เป็นการศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ พร้อมทั้งรวบรวมวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากตำรา เอกสาร ข้อมูลสถิติ กฎ ระเบียบ ตลอดจนงานวิจัย วิทยานิพนธ์หรือรายงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ข้อมูลสนับสนุนการวิจัย ขอคำแนะนำและความเห็นชอบในการจัดโครงสร้างงานวิจัยจากอาจารย์ที่ปรึกษา รับข้อเสนอแนะไปปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ และนำเสนอภาควิชาเพื่อขออนุมัติโครงสร้างวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยจัดสร้างเครื่องมือสำหรับใช้ในการวิจัย ทดลองและปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือ ไปเก็บข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่เป็นประชากรในการวิจัย แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

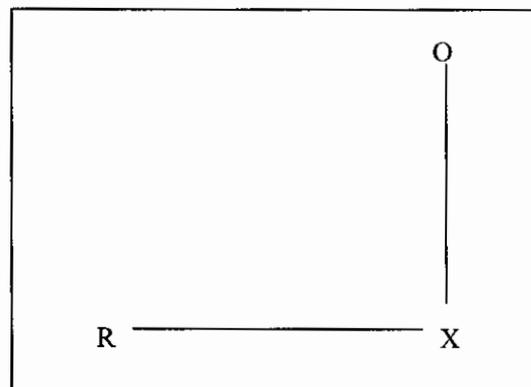
ขั้นที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างผลการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามหลักวิชา ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมแนะนำ และส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติจบการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้มีประสิทธิภาพสูงสุด และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับระเบียบวิธีการวิจัยไว้ ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิจัย ดังรายละเอียดต่อไปนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบในลักษณะของกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non – experimental case study) ซึ่งเขียนเป็นแผนผัง (diagram) ได้ดังนี้

R	หมายถึง	ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 35 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ตารางประมาณการขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน¹ (Krejcie and Morgan) ได้ตัวอย่างจำนวน 32 โรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน รวมทั้งสิ้น 32 โรงเรียน จำนวน 128 คน ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร ตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

อำเภอ	ประชากร	ตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล				
			ผอ.	รองผอ.	หน.กลุ่มสาระ	ครูคณิต	รวม
อู่ทอง	13	12	12	12	12	12	48
สองพี่น้อง	14	13	13	13	13	13	52
ดอนเจดีย์	8	7	7	7	7	7	28
รวม	35	32	32	32	32	32	128

¹ พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, 2543), 303.

ตัวแปร

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ซึ่งรายละเอียด ดังนี้

ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ตามแนวคิดของ แฮร์ริส (Harris) โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ ศิริพงษ์ อังศุจินดา ประกอบด้วย

1. การประเมินสภาพการทำงาน (X_1) เป็นกระบวนการศึกษาถึงสภาพการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งข้อมูลที่น่าจะเป็นที่จะนำมาเป็นตัวกำหนดความต้องการจำเป็น เพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ซึ่งประกอบด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการศึกษาหรือพิจารณาธรรมชาติหรือความสัมพันธ์ การสังเกตสิ่งต่าง ๆ ด้วยความรอบคอบถี่ถ้วน การทบทวนและตรวจสอบสิ่งต่าง ๆ ด้วยความระมัดระวัง และการวัดพฤติกรรมการทำงานและเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงาน

2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2) เป็นกระบวนการกำหนดเป้าหมาย จุดประสงค์และกิจกรรมต่าง ๆ ตามลำดับความสำคัญ ประกอบด้วยการกำหนดเป้าหมาย การระบุจุดประสงค์ในการทำงาน การกำหนดทางเลือก และการจัดลำดับความสำคัญ

3. การออกแบบวิธีการทำงาน (X_3) ได้แก่ การจัดสายงานให้ส่วนต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กัน การหาวิธีการนำเอาทฤษฎีแนวคิดมาสู่การปฏิบัติ การเตรียมการต่าง ๆ ให้พร้อมที่จะทำงาน การจัดระบบการทำงาน และการกำหนดแผนในการทำงาน

4. การจัดทรัพยากร (X_4) เป็นกระบวนการที่กำหนดและใช้ทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วยงานต่าง ๆ คือ การกำหนดทรัพยากรที่จะต้องใช้ ตามความต้องการของบุคคลหรือโครงการ การจัดทรัพยากรในหน่วยงานต่าง ๆ การกำหนดตัวบุคลากรในการทำงาน การกำหนดแหล่งทรัพยากร และการมอบหมายงานบุคลากรให้ทำงานในแต่ละโครงการ หรือแต่ละเป้าหมาย

5. การประสานงาน (X_5) เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับคน เวลา วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกทุก ๆ อย่างเพื่อที่จะทำให้การเปลี่ยนแปลงบรรลุผลสำเร็จของงาน ในกระบวนการประสานงาน ได้แก่ การประสานการปฏิบัติงานในฝ่ายต่าง ๆ ให้ดำเนินการไปด้วยกันด้วยความราบรื่น การสร้างความกลมกลืนและความพร้อมเพรียงกัน การปรับการทำงานในส่วนต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด การกำหนดเวลาในการทำงานแต่ละช่วง และการกำหนดบทบาทในการสร้างความสัมพันธ์

6. การอำนวยความสะดวก (X_6) เป็นกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติงานเพื่อก่อให้เกิดสภาพที่เหมาะสม สามารถบรรลุผลสำเร็จแห่งการเปลี่ยนแปลงให้ได้มากที่สุด ซึ่งได้แก่ การแต่งตั้งบุคลากร การกำหนดแนวทางหรือกฎเกณฑ์การทำงาน การกำหนดระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับเวลา ปริมาณหรืออัตราความเร็วในการทำงาน การแนะนำการปฏิบัติงาน การชี้แจงกระบวนการทำงาน และการตัดสินใจหาทางเลือกในการปฏิบัติงาน

ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ รังสิมา พานประเสริฐ ประกอบด้วย

1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y₁) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาตนเอง การเผยแพร่ผลงานทางวิชาการ และการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่องค์กรหรือหน่วยงาน หรือสมาคมจัดขึ้น

2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆโดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดกับผู้เรียน (Y₂) หมายถึง การเลือกอย่างชาญฉลาดด้วยความรักและหวังดีต่อผู้เรียน ดังนั้น ในการเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนและ กิจกรรมอื่น ๆ ครูต้องคำนึงถึงประโยชน์ที่จะเกิดแก่ผู้เรียนเป็นหลัก

3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y₃) หมายถึง การใช้ความพยายามอย่างเต็มความสามารถของครูที่จะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ให้มากที่สุด ตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการ โดยวิเคราะห์ วินิจฉัยปัญหาความต้องการที่แท้จริงของผู้เรียน ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนที่จะให้ได้ผลดีกว่าเดิม รวมทั้งการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่างๆตามศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคนอย่างเป็นระบบ

4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y₄) หมายถึง การเลือกใช้ปรับปรุง หรือสร้างแผนการสอน บันทึกการสอน หรือ เตรียมการสอนในลักษณะอื่น ๆ ที่สามารถนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y₅) หมายถึง การประดิษฐ์คิดค้น ผลิต เลือกใช้ ปรับปรุงเครื่องมืออุปกรณ์ เอกสารสิ่งพิมพ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y₆) หมายถึง การจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการแสวงหาความรู้ตามสภาพความแตกต่างของบุคคล ด้วยการปฏิบัติจริง และสรุปความรู้ทั้งหลายได้ด้วยตนเอง ก่อให้เกิดค่านิยมและนิสัยในการปฏิบัติงานเป็นบุคลิกภาพถาวรติดตัวผู้เรียนตลอดไป

7. รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y₇) หมายถึง การรายงานผลการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการปฏิบัติการเรียนการสอนให้ครอบคลุมสาเหตุ ปัจจัย และการ

ดำเนินงานที่เกี่ยวข้อง โดยครูนำเสนอรายงานการปฏิบัติในรายละเอียด ดังนี้ 1) ปัญหาความต้องการของผู้เรียนที่ต้องการได้รับการพัฒนาและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียน 2) เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมการเรียนการสอนที่นำมาใช้เพื่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และขั้นตอนวิธีการใช้เทคนิควิธีการหรือนวัตกรรมนั้น ๆ 3) ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามวิธีการที่กำหนดที่เกิดกับผู้เรียน 4) ข้อเสนอแนะแนวทางใหม่ ๆ ในการปรับปรุงและพัฒนาผู้เรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น

8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) หมายถึง การแสดงออก การประพฤติและปฏิบัติในด้านบุคลิกภาพทั่วไป การแต่งกาย กิริยา วาจาและจริยธรรมที่เหมาะสมกับความเป็นครูอย่างสม่ำเสมอ ที่ทำให้ผู้เรียนเลื่อมใสศรัทธาและถือเป็นแบบอย่าง

9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) หมายถึง การตระหนักถึงความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) หมายถึง การตระหนักในความสำคัญ รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ความสามารถของบุคคลอื่นในชุมชน และร่วมมือปฏิบัติงานเพื่อพัฒนางานของสถานศึกษา ให้ชุมชนและสถานศึกษามีการยอมรับซึ่งกันและกัน และปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ

11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) หมายถึง การค้นหา สังเกต จดจำ และรวบรวมข้อมูลข่าวสารตามสถานการณ์ของสังคมทุกด้าน โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับวิชาชีพ ครู สามารถวิเคราะห์ วิจารณ์อย่างมีเหตุผล และใช้ข้อมูลประกอบการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาสังคมได้อย่างเหมาะสม

12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) หมายถึง การสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ โดยการนำปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียน และการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในโรงเรียน มากำหนดเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาของผู้เรียนที่ถาวร เป็นแนวทางในการแก้ปัญหาของครูอีกแบบหนึ่ง ที่จะนำเอาวิกฤติต่าง ๆ มาเป็นโอกาสในการพัฒนา ครูจำเป็นต้องมองมุมต่าง ๆ ของปัญหา แล้วผันมุมของปัญหาไปในทางการพัฒนา กำหนดเป็นกิจกรรมในการพัฒนาของผู้เรียน ครูจึงต้องเป็นผู้มองมุมบวกในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ กล่าวที่จะเผชิญปัญหาต่าง ๆ มีสติในการแก้ปัญหา มิได้ตอบสนองปัญหา ต่าง ๆ ด้วยอารมณ์หรือแค้นแบบตรงตัว ครูสามารถมองหามุมในทุก ๆ โอกาส มองเห็นแนวทางที่นำสู่ผลก้าวหน้าของผู้เรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน มีลักษณะเป็นตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ ศิริพงษ์ อังศุจินดา โดยสร้างขึ้นตามแนวคิดของ แฮร์ริส (Harris)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา ที่ผู้วิจัยได้พัฒนามาจากแบบสอบถามของ รังสิมา พานประเสริฐ โดยสร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537(ปรับปรุงแก้ไขเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ ซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์อยู่ในระดับมาก ให้มีน้ำหนัก 3 คะแนน

ระดับ 2 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์อยู่ในระดับปานกลาง ให้มีน้ำหนัก 2 คะแนน

ระดับ 1 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์อยู่ในระดับน้อย ให้มีน้ำหนัก 1 คะแนน

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการพัฒนาเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม ดังขั้นตอนต่อไปนี้

1. ศึกษาทฤษฎี หลักการ แนวคิด จากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศภายในสถานศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาประมวลเพื่อกำหนดเป็นการนิเทศภายในสถานศึกษาเป็นโครงสร้างของเครื่องมือ โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

2. สร้างแบบสอบถามโดยให้ครอบคลุมเนื้อหาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ แล้วนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ ช่วยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) เพื่อปรับแก้ไขตลอดจนจำนวนในแบบสอบถามและข้อบกพร่องเพื่อความสมบูรณ์และถูกต้องของเนื้อหา โดยใช้เทคนิค IOC (Index Of Item – Objective Congruence)

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแล้วทดลองใช้ (try out) กับโรงเรียนที่ไม่ใช่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 8 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 32 คน ซึ่งเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2 จำนวน 3 โรงเรียน และเป็นโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 1 จำนวน 5 โรงเรียน
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาคำนวณหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยวิธี ครอนบาค (Cronbach)² โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา ($\alpha = \text{coefficient}$) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .972

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้การปฏิบัติเป็นไปอย่างถูกต้องและเป็นระบบ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ให้ออกหนังสือแจ้งผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เพื่อขอความร่วมมือในการรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษาที่เป็นตัวอย่าง โดยผ่านทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
2. นำหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ไปขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยประสานกับโรงเรียนและเดินทางไปส่งและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยกำหนดให้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับตอบคืนมา โดยพิจารณาคัดเลือกแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก เพื่อจะได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้
2. จัดระเบียบข้อมูลและลงรหัส
3. นำข้อมูลดังกล่าวดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

²Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 3rd ed. (New York : Harper & Row Publishers, 1974), 161.

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ประสิทธิภาพในการทำงาน ใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์การนิเทศภายในของผู้บริหารและพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best)³ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.00 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง การนิเทศภายในของผู้บริหารหรือพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ อยู่ในระดับน้อย

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

สรุป

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 และ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 การวิจัยเป็นแบบเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 32 โรงเรียน เป็นหน่วยวิเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 4 คน

³ John W. Best, Research in Education (Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970), 190.

ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ จำนวน 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 1 คน และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ตามแนวคิดของแฮริส (Harris) และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงแก้ไขเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “ ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ” ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 32 โรงเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนละ 4 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน รวมผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 128 คน โดยผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามและรับกลับคืนมาทั้งสิ้น 128 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ตารางประกอบการบรรยาย ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามโรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 32 โรงเรียน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 128 คน เมื่อพิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่

ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%) มีรายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน

สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รอง ผอ. กลุ่มวิชาการ		หัวหน้ากลุ่มฯ คณิตศาสตร์		ครูในกลุ่มฯ คณิตศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ										
1.1 ชาย	27	84.38	20	62.50	13	40.63	11	34.38	71	55.47
1.2 หญิง	5	15.62	12	37.50	19	59.37	21	65.62	57	44.53
รวม	32	100.00	32	100.00	32	100.00	32	100.00	128	100.00
2. อายุ										
2.1 ไม่เกิน 30 ปี	0	0.00	0	0.00	2	6.25	8	25.00	10	7.81
2.2 31 – 40 ปี	0	0.00	6	18.75	4	12.50	16	50.00	26	20.31
2.3 41 – 50 ปี	5	15.63	21	65.63	19	59.38	6	18.75	51	39.84
2.4 51 – 60 ปี	27	84.37	5	15.62	7	21.87	2	6.25	41	32.04
รวม	32	100.00	32	100.00	32	100.00	32	100.00	128	100.00
3. ระดับการศึกษาสูงสุด										
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
3.2 ปริญญาตรี	4	12.50	12	37.50	26	81.25	29	90.63	71	55.47
3.3 ปริญญาโท	28	87.50	20	62.50	6	18.75	3	9.37	57	44.53
3.4 ปริญญาเอก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00
รวม	32	100.00	32	100.00	32	100.00	32	100.00	128	100.00

ตารางที่ 3 (ต่อ)

สถานภาพ ของผู้ตอบแบบสอบถาม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน		รอง ผอ. กลุ่มฯวิชาการ		หัวหน้ากลุ่มฯ คณิตศาสตร์		ครูในกลุ่มฯ คณิตศาสตร์		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
4. ตำแหน่งหน้าที่ที่ ปฏิบัติงานในโรงเรียน										
4.1 ผู้บริหาร สถานศึกษา	32	100.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	32	25.00
4.2 รองผู้บริหาร สถานศึกษากลุ่ม บริหารงานวิชาการ	0	0.00	32	100.00	0	0.00	0	0.00	32	25.00
4.3 หัวหน้ากลุ่มสาระ การเรียนรู้คณิตศาสตร์	0	0.00	0	0.00	32	100.00	0	0.00	32	25.00
4.4 ครูผู้สอน คณิตศาสตร์	0	0.00	0	0.00	0	0.00	32	100.00	32	25.00
รวม	32	100.00	32	100.00	32	100.00	32	100.00	128	100.00
5. ประสบการณ์ในการ ทำงาน										
5.1 ไม่เกิน 5 ปี	1	3.13	1	3.13	1	3.13	8	25.00	11	8.59
5.2 6 - 10 ปี	0	0.00	1	3.13	1	3.13	13	40.63	15	11.72
5.3 11 – 15 ปี	0	0.00	7	21.82	4	12.50	4	12.50	15	11.72
5.4 15 ปีขึ้นไป	31	96.87	23	71.82	26	81.24	7	21.87	87	67.97
รวม	32	100.00	32	100.00	32	100.00	32	100.00	100.00	100.00

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 71 คน คิดเป็น ร้อยละ 55.50 เป็นเพศหญิง จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 44.50 อายุระหว่าง 41 – 50 ปี มากที่สุด โดยมีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 39.80 รองลงมาอายุระหว่าง 51 – 60 ปี จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 32.10 อายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และ อายุไม่เกิน 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 7.80 การศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 55.50 และระดับปริญญาโท จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ

44.50 ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนมีจำนวนเท่ากัน คือ 32 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ประสบการณ์ในการทำงาน 15 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 68.00 รองลงมาเท่ากันคือ ระหว่าง 6-10 ปี และ 11-15 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 11.70 และ ไม่เกิน 5 ปี มีประสบการณ์ในการทำงานน้อยที่สุด จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 8.60

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) จากตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 128 คน แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของเบสต์ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

(n = 32)

การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. การประเมินสภาพการทำงาน (X_1)	2.40	0.17	ปานกลาง
2. การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2)	2.36	0.30	ปานกลาง
3. การออกแบบวิธีทำงาน (X_3)	2.45	0.23	ปานกลาง
4. การจัดสรรทรัพยากร (X_4)	2.43	0.20	ปานกลาง
5. การประสานงาน (X_5)	2.50	0.27	มาก
6. การอำนวยการ (X_6)	2.47	0.28	ปานกลาง
รวม (X_{tot})	2.44	0.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 การนิเทศภายในของผู้บริหาร พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.44$, S.D. = 0.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก คือ การประสานงาน ($\bar{X}=2.50$, S.D. = 0.27) อยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ การอำนวยการ ($\bar{X}=2.47$, S.D. = 0.28) การออกแบบวิธีทำงาน ($\bar{X}=2.45$, S.D. = 0.23) การจัดสรรทรัพยากร ($\bar{X}=2.43$, S.D.=0.20) การประเมินสภาพการทำงาน ($\bar{X}=2.40$, S.D.=0.17) และ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.36$, S.D. = 0.30)

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการประเมินสภาพการทำงาน

(n = 32)

การประเมินสภาพการทำงาน (X_i)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการศึกษาลักษณะธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์ของงานแต่ละฝ่ายด้วยการวิเคราะห์	2.47	0.21	ปานกลาง
2. มีการสังเกตอย่างรอบคอบในปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์	2.39	0.22	ปานกลาง
3. มีการทบทวนและตรวจสอบประเด็นปัญหาอย่างถี่ถ้วน	2.36	0.23	ปานกลาง
4. ใช้ผลที่ได้จากการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา	2.39	0.30	ปานกลาง
รวม	2.40	0.24	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 การนิเทศภายใน ด้านการประเมินสภาพการทำงาน ของผู้บริหารระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.24) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีการศึกษาลักษณะธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์ของงานแต่ละฝ่ายด้วยการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.21) มีการสังเกตอย่างรอบคอบในปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.22) ใช้ผลที่ได้จากการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา ($\bar{X} = 2.39$, S.D. = 0.30) และมีการทบทวนและตรวจสอบประเด็นปัญหาอย่างถี่ถ้วน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.23)

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

(n = 32)

การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ	2.41	0.30	ปานกลาง
2. มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง	2.35	0.36	ปานกลาง
3. เสนอวิธีการนิเทศ และวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้	2.34	0.36	ปานกลาง
4. มีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก	2.34	0.38	ปานกลาง
รวม	2.36	0.35	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 การนิเทศภายใน ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา ของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 0.35) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ ($\bar{X} = 2.41$, S.D. = 0.30) มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง ($\bar{X} = 2.35$, S.D. = 0.36) เสนอวิธีการนิเทศ และวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้ ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.36) และมีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.34$, S.D. = 0.38)

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน

(n = 32)

การออกแบบวิธีการทำงาน (X _j)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการจัดระบบของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และจัดปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่มเพื่อความสะดวกในการจัดการนิเทศ	2.31	0.34	ปานกลาง
2. มีการคิดล่วงหน้าถึงหลักการหรือแนวคิดต่างๆ ที่จะมาใช้ในการนิเทศแต่ละกลุ่มปัญหา	2.49	0.27	ปานกลาง
3. มีการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้	2.38	0.32	ปานกลาง
4. มีการเขียนโครงการ หรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนตามที่คิดออกแบบไว้	2.60	0.25	มาก
รวม	2.45	0.30	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 การนิเทศภายใน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน ของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.30) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการเขียนโครงการ หรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนตามที่คิดออกแบบไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.60$, S.D. = 0.25) รองลงมาคือ มีการคิดล่วงหน้าถึงหลักการหรือแนวคิดต่างๆ ที่จะมาใช้ในการนิเทศแต่ละกลุ่มปัญหา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.27) มีการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ ($\bar{X} = 2.38$, S.D. = 0.32) และมีการจัดระบบของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และจัดปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่มเพื่อความสะดวกในการจัดการนิเทศ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.34)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการจัดสรรทรัพยากร

(n = 32)

การจัดสรรทรัพยากร (X_i)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการกำหนดทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้	2.50	0.24	มาก
2. มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรหรือโครงการให้ทั่วถึงตามที่กำหนด	2.43	0.29	ปานกลาง
3. มีการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนกรณีที่ไม่อาจจัดให้ไว้ได้ทั้งหมด	2.44	0.27	ปานกลาง
4. มีการกำหนดให้มีทรัพยากรส่วนหนึ่งที่สามารถนำไปใช้กรณีที่มีเป้าประสงค์เฉพาะกิจ	2.37	0.29	ปานกลาง
รวม	2.44	0.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 การนิเทศภายใน ด้านการจัดสรรทรัพยากร ของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.44$, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการกำหนดทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.50$, S.D. = 0.24) รองลงมาคือ มีการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนกรณีที่ไม่อาจจัดให้ไว้ได้ทั้งหมด ($\bar{X}= 2.44$, S.D. = 0.27) มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรหรือโครงการให้ทั่วถึงตามที่กำหนด ($\bar{X}= 2.43$, S.D. = 0.29) และมีการกำหนดให้มีทรัพยากรส่วนหนึ่งที่สามารถนำไปใช้กรณีที่มีเป้าประสงค์เฉพาะกิจ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}= 2.37$, S.D. = 0.29)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการประสานงาน

(n = 32)

การประสานงาน (X_j)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการประสานงานการทำงานให้เกิดความร่วมมือ และการดำเนินงานภายใน	2.49	0.34	ปานกลาง
2. มีการสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน	2.49	0.25	ปานกลาง
3. มีการกำหนดตารางเวลาและลำดับของงานที่จะทำก่อน - หลัง	2.50	0.30	มาก
4. มีการชี้แจงงานที่แต่ละคนต้องปฏิบัติ	2.53	0.34	มาก
รวม	2.50	0.31	มาก

จากตารางที่ 9 การนิเทศภายใน ด้านการประสานงาน ของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.31) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการชี้แจงงานที่แต่ละคนต้องปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ มีการกำหนดตารางเวลาและลำดับของงานที่จะทำก่อน - หลัง ($\bar{X} = 2.50$, S.D. = 0.30) มีการสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.25) และมีการประสานงานการทำงานให้เกิดความร่วมมือ และการดำเนินงานภายใน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.34)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าระดับการนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ด้านการอำนวยความสะดวก

(n = 32)

การอำนวยความสะดวก (X_j)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ	2.55	0.32	มาก
2. มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ	2.47	0.31	ปานกลาง
3. มีการแนะนำ ด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ	2.46	0.32	ปานกลาง
4. มีการกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจเลือกได้หลายทางเลือก	2.40	0.34	ปานกลาง
รวม	2.47	0.32	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 การนิเทศภายใน ด้านการอำนวยความสะดวกของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.32) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.32) รองลงมาคือ มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.31) มีการแนะนำ ด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.46$, S.D. = 0.32) และมีการกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจเลือกได้หลายทางเลือก มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.40$, S.D. = 0.34)

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

(n = 32)

พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y ₁)	2.42	0.19	ปานกลาง
2. ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y ₂)	2.52	0.29	มาก
3. มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y ₃)	2.49	0.25	ปานกลาง
4. พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y ₄)	2.58	0.29	มาก
5. พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y ₅)	2.35	0.20	ปานกลาง
6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y ₆)	2.39	0.25	ปานกลาง
7. รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y ₇)	2.41	0.20	ปานกลาง

ตารางที่ 11 (ต่อ)

(n = 32)

พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
8. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	2.63	0.29	มาก
9. ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9)	2.54	0.27	มาก
10. ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10})	2.42	0.27	ปานกลาง
11. แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	2.47	0.19	ปานกลาง
12. สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})	2.47	0.25	ปานกลาง
รวม (Y_{tot})	2.47	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.47, S.D.=0.25$) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมาก 4 ข้อ คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) ($\bar{X}=2.63, S.D.=0.29$) รองลงมาคือ พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิด ผลจริง (Y_4) ($\bar{X}=2.58, S.D.=0.29$) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) ($\bar{X}=2.54, S.D.=0.27$) และตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) ($\bar{X}=2.52, S.D.=0.29$) และอยู่ในระดับปานกลาง 8 ข้อ คือ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) ($\bar{X}=2.49, S.D.=0.25$) รองลงมาคือ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ($\bar{X}=2.47, S.D.=0.19$) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ($\bar{X}=2.47, S.D.=0.25$) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) ($\bar{X}=2.42, S.D.=0.19$) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) ($\bar{X}=2.42, S.D.=0.27$) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ($\bar{X}=2.41, S.D.=0.20$) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ($\bar{X}=2.39, S.D.=0.25$) และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.35, S.D.=0.20$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (n = 32)

มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการ เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y ₁)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครู อย่างเสมอ	2.53	0.29	มาก
2. เข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการขององค์กร พัฒนา	2.49	0.22	ปานกลาง
3. เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู	2.31	0.28	ปานกลาง
4. มีโอกาสเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เพื่อนครูและบุคลากรอื่นๆ	2.37	0.30	ปานกลาง
รวม	2.43	0.27	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.43$, S.D. = 0.27) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.29) รองลงมา คือ เข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการขององค์กรพัฒนา ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.22) มีโอกาสเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เพื่อนครูและบุคลากรอื่น ๆ ($\bar{X} = 2.37$, S.D. = 0.30) และ เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.31$, S.D. = 0.28)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (n = 32)

มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y ₂)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	2.55	0.29	มาก
2. จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ	2.49	0.33	ปานกลาง
รวม	2.52	0.31	มาก

จากตารางที่ 13 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.31) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.29) และจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.49$, S.D. = 0.33)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (n = 32)

มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y ₃)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก	2.49	0.27	ปานกลาง
2. ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความบกพร่องของผู้เรียนอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น	2.48	0.30	ปานกลาง
รวม	2.49	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.49$, S.D.= 0.29) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ คือ ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคลโดยใช้พัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก ($\bar{X}=2.49$, S.D.= 0.27) และปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความบกพร่องของผู้เรียนอย่างเหมาะสมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.48$, S.D.= 0.30)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง

(n = 32)

มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y ₄)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมียุทธศาสตร์ประกอบต่าง ๆ ครอบคลุมสัมพันธ์กัน	2.66	0.32	มาก
2. ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา	2.58	0.36	มาก
3. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปใช้สอนจริงและมีการบันทึกผลหลังสอน	2.49	0.31	ปานกลาง
รวม	2.58	0.33	มาก

จากตารางที่ 15 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.58$, S.D.= 0.33) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมียุทธศาสตร์ประกอบต่าง ๆ ครอบคลุมสัมพันธ์กัน มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.66$, S.D.= 0.32) รองลงมาคือ ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา ($\bar{X}=2.58$, S.D.= 0.36) และนำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปใช้สอนจริงและมีการบันทึกผลหลังสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.49$, S.D.= 0.31)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

(n = 32)

มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y ₅)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม	2.44	0.22	ปานกลาง
2. สื่อที่จัดหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้	2.38	0.22	ปานกลาง
3. จัดให้มีหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยเน้นการปฏิบัติของผู้เรียน	2.30	0.30	ปานกลาง
4. ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง	2.30	0.31	ปานกลาง
รวม	2.36	0.26	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ ($\bar{X}=2.36$, S.D. =0.26) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ผู้เรียนมีส่วนร่วม ($\bar{X}=2.44$, S.D. =0.22) สื่อที่จัดหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรม และจุดประสงค์การเรียนรู้ ($\bar{X}=2.38$, S.D. =0.22) จัดให้มีหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยเน้นการปฏิบัติของผู้เรียน ($\bar{X}=2.30$, S.D. =0.30) และผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรู้สึกนึกคิดและการตัดสินใจของตนเอง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.30$, S.D. =0.31)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน

(n = 32)

มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y ₆)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. จัดการเรียนการสอนตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพ ถาวร ติดตัวผู้เรียนตลอดไป	2.35	0.28	ปานกลาง
2. ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด	2.43	0.29	ปานกลาง
รวม	2.39	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.39$, S.D. =0.29) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตามกระบวนการสร้างความคิดรวบยอด ($\bar{X}=2.43$, S.D. =0.29) และจัดการเรียนการสอนตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพ ถาวร ติดตัวผู้เรียนตลอดไป มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.35$, S.D. = 0.28)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ

(n = 32)

มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ได้อย่างมีระบบ (Y ₇)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ	2.38	0.29	ปานกลาง
2. มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละห้องเรียน โดยจำแนกเป็นรายบุคคล	2.44	0.26	ปานกลาง
3. มีข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนา ผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน หรือกลุ่มเฉพาะอื่นๆ	2.50	0.27	มาก
4. ใช้เทคนิค วิธีการ และนวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียนที่สนองตอบ ต่อสภาพของผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม	2.39	0.30	ปานกลาง
5. รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมแสดงผลการ พัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม	2.34	0.32	ปานกลาง
6. มีการเสนอแนะการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องในแต่ละระดับของ ผู้เรียน	2.44	0.27	ปานกลาง
รวม	2.42	0.29	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.42$, S.D.=0.29) และเมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน หรือกลุ่มเฉพาะอื่นๆ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.50$, S.D.=0.27) รองลงมาคือ มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละห้องเรียนโดยจำแนกเป็นรายบุคคล ($\bar{X}=2.44$, S.D.=0.26) มีการเสนอแนะการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องในแต่ละระดับของผู้เรียน ($\bar{X}=2.44$, S.D.=0.27) ใช้เทคนิค วิธีการ และนวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียนที่สนองตอบต่อสภาพของผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม ($\bar{X}=2.39$, S.D.=0.30) ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ ($\bar{X}=2.38$, S.D.=0.29) และรายงานผลการใช้

เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมแสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.34$, S.D. =0.32)

ตารางที่ 19 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน

(n = 32)

มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรม	2.67	0.28	มาก
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน	2.59	0.34	มาก
รวม	2.63	0.31	มาก

จากตารางที่ 19 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก($\bar{X}=2.63$,S.D.=0.31) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรม ($\bar{X}=2.67$, S.D.=0.28) และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.59$, S.D. =0.34)

ตารางที่ 20 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์

(n = 32)

มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y _i)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา	2.48	0.36	ปานกลาง
2. ปฏิบัติงานกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม	2.59	0.36	มาก
3. มีความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย	2.61	0.33	มาก
4. ผลงานในสถานศึกษาที่ครูเข้าร่วมปฏิบัติบรรลุเป้าหมาย	2.48	0.33	ปานกลาง
รวม	2.54	0.35	มาก

จากตารางที่ 20 พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=2.54$, S.D.=0.35) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานในสถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.61$, S.D.=0.33) รองลงมาคือ ปฏิบัติงานกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม ($\bar{X}=2.59$, S.D.=0.36) ผลงานในสถานศึกษาที่ครูเข้าร่วมปฏิบัติบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X}=2.48$, S.D.=0.33) และอาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.48$, S.D.=0.36)

ตารางที่ 21 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน

(n = 32)

มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y ₁₀)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. เข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด	2.42	0.35	ปานกลาง
2. เข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวม	2.36	0.30	ปานกลาง
3. มีความพึงพอใจระหว่างปฏิบัติงานและพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานในชุมชนบรรลุเป้าหมาย	2.49	0.29	ปานกลาง
รวม	2.42	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 21 พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.42$, S.D.=0.31) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยดังนี้ มีความพึงพอใจระหว่างปฏิบัติงานและพึงพอใจในบทบาทของตนที่ช่วยให้ผลงานในชุมชนบรรลุเป้าหมาย ($\bar{X}=2.49$, S.D.=0.29) รองลงมาคือ เข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ความสามารถหรือความถนัด ($\bar{X}=2.42$, S.D. =0.35) และเข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์โดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวม มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.36$, S.D. =0.30)

ตารางที่ 22 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา

(n = 32)

มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11})	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. แสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปรับปรุงการเรียนการสอนได้	2.51	0.26	มาก
2. วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน	2.42	0.24	ปานกลาง
รวม	2.47	0.25	ปานกลาง

จากตารางที่ 22 พฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.47$, S.D.=0.25) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า แสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสารเพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปรับปรุงการเรียนการสอนได้ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X}=2.51$, S.D.=0.26) และวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X}=2.42$, S.D.=0.24)

ตารางที่ 23 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และพฤติกรรมการสอนของครุคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์

(n = 32)

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12})	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. นำข้อมูลรอบด้านมาสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางเลือกที่ดีมาช่วยในการแก้ปัญหา	2.52	0.34	มาก
2. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า	2.45	0.30	ปานกลาง
3. ใช้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการแก้ปัญหา	2.45	0.25	ปานกลาง

ตารางที่ 23 (ต่อ)

(n = 32)

มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ ในทุกสถานการณ์ (Y ₁₂)	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนา ได้อย่างต่อเนื่อง	2.45	0.31	ปานกลาง
5. ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน สามารถ ประเมินตนเองว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด	2.51	0.30	มาก
6. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างแนวทางในการพัฒนาตนเพื่อ ป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถาวร	2.47	0.36	ปานกลาง
รวม	2.48	0.31	ปานกลาง

จากตารางที่ 23 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.48$, S.D. = 0.31) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่า นำข้อมูลรอบด้านมาสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือกทางเลือกที่ดีมาช่วยในการแก้ปัญหา มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 2.52$, S.D. = 0.34) รองลงมาคือ ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตน สามารถประเมินตนเองว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมากน้อยเพียงใด ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.30) ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างแนวทางในการพัฒนาตนเพื่อป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถาวร ($\bar{X} = 2.47$, S.D. = 0.36) ใช้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการแก้ปัญหา ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.25) สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่อาจจะเกิดขึ้นในภายหน้า ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.30) และสร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 2.45$, S.D. = 0.31)

ตอนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ในการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดำเนินการโดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังรายละเอียดตามตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X _{tot}
Y ₁	.558**	.698**	.536**	.677**	.650**	.775**	.801**
Y ₂	.500**	.723**	.672**	.642**	.662**	.664**	.795**
Y ₃	.139	.546**	.497**	.579**	.487**	.675**	.618**
Y ₄	.446*	.599**	.606**	.471**	.437*	.476**	.619**
Y ₅	.232	.343	.192	.368*	.273	.535**	.405*
Y ₆	.350*	.471**	.380*	.378*	.384*	.439*	.494**
Y ₇	.449**	.584**	.412*	.547**	.482**	.581**	.627**
Y ₈	.439*	.583**	.295	.582**	.563**	.526**	.615**
Y ₉	.338	.563**	.308	.546**	.658**	.712**	.657**
Y ₁₀	.184	.249	.214	.359*	.309	.536**	.386*
Y ₁₁	-.030	.006	.058	.016	.202	.295	.126
Y ₁₂	.202	.354*	.427*	.392*	.363*	.578**	.483**
Y _{tot}	.436*	.656**	.529**	.635**	.625**	.765**	.756**

*มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญที่ระดับ .01

จากตารางที่ 24 พบว่า โดยภาพรวมของการนิเทศภายในของผู้บริหาร (X_{101}) มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{101}) ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .756 เมื่อแยกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ พบว่า การประเมินสภาพปัญหา (X_1) มีความสัมพันธ์กับ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) และรายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{101}) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (X_2) มีความสัมพันธ์กับ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{101}) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน การออกแบบวิธีทำงาน (X_3) มีความสัมพันธ์กับ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{101}) และมุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผล

ถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร่วมมือกับผู้อื่น ในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน การจัดสรรทรัพยากร (X_4) มีความสัมพันธ์กับ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{10c}) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) และพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) และร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน การประสานงาน (X_5) มีความสัมพันธ์กับ ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{10c}) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) และรายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน และการอำนวยความสะดวก (X_6) มีความสัมพันธ์กับ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ (Y_1) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ (Y_{10c}) และร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ (Y_9) ในระดับมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ (Y_3) ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน (Y_2) รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ (Y_7) สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ (Y_{12}) ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน (Y_{10}) พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ (Y_5) ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง

ที่ดีแก่ผู้เรียน (Y_8) และพัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง (Y_4) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวรที่เกิดแก่ผู้เรียน (Y_6) ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา (Y_{11}) ไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 2) พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 3) ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือ โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 32 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนกลุ่มบริหารงานวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน และครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ 1 คน รวมทั้งสิ้น 128 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหาร สร้างขึ้นตามแนวคิดของ แฮริส (Harris) และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สร้างขึ้นตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537 (ปรับปรุงแก้ไขเมื่อวันที่ 25 เมษายน 2544) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ใช้ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (r_{xy}) (Pearson's product moment correlation coefficient)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยได้ข้อค้นพบที่สำคัญสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากหนึ่งด้าน คือ การประสานงาน ที่เหลืออยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การอำนวยความสะดวก การออกแบบวิธีการทำงาน การจัดสรรทรัพยากร การประเมินสภาพการทำงาน และการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา

2. พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ และตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน และอยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างเสมอ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลลวาทที่เกิดแก่ผู้เรียน และพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การอำนวยการ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดสรรทรัพยากร การประสานงาน และการออกแบบวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนการประเมินสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยทำให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การนิเทศภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญทางด้านบริหารมากกว่าด้านนิเทศ จึงปฏิบัติหน้าที่ในการบริหารโรงเรียนมากกว่าการปฏิบัติหน้าที่การนิเทศภายใน ทั้งที่งานของผู้บริหารจะต้องประกอบไปด้วยงานบริหารและงานนิเทศ ดังที่สังด์ อุทรานันท์ ได้กล่าวไว้ว่า สมฤทธิ์ผลของงานจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อ ผู้บริหารจะต้องปฏิบัติงานทั้งงานบริหารและงานนิเทศควบคู่กันไป ซึ่งยังมีผู้บริหารไม่น้อยที่ขาดความรู้เรื่องการนิเทศภายใน จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้การนิเทศ

ภายในของผู้บริหาร อยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้การมีภารกิจมากจนเกินไปของผู้บริหาร และขาดการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัด รวมทั้งเกิดปัญหาอื่น ๆ ภายในจึงทำให้การนิเทศภายในอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุนันทา เทพพิทักษ์ ที่วิจัยเรื่อง การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแค พบว่า การนิเทศภายในของโรงเรียนภาษานุสรณ์บางแคมีการปฏิบัติจริงโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง จากการศึกษาของ วิวัฒน์ ตู้อัจฉริยะ ที่ศึกษาความคิดเห็นของครูผู้สอนเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่าการนิเทศภายในโรงเรียน มีการปฏิบัติในระดับปานกลางในทุกด้าน เช่นเดียวกับ รัชนก เจริญพร พบว่า การปฏิบัติงานนิเทศส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจากในด้านการประสานงานได้มีการประสานงานต่าง ๆ เพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในการทำงานร่วมกับครู มีความสามัคคีกัน มีการปรับปรุงการทำงานเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด มีการกำหนดตารางเวลาและลำดับของงานที่จะทำก่อน - หลัง ซึ่งแรงงานที่แต่ละคนต้องปฏิบัติและสร้างความสัมพันธ์กันในการทำงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอัจฉรา จินดาพงษ์ พบว่ากระบวนการนิเทศภายในด้านการประสานงาน อยู่ในระดับมาก ด้านการอำนวยความสะดวก อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากในโรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการในการปฏิบัติ แต่มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ มีการแนะนำ ด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติ และมีการกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจเลือกได้หลายทางเลือกในระดับปานกลาง จึงทำให้โดยภาพรวมของการอำนวยความสะดวกในระดับปานกลาง ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก มีการเขียนโครงการ หรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียนตามที่คิดออกแบบไว้ในระดับมาก แต่มีการจัดระบบของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และจัดปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่มเพื่อความสะดวกในการจัดการนิเทศ มีการคิดล่วงหน้าถึงหลักการหรือแนวคิดต่างๆ ที่จะมาใช้ในการนิเทศแต่ละกลุ่มปัญหา และมีการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ อยู่ระดับปานกลาง จึงทำให้โดยภาพรวมของการออกแบบวิธีการทำงานอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการจัดสรรทรัพยากร อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก มีการกำหนดทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความต้องการที่กำหนดไว้ อยู่ในระดับมาก มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรหรือโครงการให้ทั่วถึงตามที่กำหนด มีการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนกรณีที่ไม่อาจจัดให้ไว้ได้ทั้งหมด และมีการกำหนดให้มีทรัพยากรส่วนหนึ่งที่สามารถนำไปใช้กรณีที่มีเป้าประสงค์เฉพาะกิจ อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำ

ให้โดยภาพรวมของการจัดสรรทรัพยากรอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการประเมินสภาพการทำงาน อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก มีการศึกษาลักษณะธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์ของงานแต่ละฝ่ายด้วยการวิเคราะห์ มีการสังเกตอย่างรอบคอบในปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ มีการทบทวนและตรวจสอบประเด็นปัญหาอย่างถี่ถ้วน และใช้ผลที่ได้จากการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้โดยภาพรวมของการประเมินสภาพการทำงาน อยู่ในระดับปานกลาง และด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง เสนอวิธีการนิเทศ และวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้ และ มีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก อยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้โดยภาพรวมของการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา อยู่ในระดับปานกลาง

2. พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ในปัจจุบันแม้ครูสภามจะมีการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ครูใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานในหน้าที่อย่างเป็นทางการแล้วก็ตาม แต่ไม่ปรากฏว่าส่งเสริมให้ครูปฏิบัติตามเกณฑ์ดังกล่าวอย่างจริงจังและเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังมีการกำหนดให้ครูจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย ซึ่งทำให้ครูมีความสนใจในการเลือกแนวทางในการปฏิบัติงานอย่างหลากหลาย ประกอบกับครูผู้สอนส่วนใหญ่มักได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อื่นนอกเหนือจากงานสอน จึงเป็นสาเหตุให้ครูปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูได้ไม่เต็มที่ ซึ่งผลการวิเคราะห์ระดับพฤติกรรมของครูที่ค้นพบครั้งนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมเกียรติ ศรีสุกใส พบว่า พฤติกรรมการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ยัง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิภรณ์ ศิวรานนท์ พบว่า ครูโรงเรียนมัธยมศึกษามีการพัฒนาการเรียนการสอนตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูโดยรวม และเกือบทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดแก่ผู้เรียน พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิดผลจริง ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน และร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมาก เนื่องจาก หน้าที่หลักของครู คืองานสอน ดังนั้นการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาความรู้ความสามารถ รวมถึงคุณธรรมจริยธรรมของผู้เรียนจึงเป็นงานประจำที่ครูทุกคนพึงปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นการจัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมีองค์ประกอบต่าง ๆ ครบถ้วนสัมพันธ์กัน ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษานำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปใช้สอนจริงและมีการบันทึกผลหลังสอน การจัดกิจกรรมที่พัฒนา

ความสามารถให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ การจัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติ การปฏิบัติ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรม และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึง ประสงค์ โดยสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน ก็เป็นอีกหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้นักเรียนเกิด การเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ส่วนด้านที่เหลืออยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก ตัวครูเองและ หน่วยงานที่เป็นต้นสังกัดต่างก็ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติตนของครูให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ ของครูอย่างเคร่งครัด ซึ่งจรรยาบรรณครูก็เปรียบเสมือนศีลธรรมของครู ซึ่งมีทั้งข้อห้ามและข้อที่ ควรปฏิบัติ ทั้งนี้โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อศิษย์เป็นหลัก ที่สำคัญงานหลักของครูคือ การสอนและ การพัฒนาเด็กและเยาวชน ดังนั้นครูจึงให้ความสำคัญในการพัฒนาแผนการสอนให้สามารถ ปฏิบัติได้จริง พยายามหาหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำการปฏิบัติ จากกิจกรรมดังกล่าวไปใช้ในชีวิตจริงได้ นอกจากนี้ครูจะทำการสอนให้ได้คุณภาพตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูแล้ว การปฏิบัติตนและการประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีก็เป็นส่วนหนึ่ง ในการพัฒนาตนเองเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กด้วย สามารถเป็นกำลังใจที่ดีในการศึกษาต่อ ของนักเรียน สังคมก็จะชื่นชมและมีความศรัทธาในอาชีพครูมากขึ้น

3. ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครู คณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตาม สมมติฐานการวิจัย ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจาก การนิเทศภายในของโรงเรียนขยายโอกาส และโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรีเขต 2 ส่วนใหญ่อยู่ใน ระดับปานกลาง แต่ขั้นตอนการอำนวยความสะดวกอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าการอำนวยความสะดวกใน โรงเรียนขยายโอกาสและโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรีเขต 2 มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ มีการแนะนำด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกฎ ระเบียบ และ แนวทางปฏิบัติ และมีการกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจเลือกได้หลายทางเลือก ส่งผลให้ การดำเนินการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างราบรื่น งานจึงบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้โดยง่าย มีการอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนแก่ครูผู้สอน มีการนิเทศติดตามการจัดการ เรียนการสอนคณิตศาสตร์ ทำให้พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ดีขึ้น ซึ่งหมายความว่า การนิเทศภายในของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ เช่นเดียวกับ สังค์ อุทรานันท์ กล่าวว่า การที่ผู้นิเทศติดตามดูแลการปฏิบัติการสอนของครู จะช่วย ให้ครูได้พบทางเลือกในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาพฤติกรรมการสอนที่ดีขึ้น

เมื่อแยกพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แต่ละด้านพบว่า ด้านการประเมินสภาพการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกด้าน ยกเว้น มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา และสร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุกสถานการณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ด้านการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกข้อ ยกเว้น พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กัน ด้านการออกแบบวิธีการทำงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกข้อ ยกเว้น พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กัน ด้านการจัดสรรทรัพยากร มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกข้อ ยกเว้น ใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กัน ด้านการประสานงาน มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกข้อ ยกเว้น พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน และแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กัน และด้านการอำนวยความสะดวก มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ทุกข้อ ยกเว้น ใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา ไม่มีความสัมพันธ์กัน ทั้งนี้เนื่องจาก ภาระหน้าที่ของครูในปัจจุบันมีอย่างมากมาย ไม่ใช่เฉพาะงานสอนซึ่งเป็นงานประจำเพียงอย่างเดียว แต่ยังมีงานอื่นที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษาอีก จึงทำให้ครูไม่มีเวลามากพอที่จะพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เสมอ และไม่มีค้อยมีโอกาหรือไม่มีเวลาในการไปขอความร่วมมือจากบุคคลอื่นในการพัฒนาผู้เรียนได้ ส่วนด้านการแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนาพัฒนานั้น เนื่องจาก วิชาคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการอธิบายและฝึกให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเพื่อให้เกิดความเข้าใจ แต่เวลาเรียนที่แท้จริงนั้นจะหมดไปกับกิจกรรมต่าง ๆ มากมาย เช่น กิจกรรมกีฬาภายใน กิจกรรมกีฬาของกลุ่มโรงเรียน วันหยุดนักขัตฤกษ์ต่าง ๆ กิจกรรมหรือโครงการของโรงเรียนหรือหน่วยงานอื่น เป็นต้น จากกิจกรรมเหล่านั้นนั่นเอง ที่ทำให้เวลาเรียนนั้นสูญหายไป ทำให้ครูต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนเพื่อให้ทันกับเวลาที่เหลือ จึงไม่มีเวลาเพียงพอที่จะนำข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ มาสอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัย การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง การอภิปรายผล สามารถประมวลเป็นข้อเสนอแนะได้ 2 ด้าน คือ ข้อเสนอแนะทั่วไป และข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่องของการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาการนิเทศภายใน ซึ่งประกอบไปด้วย มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง เสนอวิธีการนิเทศ และวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้ และมีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก เพื่อให้การดำเนินงานนิเทศภายในเกิดความราบรื่น และประสบความสำเร็จดังจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ อีกทั้งยังผลให้ครูมีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนเพื่อเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และสถานศึกษา ควรพิจารณาเผยแพร่เรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้ครูผู้สอนมีการปรับเปลี่ยนสื่อการสอนให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพอยู่เสมอ อีกทั้งโรงเรียนควรให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดทำสื่อการสอนเพื่อให้ครูนำไปใช้ในการพัฒนากระบวนการในการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

3. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการพัฒนาบุคลากรภายในโรงเรียน โดยส่งครูไปรับการอบรมเกี่ยวกับการพัฒนาตน โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้เรียน สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับจากการอบรมมาเลือกใช้ในการจัดกิจกรรมการสอน และปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของตนเองให้ดีขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น และภาพรวมของโรงเรียนก็ดีขึ้นด้วย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการวิจัยถึงเจตคติของผู้บริหารที่มีต่อการนิเทศภายใน
2. ควรวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. คู่มือการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่มาตรฐานการศึกษา: การนิเทศ. กรุงเทพฯ ฯ : คุรุสภา, 2541.
- กระทรวงศึกษาธิการ. กรมวิชาการ. กองวิจัยทางการศึกษา. การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนคณิตศาสตร์ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.
- คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2545.
- กองลิน อ่อนวาด. “การพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การเรียบแบบร่วมมือ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย, 2550.
- กำพล วิลาลัย. “การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศ การศึกษาและพัฒนาหลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2549.
- คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. เอกสารการสอนชุดวิชา การสอนคณิตศาสตร์ หน่วยที่ 1 - 7. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2543.
- เจนวิทย์ สุวงศ์วาร. “การศึกษาการดำเนินงานการนิเทศภายในโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอ หนึ่งโรงเรียนในฝัน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย , 2549.
- ชารี มณีสรี. การนิเทศการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ ฯ : โสภณการพิมพ์, 2542.
- ชาญชัย อัจฉินสมาจาร. การนิเทศการสอนแผนใหม่. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักพิมพ์โพธิ์เพชร, 2547.
- เชษฐา ไชยเดช. “คุณภาพชีวิตการทำงานของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามมาตรฐานวิชาชีพ ในสถานศึกษาทอเล็ก สังกัดอัครสังฆมณฑลกรุงเทพฯ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2550.
- ณัฐตะวัน ลิ้มประสงค์. “คุณภาพชีวิตในการสอนของครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.

ชนะชัย อยู่มันน์. “ความสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประเมินคุณภาพภายนอกด้านผู้เรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, 2549.

นลินี บำเรอราช และสุนทร บำเรอราช. “การจัดการเรียนการสอนตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.” รายงานการศึกษา [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 16 กรกฎาคม 2550. เข้าถึงจาก <http://Lib.buu.ac.th/eastresearch154633chapter2.pdf/>

นิเวศน์ คิดยาว. “ความต้องการนิเทศภายในโรงเรียนของครูผู้สอนเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุรินทร์.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.

ประพิศ สีสัน. “ การศึกษางานนิเทศใน โรงเรียนกลุ่มสหวิทยาเขตศรีนครินทร์ กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2543.

ปราณี พรภวิชัยกุล . “ ผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคณิตศาสตร์โดยใช้โมเดลการสร้างโมโนทัศน์ที่มีต่อมโนทัศน์ทางคณิตศาสตร์และความคงทนในการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณิตศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การนิเทศการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ , 2546.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545 – 2549). กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2545.

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10. บทที่ 2 ยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ [ออนไลน์] เข้าถึงเมื่อ 20 สิงหาคม 2551. เข้าถึงจาก <http://dd.go.th/Thai-html/>

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2546 . กรุงเทพฯ ฯ : นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่น, 2546.

พวงพยอม ฅ ลำปาง. “การสร้างชุดการเรียนการสอนแบบวรรณิในวิชาคณิตศาสตร์เรื่องการแก้โจทย์ปัญหาเศษส่วนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่6.” วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2542.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์และ
ทำปกเจริญผล, 2543.
- ไพโรจน์ กลิ่นกุหลาบ. การนิเทศการศึกษา : ทฤษฎีและการปฏิบัติ. กรุงเทพฯ ฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2542.
- วัฒน์พงษ์ สวดยสม. “ปัญหาการสอนคณิตศาสตร์ของครูระดับประถมศึกษาในอำเภอคลองหาด
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต 1.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา,
2550.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2541.
- วัชรรา เล่าเรียนดี. “เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 462 412 การนิเทศการสอน.” ภาควิชาหลักสูตร
และวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2548. (อัด
สำเนา)
- วันเพ็ญ กิจกำจร. “ความสัมพันธ์ระหว่างสมรรถภาพทางการนิเทศของผู้บริหารกับการสอนที่
เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- วรรณ ขุนศรี. “การจัดการเรียนการสอนคณิตศาสตร์.” วารสารวิชาการ 6 , 3 (มีนาคม 2546) : 73.
- ศรีวรรณ สงวนทรัพย์. “บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการส่งเสริมการสอนของครูตามความคิดเห็น
ของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาญจนบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี,
2545.
- สังัด อุทรานันท์. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ :
มิตรสยาม, 2541.
- สุภาวดี มิสุนา. “ทักษะการนิเทศของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา
ขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษสุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ศิลปากร,
2547.
- สุวรรณ กาญจนมยุร. เทคนิคการสอนคณิตศาสตร์ในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ไทย
วัฒนาพานิช, 2544.

- สุวิทย์ มูลคำ และ อรทัย มูลคำ. เทคนิคแห่งความสำเร็จ เรียนรู้สู่ครุมืออาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ ที.พี.พรินท์ จำกัด, 2543.
- สมรักษ์ กิจเดช. “ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติงานนิเทศของผู้บริหารกับประสิทธิภาพการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดใหญ่ จังหวัดนครปฐม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2544.
- สมเดช ศรีแสง. ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมายและพัฒนามาตรฐานวิชาชีพครู. คู่มือการบริหารโรงเรียน สถานศึกษาขั้นพื้นฐานตาม พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ : แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2545 – 2559) การพัฒนาชีวิตให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์. นครสวรรค์: หจก. ริมปิงการพิมพ์ , 2546.
- สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. “ยุทธวิธีสู่การปฏิรูป.” เด็กดีมีครูสร้างที่บางกอก (มกราคม 2547) : 18.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. การนิเทศการศึกษา . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.
- _____ . การนิเทศ 100% . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2541.
- _____ . ชุดอบรมศึกษานิเทศก์การนิเทศการศึกษา . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว , 2541.
- _____ . การนิเทศเพื่อส่งเสริมระบบการประกันคุณภาพภายใน. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด เอ.เอ็ม.ที., 2543.
- _____ . มาตรฐานการศึกษาเพื่อการประเมินภายนอก : ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ ฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อก, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อพร้อมรับการประเมินภายนอก. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท พิมพ์ดี จำกัด, 2543.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน . สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ.. รายงานการศึกษา [ออนไลน์] . เข้าถึงเมื่อ 26 มิถุนายน 2550. เข้าถึงจาก <http://mattayom2006.net/>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 . บัญชีสรุปวุฒิการศึกษา / สาขาวิชา . สุพรรณบุรี : กลุ่มบริหารงานบุคคล, 2550.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. เกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของคุรุสภา 2540 . กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2541.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. เกณฑ์มาตรฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2544.

อาคม มากมีทรัพย์. “การบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษากลุ่ม
สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ช่วงชั้นที่ 2 ของโรงเรียนวัดศรีมหาโพธิ์ สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม,
2550.

อำรุง จันทวานิช และไพบุลย์ แจ่มพงษ์. “การศึกษา : แนวทางการพัฒนาคุณภาพ.” วารสารวิชาการ
2, 9 (กันยายน 2542) : 3.

ภาษาต่างประเทศ

Acheson, Keith A. and Meredith D. Gall. Techniques in the Clinical Supervision of Teachers
Preservice and Inservice Application. 4th ed. New York : Longman, 2003.

Adam, Harold D. and Frank G. Dicky. Basic Principles of Supervision . New York : American
Book Company ,Inc., 1953.

Best, John W. Research in Education. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice Hall Inc., 1970.

Boyan, N.J. and W.D. Copeland. Instructional Supervision Training Process. Columbus : Chaeles E.
Merril Publishing Company, 1976.

Cronbach, Lee J. Essentials of Psychological Testing. 3rd ed. New York : Harper & Row
Pubishers, 1974.

Clark, Ann T. An Expioration of Combined Distance and Direct Supervision Experiences [Online] .

Accessed 22 December 2007. Available from

<http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3115457/>

Farro-Lynd and Deborah Ann. Pre-service elementary teachers understanding and misconceptions
regarding place value [Online]. Accessed 09 December 2004. Available from
<http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3083524/>

Gagne M. Robert , Briggs J. Leslie and Wager W. Water . Principle of Instructional
Design. Florida : Harcourt Brace Jovanovich College Publishers, 1992.

Glatthorn , Allan A. Differentiate Abstract International. Washington D.C. : Association of
Supervision and Curriculum Development, 1984.

- Glickman ,Carl D., Stephen P. Gordon and Jovita M. Ross – Gordon. Supervision of Instruction : A Developmental Approach. 2nd ed. Massachusetts :Allyn and Bacon Inc.,1990.
- _____. Supervision and Instructional Leadership A Developmental Approach, 3th ed. Boston : Allyn and Bacon Inc., 1995.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw – Hill, 1973.
- Gwynn,Minor J..Theory and Practice of Supervision . New York : Dodd, Mead & Company, 1974.
- Harris, Ben M. Supervisory Behavior in Education. 3rd ed. Englewood Cliffs, New Jersey. : Prentice – Hall, 1985.
- Katz ,Daniel and Robert L. Kahn. The Social Psychology of Organization . 2nd ed. New York : John wiley & Son, 1978.
- Lloyd ,Dull W. Supervision : School Leadership Handbook . Ohio : Charles E.Merrill Publishing Co., 1981.
- Lucio, William H. and John D. McNell. Supervision in Thought and Action. New York : McGraw – Hill, 1979.
- Mark, Jame R., Emery Stoop and Joyce King Stoop. Handbook of Educational Supervision : A Guild for the Practitioner. Boston : Allyn and Bacon, Inc., 1978.
- McCourt, Joanna Roger. “ The impact of peer coaching on teaching perceptions of self-efficacy and on the transfer of Teacher Expectations and Student Achievement (TESA) Interactions from Training to Practice.” Dissertation Abstracts International (January 2000) : 62.
- Oliva, Peter F. Supervision for Today’s School. New York: Harper and Row Publisher, Inc.,1976.
- Reid A. Shani, An Examination of the Role of Teacher Perceptions of Their Professional Development Needs in the Professional Development Process [Online]. Accessed 25 December 2007. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/>
- Risso, John F. Teacher and Supervision Perceptions of Current and Experiences [Online]. Accessed 22 December 2007 Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/3110901/>

- Sadd M. ,Al – Madhi. The dimensions school supervision as Viewed by Saudi Arabia' Misinity of Education and Riyadh School District Supervisors [Online]. Accessed 22 December 2007 Available from <http://.umi.com/dissertation/fullcit/3114807/>
- Seymour, Robert Lee. "Research development and validation of principle's information-age technology." Dissertation Abstracts International (December 2000):1.
- Spear, Harold. Improving the Supervision of Instruction .New York : Prentice – Hall Inc.,1967.
- Vavasseur, Beatty Cynthia. How Principal Participation in an Online Community of Practice Impacts the Professional Development Experience of Middle School Teacher [Online]. Accessed 12 December 2005. Available from <http://lib.umi.com/dissertations/fullcit/>
- Watamura, Kahlleen Patricia. "Child-centered Learning Versus Direct Instruction in Mathematics in the Elementary Classroom." Dissertation Abstracts International. 39,5 (October 2001):1279-A.
- Wiles, Kimball and John T. Lovell. Supervision for Better School. 5th ed. Englewood Cliffs, New Jersey. : Prentice – Hall,1983.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

ศธ 0520.203.2 / 308

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

21 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน(รายชื่อแนบท้าย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวณิษฐา พลายเพชร รหัสนักศึกษา 49252303 นักศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของ
ผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรีเขต 2” ในกรณีนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการ
ตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์
ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร. ศรียา สุขพานิช)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ฝ่ายธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0-3421-9136

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือ

1. ชื่อ – สกุล นายชาติ สว่างศรี
ตำแหน่ง ผู้อำนวยการ โรงเรียนดลิ่งชันวิทยา อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี 72230
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ กศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร)
2. ชื่อ – สกุล นายขจรศักดิ์ พุ่มขจร
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
วุฒิการศึกษา กศ.บ. วิชาเอกฟิสิกส์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(ประสานมิตร)
กศ.ม. สาขาวิชาคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. ชื่อ – สกุล นางจิราธร สามารถ
ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ ชำนาญการพิเศษ
วุฒิการศึกษา ปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(มหาสารคาม)
กศ.ม. สาขาวิชาการวัดผลทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
(ประสานมิตร)
4. ชื่อ – สกุล นางลำดวน ไกรภูณาศัย
ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มนิเทศติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
วุฒิการศึกษา คม. สาขาวิชาการนิเทศการศึกษาระดับพัฒนาหลักสูตร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
5. ชื่อ – สกุล ดร.วราภรณ์ แยมพิมพ์
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการ
วุฒิการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิทยาการวิจัยการศึกษา
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
หนังสือขอตกลงเครื่องมือ

ที่ ศธ 0520.203.2 / 320

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

29 พฤศจิกายน 2551

เรื่อง ขอตกลงเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน(รายชื่อแนบท้าย)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวชนิษฐา พลายเพชร รหัสนักศึกษา 49252303 นักศึกษาระดับปริญญา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของ
ผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
สุพรรณบุรีเขต 2” ในการนี้ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใ้ขอความอนุเคราะห์ให้นางสาวชนิษฐา
พลายเพชร ทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในสถานศึกษาของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อน
นำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง ภาควิชาการบริหารการศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์
จากท่าน เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของ
ท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(อาจารย์ ดร.ศรียา สุขพานิช)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

งานธุรการ

โทรศัพท์ / โทรสาร 0 3421- 9136

รายชื่อโรงเรียนที่ใช้ในการทดลองเครื่องมือ

1. โรงเรียนอุทุมพรพิสัย จ.อุทุมพร อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี
2. โรงเรียนวัดยางสว่างอารมณ์ ต.บ้านดอน อ.อุทุมพร จ.สุพรรณบุรี
3. โรงเรียนสระกระโจมโสภณพิทยา ต.สระกระโจม อ.ดอนเจดีย์ จ.สุพรรณบุรี
4. โรงเรียนบ้านดอนโพ ต.สนามชัย อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
5. โรงเรียนสวนแตงวิทยา ต.สวนแตง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
6. โรงเรียนสวนหุยิง ต.ท่าพี่เลี้ยง อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี
7. โรงเรียนตลิ่งชันวิทยา ต.ตลิ่งชัน อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี

ภาคผนวก ค

หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่ ศธ 0520.107(นฐ)/ว. 4783

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

17 ธันวาคม 2551

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียน.....

ด้วย นางสาวชนิษฐา พลายเพชร นักศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างการนิเทศภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ระดับ มัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต 2" มีความประสงค์จะขอเก็บ รวบรวมข้อมูลจากรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ครูใน กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ศิลปากร จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดแจ้งรองผู้อำนวยการกลุ่มบริหารงานวิชาการหัวหน้ากลุ่ม สาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบ แบบสอบถามให้แก่ศึกษาดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้ความอนุเคราะห์ จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

อนันต์ อนุ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ชินะตั้งครู)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานบัณฑิตวิทยาลัย

นครปฐม โทร.0-3421-8788 , 0-3424-3435

รายชื่อโรงเรียนขยายโอกาสและมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2
ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลงานวิจัย

เรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

1. โรงเรียนอู่ทอง
2. โรงเรียนสระยายโสมวิทยา
3. โรงเรียนคอนคาวิทยา
4. โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 1
5. โรงเรียนบางลี่วิทยา
6. โรงเรียนสองพี่น้องวิทยา
7. โรงเรียนหนองวัลย์เปรียงวิทยา
8. โรงเรียนบ่อสุพรรณวิทยา
9. โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 5
10. โรงเรียนวัดจันทราวาส
11. โรงเรียนบ้านหนองจิก
12. โรงเรียนวัดพรสวรรค์
13. โรงเรียนวัดทับกระดาน
14. โรงเรียนบ้านหัววัง
15. โรงเรียนวัดทุ่งคอก
16. โรงเรียนบ้านคอนคำสิง
17. โรงเรียนวัดทองประดิษฐ์
18. โรงเรียนวัดท่าไชย
19. โรงเรียนวัดบางบอน
20. โรงเรียนวัดบางสะแก
21. โรงเรียนบ้านเขากำแพง
22. โรงเรียนพลับพลาไชย
23. โรงเรียนวัดจำปา
24. โรงเรียนบ้านทุ่งดินคำ
25. โรงเรียนวัดกลางบ้านคอน

26. โรงเรียนวัดคอนมะเกลือ
27. โรงเรียนบ้านนเรศ
28. โรงเรียนบ้านหนองจิกรากำ
29. โรงเรียนวัดหนองแจง
30. โรงเรียนวัดสระด่าน
31. โรงเรียนบ้านหนองसानแดร
32. โรงเรียนวัดสระพังลาน

ภาคผนวก ง
ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ

Reliability

Warnings

The space saver method is used. That is, the covariance matrix is not calculated or used in the analysis.

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	32	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	32	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.969	64

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
v.1	154.5991	124.867	.285	.969
v.2	154.6734	125.076	.234	.969
v.3	154.7059	123.856	.464	.969
v.4	154.6694	122.663	.524	.969
v.5	154.6553	121.848	.655	.968
v.6	154.7113	120.495	.707	.968
v.7	154.7216	120.038	.768	.968
v.8	154.7256	121.283	.578	.969
v.9	154.7528	124.651	.198	.970
v.10	154.5731	123.859	.385	.969
v.11	154.6800	121.512	.663	.968
v.12	154.4638	122.053	.742	.968
v.13	154.5653	122.322	.741	.968
v.14	154.6356	123.075	.492	.969
v.15	154.6213	123.194	.497	.969
v.16	154.6916	122.746	.540	.969
v.17	154.5719	120.258	.780	.968
v.18	154.5694	122.839	.608	.969
v.19	154.5628	122.193	.606	.969
v.20	154.5381	121.657	.592	.969
v.21	154.5147	121.219	.712	.968
v.22	154.5900	121.675	.665	.968
v.23	154.6069	121.105	.715	.968
v.24	154.6681	120.588	.735	.968
v.25	154.5381	121.951	.670	.968
v.26	154.5772	123.702	.515	.969
v.27	154.7528	122.034	.665	.968
v.28	154.6981	123.759	.358	.969
v.29	154.5106	121.054	.806	.968
v.30	154.5744	120.708	.750	.968
v.31	154.5744	122.535	.611	.969
v.32	154.5797	122.003	.622	.969

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
v.33	154.4053	121.232	.693	.968
v.34	154.4806	120.911	.669	.968
v.35	154.5694	122.089	.588	.969
v.36	154.6213	123.676	.527	.969
v.37	154.6850	123.868	.473	.969
v.38	154.7647	123.849	.349	.969
v.39	154.7684	123.115	.450	.969
v.40	154.7125	123.618	.409	.969
v.41	154.6331	121.842	.672	.968
v.42	154.6850	123.283	.445	.969
v.43	154.6253	122.890	.567	.969
v.44	154.5653	122.886	.555	.969
v.45	154.6747	122.093	.623	.969
v.46	154.7281	122.202	.558	.969
v.47	154.6213	122.467	.614	.969
v.48	154.3897	121.717	.722	.968
v.49	154.4703	121.614	.605	.969
v.50	154.5875	121.818	.551	.969
v.51	154.4781	121.874	.533	.969
v.52	154.4572	120.758	.734	.968
v.53	154.5822	121.437	.651	.968
v.54	154.6397	121.249	.634	.969
v.55	154.7072	122.355	.584	.969
v.56	154.5756	124.557	.254	.969
v.57	154.5509	123.477	.469	.969
v.58	154.6369	125.721	.092	.970
v.59	154.5616	122.608	.477	.969
v.60	154.6097	123.438	.410	.969
v.61	154.6188	123.125	.552	.969
v.62	154.6134	122.705	.510	.969
v.63	154.5459	122.210	.604	.969
v.64	154.5991	121.243	.617	.969

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

ความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์
ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ ได้แก่
 - 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 1.2 รองผู้อำนวยการสถานศึกษากลุ่มบริหารงานวิชาการ
 - 1.3 หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
 - 1.4 ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์
2. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกรณีศึกษาภายในของผู้บริหารกับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2 คำตอบของท่านจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่ประการใด เพราะข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามจะนำไปพิจารณาในภาพรวม จึงขอความกรุณาจากท่านกรอกแบบสอบถามให้ครบถ้วนทุกข้อตามสภาพความเป็นจริง
3. แบบสอบถามนี้มี 3 ตอน
 - ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 กระบวนการกรณีศึกษาภายในของผู้บริหาร ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2
 - ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี เขต 2

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม
จึงขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางสาวขนิษฐา พลายเพชร

นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ ที่	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	()
2	อายุ ☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31 – 40 ปี ☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 – 60 ปี	()
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก	()
4	ตำแหน่งหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน ☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ รองผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มบริหารงานวิชาการ ☐ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ☐ ครูผู้สอนคณิตศาสตร์	()
5	ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ ไม่เกิน 5 ปี ☐ 6 - 10 ปี ☐ 11 – 15 ปี ☐ 15 ปีขึ้นไป	()

ตอนที่ 2 การนิเทศภายในของผู้บริหาร

คำชี้แจง ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้เป็นกรนิเทศภายในของผู้บริหารมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยตัวเลขในแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก

ระดับ 2 หมายถึง ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง ระดับการนิเทศภายในของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย

ข้อ ที่	การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
	การประเมินสภาพการทำงาน (Assessing)				
1	มีการศึกษาลักษณะธรรมชาติของงาน และความสัมพันธ์ของงานแต่ละฝ่ายด้วยการวิเคราะห์				
2	มีการสังเกตอย่างรอบคอบในปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์				
3	มีการทบทวนและตรวจสอบประเด็นปัญหาอย่างถี่ถ้วน				
4	ใช้ผลที่ได้จากการวัดพฤติกรรมต่าง ๆ มาประกอบการพิจารณา				
	การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา (Prioritizing)				
5	มีการกำหนดเป้าหมายการนิเทศของโรงเรียนไว้ในโครงการ				
6	มีการกำหนดจุดประสงค์การนิเทศแต่ละเรื่อง				
7	เสนอวิธีการนิเทศ และวิธีการปฏิบัติเพื่อเป็นทางเลือกที่หลากหลายสำหรับบุคลากรได้เลือกใช้				
8	มีการจัดลำดับความสำคัญของวิธีการที่เสนอให้ไว้เป็นทางเลือก				
	การออกแบบวิธีทำงาน (Designing)				
9	มีการจัดระบบของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และจัดปัญหาที่มีความใกล้เคียงให้เป็นกลุ่มเพื่อความสะดวกในการจัดการนิเทศ				
10	มีการคิดล่วงหน้าถึงหลักการหรือแนวคิดต่าง ๆ ที่จะมาใช้ในการนิเทศแต่ละกลุ่มปัญหา				

ข้อ ที่	การนิเทศภายในของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
11	มีการเตรียมสื่อ วัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้				
12	มีการเขียนโครงการ หรือแผนปฏิบัติการนิเทศของโรงเรียน ตามที่คิดออกแบบไว้				
การจัดสรรทรัพยากร (Allocation Resources)					
13	มีการกำหนดทรัพยากรให้แก่บุคลากรหรือโครงการตามความ ต้องการที่กำหนดไว้				
14	มีการจัดแบ่งทรัพยากรต่าง ๆ ระหว่างบุคลากรหรือโครงการ ให้ทั่วถึงตามที่กำหนด				
15	มีการแบ่งปันทรัพยากรให้ตามสัดส่วนกรณีที่ไม่อาจจัดให้ ได้ทั้งหมด				
16	มีการกำหนดให้มีทรัพยากรส่วนหนึ่งที่สามารถนำไปใช้กรณี มีเป้าประสงค์เฉพาะกิจ				
การประสานงาน (Coordination)					
17	มีการประสานงานการทำงานให้เกิดความร่วมมือ และการ ดำเนินงานภายใน				
18	มีการสร้างความสามัคคีในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน				
19	มีการกำหนดตารางเวลาและลำดับของงานที่จะทำก่อน - หลัง				
20	มีการชี้แจงงานที่แต่ละคนต้องปฏิบัติ				
การอำนวยการ (Directing)					
21	มีการแต่งตั้งคณะกรรมการอย่างเป็นทางการ				
22	มีการกำหนดระเบียบหรือแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อให้ เป็นไปตามทิศทางที่ต้องการ				
23	มีการแนะนำ ด้วยการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบกฎ ระเบียบ และ แนวทางปฏิบัติ				
24	มีการกำหนดทางเลือกไว้ให้สามารถตัดสินใจเลือกได้หลาย ทางเลือก				

ตอนที่ 3 พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2537

คำชี้แจง ท่านคิดว่าสิ่งใดต่อไปนี้^๑เป็นพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูมากน้อยเพียงใด โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว โดยตัวเลขในแต่ละระดับมีความหมายดังนี้

ระดับ 3 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพครูอยู่ในระดับมาก

ระดับ 2 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพครูอยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 1 หมายถึง ระดับพฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ตามเกณฑ์มาตรฐาน

วิชาชีพครูอยู่ในระดับน้อย

ข้อ ที่	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
	มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนา วิชาชีพครูอย่างเสมอ				
1	ศึกษาเอกสาร ตำรา และสื่อต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ ครูอย่างเสมอ				
2	เข้าร่วมประชุมสัมมนา อบรม ประชุมเชิงปฏิบัติการของ องค์กรพัฒนา				
3	เป็นผู้ดำเนินการหรือมีส่วนร่วมกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพครู				
4	มีโอกาสเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการให้แก่เพื่อนครูและ บุคลากรอื่น ๆ				
	มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่ จะเกิดแก่ผู้เรียน				
5	จัดกิจกรรมที่พัฒนาความสามารถให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติ				
6	จัดกิจกรรมสร้างเสริมคุณธรรมให้ผู้เรียน ได้ลงมือปฏิบัติ				
	มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้เรียนให้เต็มตามศักยภาพ				
7	ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดย ใช้พัฒนาการของผู้เรียนเป็นหลัก				

ข้อ ที่	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
8	ปรับเปลี่ยนวิธีการสอนตามความบกพร่องของผู้เรียนอย่าง เหมาะสมเพื่อพัฒนาความสามารถของผู้เรียนให้สูงขึ้น มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนการสอนให้สามารถปฏิบัติให้เกิด ผลจริง				
9	จัดทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและมี องค์ประกอบต่าง ๆ ครอบคลุมสัมพันธ์กัน				
10	ปรับปรุงแผนการสอนให้สอดคล้องกับความสามารถของ ผู้เรียนและข้อจำกัดของสถานศึกษา				
11	นำแผนการสอนที่ปรับปรุงไปใช้สอนจริงและมีการบันทึกผล หลังสอน มาตรฐานที่ 5 พัฒนาสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ อยู่เสมอ				
12	ใช้สื่อประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสม และให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วม				
13	สื่อที่จัดหามีความเหมาะสมกับผู้เรียน กิจกรรม และ จุดประสงค์การเรียนรู้				
14	จัดให้มีหรือผลิตสื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและตอบ สนองความแตกต่างของผู้เรียน โดยเน้นการปฏิบัติของผู้เรียน				
15	ผู้เรียนได้ใช้สื่อการเรียนการสอนตามความรู้สึกรักคิดและการ ตัดสินใจของตนเอง มาตรฐานที่ 6 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผลถาวร ที่เกิดแก่ผู้เรียน				
16	จัดการเรียนการสอนตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมุ่งเน้นการสร้างนิสัยการปฏิบัติจนเป็นบุคลิกภาพ ถาวร ติดตัวผู้เรียนตลอดไป				
17	ผู้สอนเป็นผู้ช่วยเหลือแนะนำให้ผู้เรียนลงมือทำงานตาม กระบวนการสร้างความคิดรวบยอด				

ข้อ ที่	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
	มาตรฐานที่ 7 รายงานผลพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างมีระบบ				
18	ผู้เรียนค้นหาความรู้และสรุปความคิดรวบยอดได้เองตามคำแนะนำ				
19	มีการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนในแต่ละห้องเรียนโดยจำแนกเป็นรายบุคคล				
20	มีข้อมูลสภาพปัญหา ความต้องการและเป้าหมายของการพัฒนาผู้เรียนที่จำแนกเป็นกลุ่มเก่ง ปานกลาง อ่อน หรือกลุ่มเฉพาะอื่น ๆ				
21	ใช้เทคนิค วิธีการ และนวัตกรรมในการพัฒนาผู้เรียนที่สนองต่อสภาพของผู้เรียนเป็นรายกลุ่ม				
22	รายงานผลการใช้เทคนิค วิธีการ หรือนวัตกรรมแสดงผลการพัฒนาผู้เรียนรายกลุ่ม				
23	มีการเสนอแนะการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องในแต่ละระดับของผู้เรียน				
	มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน				
24	ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอในด้านบุคลิกภาพ การแต่งกาย กิริยา วาจา และจริยธรรม				
25	ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ โดยสอดแทรกในกระบวนการเรียนการสอน				
	มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์				
26	อาสาเข้าร่วมปฏิบัติงานในสถานศึกษาตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา				
27	ปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นในสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์โดยยึดประโยชน์ของส่วนรวม				

ข้อ ที่	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
28	มีความพึงพอใจในบทบาทของคนที่ช่วยให้ผลงานใน สถานศึกษาบรรลุเป้าหมาย				
29	ผลงานในสถานศึกษาที่ครูเข้าร่วมปฏิบัติบรรลุเป้าหมาย				
30	มาตรฐานที่ 10 ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างสร้างสรรค์ในชุมชน เข้าร่วมปฏิบัติงานทางการศึกษาที่เกี่ยวกับชุมชนตามความรู้ ความสามารถหรือความถนัด				
31	เข้าร่วมวางแผนและแบ่งงานกันทำกับชุมชนอย่างสร้างสรรค์ โดยยึดถือผลประโยชน์ของส่วนรวม				
32	มีความพึงพอใจระหว่างปฏิบัติงานและพึงพอใจในบทบาท ของคนที่ช่วยให้ผลงานในชุมชนบรรลุเป้าหมาย				
33	มาตรฐานที่ 11 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา แสวงหาข้อมูลข่าวสาร รวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมาจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และปรับปรุงการเรียน การสอนได้				
34	วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับเทคโนโลยี เทคนิค วิธีการ นวัตกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเรียนการสอน				
35	มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ในทุก สถานการณ์ นำข้อมูลรอบด้านมาสร้างทางเลือกหลาย ๆ ทาง แล้วเลือก ทางเลือกที่ดีมาช่วยในการแก้ปัญหา				
36	สร้างกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน เพื่อขจัดปัญหาเดิมที่อาจจะ เกิดขึ้นในภายหน้า				
37	ใช้แนวทางในการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นมากกว่าการ แก้ปัญหา				
38	สร้างกิจกรรมการเรียนรู้จากปัญหาหรือความจำเป็นในการ พัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง				

ข้อ ที่	พฤติกรรมการสอนของครูคณิตศาสตร์ ตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู	ระดับการปฏิบัติ			สำหรับ ผู้วิจัย
		3	2	1	
39	ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักผลกระทบของการกระทำของตนเอง สามารถประเมินตนเองว่ามีผลดี มีจริยธรรม ความงามมาก น้อยเพียงใด				
40	ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถสร้างแนวทางในการพัฒนาตนเองเพื่อ ป้องกันปัญหาและวิกฤติที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างถาวร				

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นางสาวชนิษฐา พลายเพชร
ที่อยู่ ปัจจุบัน	121 หมู่ 4 ตำบลบางงาม อำเภอศรีประจันต์ จังหวัดสุพรรณบุรี 72140 โทรศัพท์ 0-3559-1420 , 08-7153-8504
ที่ทำงาน	โรงเรียนอุ้มทองศึกษาลัย ตำบลอุ้มทอง อำเภออุ้มทอง จังหวัดสุพรรณบุรี 72160 โทรศัพท์ 0-3555-1419
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2538	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสงวนหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2541	ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสงวนหญิง จังหวัดสุพรรณบุรี
พ.ศ. 2545	ปริญญาตรี วิชาเอกคณิตศาสตร์ วิชาโทการวัดผลทางการศึกษา ครุศาสตรบัณฑิต (คป.) สถาบันราชภัฏนครปฐม
พ.ศ. 2549	ศึกษาดูระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ. 2547	ครูผู้ช่วย โรงเรียนเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทร์ กาญจนบุรี
พ.ศ. 2549 - ปัจจุบัน	ครู ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ โรงเรียน กลุ่มงบประมาณ นโยบายและแผน โรงเรียนอุ้มทองศึกษาลัย จังหวัดสุพรรณบุรี